

Figure 16: Future value chain – fish

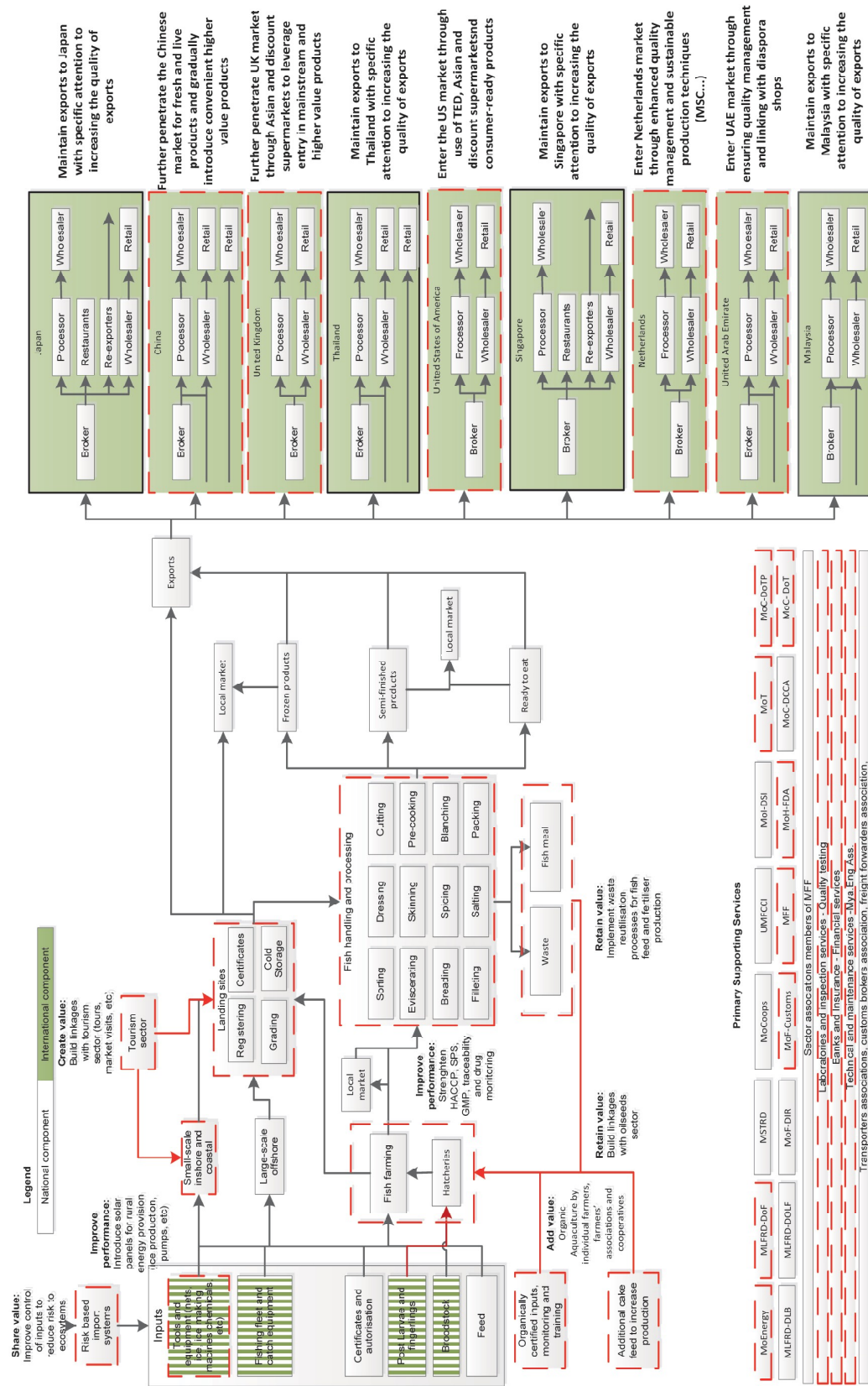
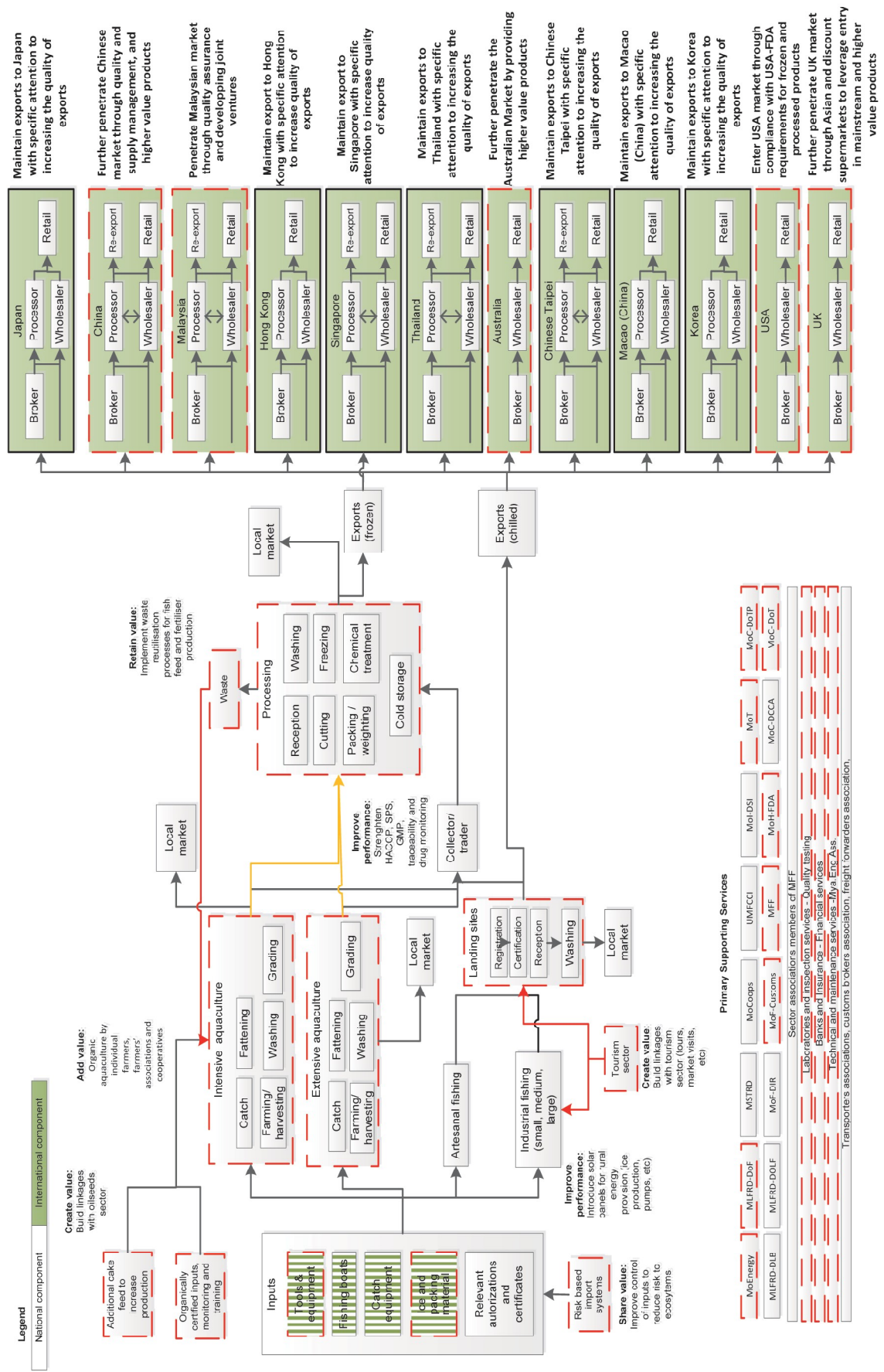

Figure 17: Future value chain – crustaceans

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း

ထုတ်ကုန် - အေးခဲထားသည့်ငါး (အကောင်လိုက်)

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံမှရေခဲထားသည့်ငါးများတင်ပို့ရာ လက်ရှိအရေးပါသည့် ဈေးကွက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ထိုနိုင်ငံသည်တောင်အာရှမှရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများစွာအတွက် အခြေချရာဖြစ်ပြီးရောင်းချသူများသည်လည်း စားသုံးသူများတောင်းဆိုသည့် ငါး/ပင်လယ်စာ ပါဝင်ပစ္စည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံကို တိုးချဲ့ရှာဖွေရောင်းချလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ၏ အေးခဲထားသောငါး (HS 0303, ကမ္ဘာတင်သွင်းမှု၏ ၀.၆%) စုစုပေါင်း US\$ ၁၅၆သန်းတွင်မြန်မာ့ဝေစုသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၄ သန်းရှိခဲ့သည်။ ထိုပမာဏကြောင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံသည် မြန်မာ့အေးခဲထားသောငါးများတင်ပို့ရာထိပ်တန်းဈေးကွက်နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ထိုသို့ကောင်းမွန်သည့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအပေါ်တွင်အခြေတည်၍ အနောက်ဘက်ဈေးကွက်များသို့ တင်ပို့မှုဈေးကွက် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန်အခွင့်ကောင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်မြန်မာ့တင်ပို့သူများအနေဖြင့် အကောက်ခွန်သက်သာကင်းလွတ်ခွင့်အစီအစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့်ဦးစားပေးခံစားခွင့်ကိုရယူနိုင်ပြီး ဈေးကွက်တွင်းတင်သွင်းမှုဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း ရယူနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံမှ စားသုံးသူများဝယ်ယူကြသည့် ပင်လယ်စာအများစုမှာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်စီမံထားသော၊ ချက်ရန်အသင့်ပုံစံများဖြစ်ပြီး မြန်မာတင်ပို့ကုန်များတွင် တန်ဖိုးမြင့်ဖြည့်စွက်ထုတ်ကုန်များ ပိုမိုလာနိုင်သည့်အလားအလာကောင်းရှိပေသည်။ သို့သော်လည်းအေးခဲထားသည့်ငါးများထက်ပိုမိုလတ်ဆက်ပြီး အရည်အသွေးပိုကောင်းသည့် ရေခဲရိုက်ငါးထုတ်ကုန်များကို စားသုံးသူများပြောင်းလဲ ကြိုက်နှစ်သက်လာနိုင်သည်ကိုလည်း ဂရုပြုသင့်ပါသည်။^{၆၄} တင်ပို့သူများအနေဖြင့် စားသုံးသူများ၏လိုအပ်ချက်နှင့် တောင်းဆိုမှုများကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ရောင်းချခြင်းနှင့်အရည်အသွေးဆိုင်ရာများထောက်ပံ့တင်သွင်းမှုစီမံခန့်ခွဲရေးစသည်တို့ကိုတိုးတက်စေခြင်းဖြင့် ဈေးကွက်တန်ဖိုးနှင့်တောင်းဆိုမှုတို့ကို မြှင့်တင်နိုင်ပါသည်။

တရုတ်

ထုတ်ကုန်များ-

အေးခဲထားသည့်ငါး(အကောင်လိုက်)၊ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ၊စီမံပြောင်းလဲထားသည့်ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ အေးခဲထားသည့်ငါး တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်း (HS 0303, ကမ္ဘာတင်ပို့မှု၏ ၁၃.၈%) အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃.၄ဘီလီယံတွင် မြန်မာ့တင်ပို့မှုအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈.၃ သန်းပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှတင်ပို့သူများသည် တရုတ်နိုင်ငံတွင် ဈေးနှုန်းယှဉ်ပြိုင်မှုမြင့်မားသည့် အေးခဲထားသောငါးတင်ပို့ရောင်းချမှုကိုစိုက်လုပ်ဆောင်ကြပြီး ပြန်လည်စီမံထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ပြန်လည်တင်ပို့ရန်အတွက် ပမာဏများပြားသော တင်သွင်းမှုများကိုလည်း လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်းတရုတ်နိုင်ငံ၏ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ(HS0306) တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၁၂ ဘီလီယံကျော်ရှိပြီး (ကမ္ဘာတင်သွင်းမှု၏ ၅.၆%) စီမံပြောင်းလဲပြုလုပ်ထားသည့် အခွံမာသတ္တဝါများတင်သွင်းမှုသည် (HS1605) သည် စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၄၃ သန်း (ကမ္ဘာတင်ပို့သွင်းမှု၏ ၁.၇%) ရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်

⁶⁴Seafood Choices Alliance (2007). ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမည့် ပင်လယ်စာများအတွက် ဈေးကွက်များ - <http://www.seaweb.org/resources/documents/SCAUKMPReport.pdf>

မြန်မာမှ တရုတ်နိုင်ငံသို့ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါတင်ပို့မှု(HS0305) စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၅သန်းရှိခဲ့သော်လည်း စီမံထားသည့်အခွံမာသတ္တဝါများ(HS1605)အတွက်ရောင်းချမှုမှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းမရှိပေ။တင်ပို့မှုပမာဏများမှာအစီရင်ခံတင်ပြထားသည်ထက်ပိုမိုများပြားဖွယ်ရှိပြီး နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်မှု ပမာဏများစွာကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း မရှိပါ။ တရုတ်နိုင်ငံတွင်အလျင်အမြန်တိုးတက်လာသည့်ဈေးကွက်မှာ မြို့ပြလူနေမှုနှင့် ဝင်ငွေများတိုးလာကြပြီး ငါးနှင့်ပင်လယ်စာများပိုမိုစားသုံးလာခြင်းနှင့်ပိုမိုအဆင်ပြေလွယ်ကူမည့် အစားအစာများကိုတောင်းဆိုလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ခြုံငုံ၍ဆိုရလျှင် တရုတ်နိုင်ငံတွင်ငါးနှင့်ပင်လယ်စာများ ဝယ်လိုအားမှာအခိုင်အမာရှိသေးသော်လည်း အေးခဲထားပြီးစီမံပြုလုပ်ထားသည့် ထုတ်ကုန်များသည်လည်းစားသုံးသူဈေးကွက်တွင်ဆွဲဆောင်ထားဆဲဖြစ်ပါသည်။ စီမံပြင်ဆင်ထားသည့် အစားအစာများကို ပိုမိုနှစ်ခြိုက်လာကြခြင်းသည်အစားအသောက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်တွင် တင်ပို့သူများအတွက် မတူကွဲပြားသောအခွင့်အလမ်းအသစ်များကိုရှာဖွေရရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။⁶⁵ ထိုအခွင့်အလမ်းများကိုလိုအပ်သည့် အရည်အသွေးဆိုင်ရာ လက်မှတ်များရရှိစေရန်ကြိုးပမ်းခြင်းအပါအဝင် အရည်အသွေးနှင့် ထောက်ပံ့တင်ပို့ခြင်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုများကို ပိုမိုအားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်းဖြင့် ရယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယခုကဲ့သို့ အလျင်အမြန်တိုးတက်နေသည့်ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားကို ပြည့်မှီရန်အတွက်လိုင်စင်ရှိ/လိုင်စင်မရှိသည့် လုပ်ငန်းများအချင်းချင်း မိတ်ဖက် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုသည်လည်း ရေတိုတင်ပို့ခြင်းဆိုင်ရာများအတွက်အရေးကြီးသောကဏ္ဍမှပါဝင်နေမည်ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ပထဝီရေမြေအရ နီးကပ်မှုမြန်မာနိုင်ငံနှင့် လက်ရှိဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နေသည့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆက်ဆံရေးတို့သည် အရောင်းအဝယ်နှင့်တန်ဖိုးများကို ပိုမိုအခွင့်အလမ်းတိုးတက်လာစေမည်သာဖြစ်သည်။

ဩစတေးလျ

၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှဩစတေးလျသို့ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ(HS0306) တင်ပို့မှုသည်စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃.၆သန်းရှိခဲ့ပြီး စီမံပြုလုပ်ထားသည့်ရေနေအခွံမာသတ္တဝါ (HS1605) သည်စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၃၈,၀၀၀ ရှိခဲ့သည်။ထိုနှစ်မှာပင်ဩစတေးလျနိုင်ငံသည်ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်မှ ထိုထုတ်ကုန်များကိုတင်သွင်းရာတွင် ရေနေအခွံမာသတ္တဝါ US\$ ၂၄၇ သန်း (ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်း၏ ၁.၂%)နှင့် စီမံပြုလုပ်ထားသည့် အခွံမာသတ္တဝါတင်သွင်းမှုUS\$ ၁၈၅ သန်း (ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုစုစုပေါင်း၏ ၂.၂%) ရှိခဲ့သည်။ ဩစတေးလျနိုင်ငံတွင် ပင်လယ်စာစားသုံးမှုသည် လျင်မြန်စွာ တိုးတက်လျက်ရှိပြီး ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် တစ်ဦးခြင်းစားသုံးမှုခန့်မှန်းချေတစ်ဦးလျှင် ၂၅ ကီလိုဂရမ်ခန့်ရှိခဲ့သည်။⁶⁶ ဈေးကွက်တွင် ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးသည့် ပင်လယ်စာထုတ်ကုန်များ ဝယ်လိုအားမှာ ကြီးမားစွာဖြစ်ပေါ်နေသော်လည်း စားသုံးသူများအနေဖြင့်ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကိုလည်း တိုးတက်သတိပြုမိလာကြသည်။ ထို့အပြင် HACCPနှင့် အခြားသောလက်မှတ်များကိုဆွဲကိုင်လိုက်နာရသည့် ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် စီမံလုပ်ဆောင်မှု နည်းစနစ်များကို တိုးတက်ဆောင်ရွက်ရန်အရေးပါလာသလို တင်သွင်းကုန်များသည်လည်း တင်းကျပ်သည့်အရည်အသွေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များနှင့် ရင်ဆိုင်လာ

⁶⁵SeafoodSource.com (2013).တရုတ်နိုင်ငံတွင် ပင်လယ်စာများကို ထုတ်လုပ်သည်ထက်ပိုမိုစားသုံးလာခြင်း ဇွန်လ၊ ၁၃ ရက်။ <http://www.seafoodsource.com/en/news/supply-trade/18903-china-eating-more-seafood-than-it-produces>

⁶⁶ဩစတေးလျ၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာန (၂၀၁၃)။ ဩစတေးလျနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်စာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု။ စာမျက်နှာ ၅။ http://www.daff.gov.au/data/assets/pdf_file/0005/2359643/aus-seafood-trade.pdf

ကြရသည်။ ဩစတေးလျနိုင်ငံသားများ သို့မဟုတ် အခြားသောမိတ်ဖက်နိုင်ငံများနှင့်ချဲ့ထွင်သဘောတူညီမှုယူပြီး စီမံထုတ်လုပ်ခြင်း အစရှိသည့်တင်သွင်းထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်းအသစ်များဖြင့် ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီအားကောင်းရန်လည်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ တင်ပို့သူများသည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်းရန်ကုန်မြို့တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် ဩစတေးလျနိုင်ငံကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးရုံးမှတစ်ဆင့် ဩစတေးလျဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက် ဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။

မလေးရှား

ထုတ်ကုန်-

ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ၊ စီမံပြောင်းလဲထားသည့် အခွံမာသတ္တဝါများ

မလေးရှားနိုင်ငံသည်အရှေ့တောင်အာရှတွင် ပင်လယ်စာတင်သွင်းမှုအတွက် ထိပ်တန်းဈေးကွက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မလေးရှားဟင်းလျာများသည်မတူကွဲပြားမှုများစွာဖြင့်ပြုလုပ်ပြီး ပင်လယ်စာသည် ဒေသတွင်း ချက်ပြုတ်နည်းများတွင် အရေးပါသောကဏ္ဍ၌ ပါဝင်သည်။ ပင်လယ်စာများဝယ်လိုအားသည် နိုင်ငံတွင်းတစ်ဦးချင်းစားသုံးမှု မြင့်မားခြင်းကို ဖော်ပြလျက်ရှိပြီး တစ်ဦးလျှင်တစ်နှစ်အတွင်း၅၆ကီလိုအထိစားသုံးသည်။ ထိုနှုန်းသည်ဂျပန်နှင့်ဟောင်ကောင်တို့အောက်တွင် ဖြစ်သော်ငြားလည်း ကမ္ဘာ့စားသုံးမှုအမြင့်ဆုံးထဲတွင်ပါဝင်သည်။⁶⁷ မလေးရှားနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းဝယ်လိုအားအထူးမြင့်မားသည့် ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများစီမံထုတ်လုပ်မှုနှင့်ပြန်လည်ပြုပြင်တင်ပို့သည့်လုပ်ငန်းအတွက်အရေးပါသောနေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ စားသုံးသူများသည်ပင်လယ်စာထွက်ကုန်များကိုဝယ်ယူရာတွင်ဈေးနှုန်းအပေါ်၌အလွန်သတိပြုကြပြီး ဈေးနှုန်းယှဉ်ပြိုင်မှု၏ အရေးပါပုံကို ထင်ရှားစေသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်မလေးရှားနိုင်ငံသို့ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများတင်သွင်းမှုမှာ (HS0306) စုစုပေါင်း US\$ ၂၆၃သန်း ရှိခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှုနှုန်း၏ ၁.၃%ဖြစ်ကာ စီမံပြောင်းလဲထားသည့်ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ (HS 1605) တင်သွင်းမှုသည် စုစုပေါင်း US\$ ၂၈ သန်းရှိပြီး ကမ္ဘာ့တင်သွင်းမှု၏ ၀.၃% ရှိသည်။ ထိုနှစ်တွင် မြန်မာမှ မလေးရှားသို့ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ (HS 0306) တင်သွင်းမှုသည် စုစုပေါင်း ၁၆သန်းရှိခဲ့ပြီး စီမံထားသည့် ရေနေအခွံမာ (HS 1605) တင်သွင်းမှု US\$ ၂၆,၀၀၀ ရှိခဲ့သည်။ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီစေရန်အတွက် မလေးရှားနိုင်ငံရှိလုပ်ငန်းအတော်များများ လိုက်နာရသည့်အရည်အသွေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်လက်မှတ်များရှိရန်လိုအပ်ပြီး မလေးရှားနိုင်ငံမှ စီမံထုတ်လုပ်သူများနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်လည်း လိုအပ်သည်။ မလေးရှားနိုင်ငံ၏ လျင်မြန်စွာတိုးတက်လာသော စီးပွားရေးနှင့် အာဆီယံတွင်ပါဝင်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများတင်ပို့သူများအတွက် တန်ဖိုးရှိသော အခွင့်အလမ်းများကို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။

အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု (ယူအေအီး)

ထုတ်ကုန် - အေးခဲထားသောငါး (အကောင်လိုက်)

လက်ရှိကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆက်ဆံရေးနှင့် အခြားသောကဏ္ဍများအတွက် ပတ်သက်မှုများကြောင့် ယူအေအီးနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အရေးပါသော ကုန်သွယ်ဘက်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယူအေအီးနိုင်ငံတွင် တစ်ဦးခြင်း ပင်လယ်စာ စားသုံးမှုသည်

⁶⁷စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ပစ္စည်းများ၊ ကနေဒါ (၂၀၁၀)။ ငါးနှင့် ပင်လယ်စာများတင်သွင်းရန်အတွက် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်။ ကနေဒါမှတင်ပို့သူများအတွက်လမ်းညွှန်။ <http://www.ats-sea-agr.gc.ca/ase/5688-eng.htm>

ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးအဆင့်များတွင် ပါဝင်ပြီး တစ်ဦးလျှင် တစ်နှစ်အတွင်းစားသုံးမှု ပျမ်းမျှ ၅၁ ကီလိုဂရမ်ရှိသည်။^{၆၈} ဤနိုင်ငံသည် ကျယ်ပြန့်များပြားသောငါးနှင့် ပင်လယ်စာထွက်ကုန်အရသာများအား ကြီးမားများပြားစွာရရှိလက်လှမ်းမီနိုင်သည့်နေရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။မြန်မာနိုင်ငံသည် ယူအေအီးနိုင်ငံသို့ ငါးတင်ပို့သည့် ထိပ်ပိုင်းနိုင်ငံများစာရင်းတွင် ပါဝင်ပြီးအိန္ဒိယနိုင်ငံ၏နောက် တွင်ရှိသည်။^{၆၉} ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်များမှယူအေအီးနိုင်ငံသို့ အေးခဲထားသည့်ငါးအကောင်လိုက်(HS 0303) တင်သွင်း မှုသည် US\$ ၅၈. ၅ သန်း (ကမ္ဘာ့ တင်ပို့မှု၏ ၀. ၂%) ရှိခဲ့သည်။ ငါးဦးစီးလုပ်ငန်းမှဖော်ပြချက်အရ ၂၀၁၁ မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်းယူအေအီးနိုင်ငံသို့ တင်ပို့မှုမှာခန့်မှန်းချေ US\$သန်း၄၀ ခန့်ရှိသည်။ ယူအေအီးနိုင်ငံရှိဈေးကွက်များတွင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ငါးများမှာ ထိပ်တန်းအရည်အသွေးရှိပြီး စည်သွပ်ငါးများ သို့မဟုတ် ပြုပြင်စီမံထားသည့် ပင်လယ်စာ များစားသုံးမှုမှာနည်းပါးသည်။ တင်ပို့မည့်ကုန်သည်များအနေဖြင့် ယူအေအီးဈေးကွက်တွင် အရည်အသွေးများ မြှင့်တင်ခြင်း၊ ထောက်ပံ့တင်ပို့မှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်များမြှင့်တင်ခြင်း၊ မိတ်ဆက်ရောင်းဝယ်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ဖြင့် အခွင့် အလမ်းအသစ်များရယူနိုင်သလို ပဲ၊ ဆီကြိတ်ပဲ စသည့် အခြားသောကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ထုတ်ကုန် - အေးခဲထားသည့်ငါး (အကောင်လိုက်)၊ ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ၊ စီမံပြုပြင်ထားသည့် ရေနေအခွံမာ သတ္တဝါများ

မြန်မာနိုင်ငံကို စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုဆိုင်ရာသွင်းငွေသည့်နှင့်အတူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည်လည်း တင်ပို့သူများအတွက် ထူးခြားသည့် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာတင်သွင်းမှုဈေးကွက်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှအေးခဲထားသည့်ငါး (HS 0303) တင်သွင်းမှုမှာ စုစုပေါင်း ၅၆၂ သန်းရှိခဲ့ပြီး ကမ္ဘာတင်သွင်းမှုနှုန်း ၏ ၂. ၃%ရှိခဲ့သည်။ရေနေအခွံမာ(HS 0306)နှင့် စီမံပြုပြင်ထားသည့် အခွံမာသတ္တဝါများ (HS1605) တင်သွင်းမှုမှာ US\$ ၅. ၂ဘီလီယံ (ကမ္ဘာတင်သွင်းမှုနှုန်း၏ ၂၆. ၂%) နှင့်US\$ ၂. ၂ ဘီလီယံ (ကမ္ဘာတင်သွင်းမှုနှုန်း၏ ၂၆. ၅%) အသီးသီး ရှိကြသည်။ ထိုနှစ်တွင်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ငါးနှင့်ပင်လယ်စာများ ရောင်းချမှုမှာUS\$ ၁၄. ၇ ဘီလီယံ ကျော်ရှိ သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လက်လီရောင်းချမှုနှုန်း US\$ ၁၇. ၁ ဘီလီယံအထိတိုးလာမည်ဟုမျှော်မှန်းထားသည်။^{၇၀} ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပင်လယ်စာ တစ်ဦးခြင်း စားသုံးမှုနှုန်းမှာ ပျမ်းမျှ ၂၅ ကီလိုဂရမ်ရှိခဲ့သည်။^{၇၁} အမေရိကန်နိုင်ငံဈေးကွက် သို့ဝင်ရောက်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံမှတင်ပို့သူများသည်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် အရည်အသွေးပိုင်း ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ တင်းကျပ်သော အစားအသောက်ဆိုင်ရာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့်အရည်အသွေးစံနှုန်းများနှင့်အညီကိုက်ညီအောင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ ပင်လယ်စာ

⁶⁸Seafish (n.d).ယူအေအီးနိုင်ငံ ပင်လယ်စာတင်ပို့မှုဖော်ပြချက်။ စာမျက်နှာ ၉။http://www.seafish.org/media/Publications/ExPro_UAE_SEP.pdf

⁶⁹ ibid

⁷⁰Packaged Facts (2013). USရှိငါးနှင့် ပင်လယ်စာများ၏ လားရာ။<http://www.marketresearch.com/Packaged-Facts-v768/Fish-Seafood-Trends-7649917/>

⁷¹Economist Intelligence Unit (n.d.) .Data tool.<http://data.eiu.com>

ကဏ္ဍခေတ်မှီလာစေရန်အတွက် ခွန်အားဖြစ်စေမည်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စံနှုန်းများ၊စားသုံးသူ သဘာဝများနှင့် နီးစပ်မှု ရှိသည့် နိုင်ငံများတွင်လည်း ဈေးကွက်အသစ်များ ဖော်ထုတ်ရရှိလာမည်ဖြစ်သည်။

နယ်သာလန်

ထုတ်ကုန် - အေးခဲထားသည့်ငါး (အကောင်လိုက်)

နယ်သာလန်နိုင်ငံသည် ဥရောပဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်ရန်အတွက် အရေးကြီးသော ဗဟိုချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုး

စားသောက်ကုန် ရောင်းချရေးနှင့် ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ်အသိအမှတ်ပြုခံထားရသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံသို့ အေးခဲထားသည့်ငါးအကောင်လိုက် (HS 0303) တင်သွင်းမှုသည် US\$ ၅၀၈ သန်းရှိခဲ့ပြီး ကမ္ဘာတင်ပို့မှုနှုန်း၏ ၂.၁% ရှိခဲ့သည်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံသည် ငါးများစီမံပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရေး စက်မှုလုပ်ငန်းများ ရှိရာ အရေးပါသောနေရာဖြစ်ပြီး လေလံပွဲများမှတစ်ဆင့် ငါးများကို ဦးဆောင်ရောင်းဝယ်သူ၊ လက်ကားရောင်းဝယ်သည့် နိုင်ငံတစ်ခု လည်းဖြစ်သည်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံဈေးကွက်သို့ တိုးချဲ့ရောက်ရှိနိုင်ရန်အတွက် အားကောင်းခိုင်မြဲသော ကုန်သွယ် ဆက်ဆံမှု အပေါ်တွင် တည်မီပြီး တိုးတက်သောထုတ်လုပ်ရေးနည်းပညာနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ၊ အစားအသောက်ဆိုင်ရာ ဘေးကင်း လုံခြုံမှုကို အလေးအနက်ထားဆောင်ရွက်ခြင်းများရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ဥရောပဈေးကွက်သည်လည်း အထူးအရေးပါ ပြီး တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ရေရှည်တည့်တုံ့ခိုင်မြဲသည့် စံနှုန်းများ (ဥပမာအားဖြင့် MSC ၊ ပင်လယ်တွင်းမှမိတ်ဆွေများ၊ စသည့်အဖွဲ့များ)ကို အကောင်အထည်ဖော်ကျင့်သုံးရန်လိုသည်။ တင်ပို့သူများသည် ဒတ်ချ်ငါး ထုတ်ကုန်ဆိုင်ရာဘုတ်အဖွဲ့၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲတိုင်းပြည်များမှသွင်းကုန်များ တိုးမြှင့်ရေးဗဟိုဌာန (CBI)သို့မဟုတ်စီးပွားရေး သံမှူး များမှတစ်ဆင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူမိတ်ဖက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ ဈေးကွက်ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။ နယ်သာလန်နှင့်အခြားသော EU ဈေးကွက်များသို့ချိတ်ဆက်ရန်မှာ အကောက်ခွန်သက်သာကင်းလွတ်ခွင့်အစီအစဉ်- (Generalized System of Preferences) အရ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မှုမှတစ်ဆင့် အကျိုးရယူဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ဇယား (၂၁) ငါးနှင့် ရေနေအခွံမာသတ္တဝါများ၊ ရေလတ်နှင့် ရေရှည် (၃+ နှစ်များ)

ဦးတည်ဈေးကွက်	ထုတ်ကုန်	တင်ပို့ရောင်းချ မည့်လမ်းကြောင်း	၂၀၁၂ ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့မှု (US\$ ထောင်ပေါင်း)	တင်ပို့မှု ကြီးထွား လာသည့် တန်ဖိုး (%) (၂၀၀၈-၂၀၁၂)	ခန့်မှန်း GDP တိုးတက်လာမည့် နှုန်း (၂၀၁၃-၂၀၁၈)(% ပြောင်းလဲမှု)
ယူနိုက်တက် ကင်းဒမ်း	အေးခဲထားသည့်ငါးအကောင်လိုက်အသားလွှာ / ငါးခုတ်သား၊ (HS 0304)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	၈၈	-၇	၁.၉၄

	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောငါး(HS 1604)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	--	--	
	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောရေနေအခွံမာ(HS 1605)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	၁၁၉	--	
သြစတေးလျ	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောရေနေအခွံမာ(HS 1605)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	၉၃၈	၃	၂. ၈၆
တရုတ်	အေးခဲထားသည့်ငါးအကောင်လိုက်အသားလွှာ / ငါးခုတ်သား (HS 0304)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	၁၇	၈၇	၇. ၁၄
	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောငါး(HS 1604)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	--	--	
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု	အေးခဲထားသည့်ငါးအကောင်လိုက်အသားလွှာ / ငါးခုတ်သား (HS 0304)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	--	--	၂. ၉၀
	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောငါး (HS 1604)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	--	--	
	ကြိုတင်ပြင်ဆင်/စီမံထားသောရေနေအခွံမာ(HS 1605)	ကြားခံအကျိုးဆောင် ပွဲစားများ	--	--	

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း

ထုတ်ကုန်များ - အေးခဲထားသော ငါးအသားလွှာ/ငါးခုတ်သားတုံးများ၊ တာရှည်ခံအောင်ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ထားသော/ပြုပြင်ထားသော ငါးများ၊ ကုန်ချောအဖြစ်စီမံထုတ်လုပ်ထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ၏ ငါးလုပ်ငန်းကုန်သွယ်မှုသည် တန်ဖိုးမြင့်ငါးလုပ်ငန်းထုတ်ကုန်များ (value added fish products) ချဲ့ထွင်မှုအတွက် အရေးပါသောအခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ငါးအကောင်လိုက်အေးခဲကုန်သွယ်မှုနောက်တွင် ငါးအသားလွှာ/ငါးခုတ်သားတုံးများ၊ ပြင်ဆင်ပြုလုပ်စီမံထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ၏ ဈေးကွက်သည် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ်ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၂ ဘီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ အေးခဲထားသော/ရေခဲရိုက်ထားသောငါးအသားလွှာ(HS0304) များအား လည်းကောင်း၊အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ဘီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိပြင်ဆင်ထားသော/တာရှည်ခံအောင်ပြင်ဆင်ထုတ်လုပ်ထားသော ငါးထုတ်ကုန် (HS 1604) များအားလည်းကောင်း၊ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၆၅ မီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ စီမံထုတ်လုပ်ထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါ (HS1605) များအားလည်းကောင်း ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်များမှတင်သွင်းခဲ့သည်။ ၎င်းတင်သွင်းမှုတန်ဖိုး

များသည် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အတွင်း အေးခဲထားသော/ရေခဲရိုက်ထားသော ငါးအသားလွှာတင်သွင်းမှုဈေးကွက်၏ ၅. ၆%အား လည်းကောင်း၊ တာရှည်ခံအောင်ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ထားသော/ ပြုပြင်ထားသော ငါးများတင်သွင်းမှု၏ ၆. ၇%အားလည်း ကောင်း၊ စီမံထုတ်လုပ်ထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများတင်သွင်းမှု၏ ၅. ၅%အားလည်းကောင်း ကိုယ်စားပြုလျက် ရှိသည်။

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ၏ များပြားလှသော အာဆီယံတောင်ပိုင်းအခြေချနေထိုင်သူများသည် မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားသော၊ အေးခဲအောင်ပြုလုပ်ထားသောငါးထွက်ကုန်များ(သို့မဟုတ်) ၎င်းတို့၏ မိရိုးဖလာစားဖွယ်အရသာများ ချက်ပြုတ်ပြင်ဆင်ရန် အတွက်လိုအပ်သော အချို့ငါးအမျိုးအစားများအား ဈေးကွက်တွင်းချင်းနင်းဝင်ရောက်နိုင်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ် ကိုဖန်တီးလျက်ရှိသည်။ လက်ရှိတွင်မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံအကြားတွင် တန်ဖိုးနည်းငါးထွက်ကုန်များအား အရေအတွက်များများဖြင့် ကုန်သွယ်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံသို့ အေးခဲထားသော (သို့) ရေခဲရိုက်ထားသော ငါးအသားလွှာ (HS 0304)တင်ပို့မှု၏ ပျမ်းမျှယူနစ်တန်ဖိုးသည် တစ်ယူနစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁,၇၂၅ ဖြစ်ပြီး တစ်ဖက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကနေဒါနိုင်ငံသို့တင်ပို့မှုယူနစ်တန်ဖိုးမှာ တစ်ယူနစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇,၈၃၃ အထိမြင့်မားသည်။ ရေရှည်တွင် ၎င်းဈေးကွက်အတွင်းရရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံများကို ပေါင်မုန့်အသားကပ်ထားသော ငါးထုတ်ကုန် (breaded fish products)နှင့် ပုစွန်ကွင်းစားစရာ (shrimp rings) များကဲ့သို့သော ပိုပြီးအဓိကကျသော တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ဈေးကွက်အတွင်းဝင်ရောက်နိုင်ရန် အသုံးချနိုင်သည်။ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်ရှယ်ယာရရှိစေရန်အတွက် ထုတ်လုပ်မှု/ကုန်ချောစီမံပြုလုပ်မှုနှင့် ဈေးကွက်အတွင်း ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုစွမ်းရည်များအား ပိုမိုမြင့်မားလာအောင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဥရောပဈေးကွက်များသို့ ပိုမိုချဲ့ထွင်နိုင်ရန် အတွက် တံခါးတစ်ချပ်ဖွင့် လှစ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ရေရှည်အောင်မြင်မှုနှင့် ပိုပြီးတန်ဖိုးမြင့်မားသောတန်ဖိုးတိုးထုတ်ကုန်များ၏ ဈေးကွက်အတွင်းအောင်မြင်မှုသည် စားသုံးသူမျှော်မှန်းချက်နှင့်ကိုက်ညီသည့် ထုတ်ကုန်များအားအရည်အသွေးမီမီ၊ စိတ်ချ လုံခြုံမှုရှိရှိနှင့်ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစွာ ပေးစွမ်းနိုင်မှုအပေါ်တွင် တည်မှီနေသည်။

ဩစတေးလျ

ထုတ်ကုန်များ ကုန်ချောအဖြစ်စီမံထုတ်လုပ်ထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ရှိ ဩစတေးလျနိုင်ငံ၏ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၈၅ မီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ (HS 1605)ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်များမှ တင်သွင်းမှု (ကမ္ဘာ့ကုန်တင်သွင်းမှု၏ ၂. ၂၃%) တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ တင်ပို့မှုတန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၃၈,၀၀၀ ပါဝင်သည်။ဩစတေးလျဈေးကွက်များအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏လက်ရှိကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေး သည် အရည်အသွေးတိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်အသစ်များ မိတ်ဆက်ပေးခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ရပ်အား ကမ်းလှမ်းလျက်ရှိသည်။ ထုတ်ကုန်အသစ်များ (ဂျုံမှုန့်ဖြင့်နယ်ထားသော ပုစွန်ကက် သလိတ်၊ ပုစွန်ကော်ပြန်နှင့်အခြား) မိတ်ဆက်ပေးနိုင်မှုစွမ်းရည်အားမြှင့်တင်ခြင်းသည် မြန်မာ့ပို့ကုန်သမားများအတွက် ထပ်ဆင့်တန်ဖိုးတိုးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ထုတ်ကုန်အမျိုးအစားစုံလင်မှုတို့အတွက် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ပိုပြီးတန်ဖိုးမြင့်မားသောထုတ်ကုန်များထုတ်လုပ်နိုင်မှုသည် ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ်တွင် သိသိသာသာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု နှင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုစွမ်းရည်များအပေါ်တွင်များစွာတည်မှီနေသည်။ အရည်အသွေးမြင့်မားစေမှုနှင့် ဩစတေးလျ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် ကိုက်ညီစေသော အစားအသောက်များဘေးကင်းစိတ်ချရမှု အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်းများ

အတွက် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ကုန်ချောပြုလုပ်မှု အစီအမံများ၊ စက်ပစ္စည်းများတွင် ရေရှည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။

တရုတ်

ထုတ်ကုန်များ-အေးခဲထားသော ငါးအသားလွှာ/ငါးခုတ်သားတုံးများ၊ တာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်ထားသော/ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ငါးထုတ်ကုန်များ

တရုတ်နိုင်ငံ၏ လျင်မြန်စွာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုနှင့် မြို့ပြချဲ့ထွင်လာမှုသည် ငါးတင်သွင်းမှုအတွက် ပြင်တွင်း ထုတ်လုပ်မှု အားဖြည့်စွက်ရန်နှင့် စားသုံးသူများ၏ လိုအပ်ချက် ပြည့်မီစေရန်အတွက် အဓိကမောင်းနှင်နေသော လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။အစားအသောက်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွင်း ဝယ်လိုအားမြင့်မားလာချိန်တွင် နိုင်ငံ၏မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုနှင့်လူလတ်တန်းစာအုပ်စုများပြားလာခြင်းသည် စားသုံးသူများအား ပိုမိုအဆင်ပြေစေသော ကြိုတင်ထုတ်ပိုးထားသည့် စားသောက်ကုန်များအား ရွေးချယ်ရှာဖွေလာစေသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၀ မီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ အေးခဲထားသော/ရေခဲရိုက်ထားသော ငါးအသားလွှာများ (HS 0304)နှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀ မီလီယံကျော်တန်ဖိုးရှိ မပုပ်သိုးအောင်ပြုပြင်ထားသော/ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ငါးထုတ်ကုန်များ (HS 1604)အား ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်မှ တင်သွင်းခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အေးခဲထားသော/ရေခဲရိုက်ထားသော ငါးအသားလွှာများ တင်သွင်းမှု ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ရှယ်ယာ၏ ၀. ၄% နှင့် မပုပ်သိုးအောင်ပြုပြင်ထားသော/ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ငါးထုတ်ကုန်များတင်သွင်းမှုကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ရှယ်ယာ၏ ၀. ၂% ကို ကိုယ်စားပြုသည်။ တရုတ်နိုင်ငံဈေးကွက်သည် ဈေးနှုန်းအတိမ်းအစောင်းမခံသော ဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှတင်ပို့မှုအရအေးခဲထားသော/ရေခဲရိုက်ထားသော ငါးအသားလွှာများ(HS 0304)၏ ပျမ်းမျှ ယူနစ်တန်ဖိုးမှာတစ်ယူနစ်လျှင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁,၇၆၇ ဖြစ်သည်။ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များမှာ ပြည်တွင်းကုန်ချော ထုတ်လုပ်မှုအစီအမံ၊ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင်တရုတ်အရည်အသွေးထောက်ခံချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေအောင် အာရုံစိုက်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊အတွေ့အကြုံရှိတရုတ်ကုန်ချောထုတ်လုပ်သူများ၊ ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်သူများနှင့်စပ်တူပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ယခုလက်ရှိဈေးကွက်အတွင်း အခွင့်အလမ်းအသစ်များ ရယူနိုင်ပေသည်။ သမားရိုးကျလမ်းကြောင်းများ (ပွဲစားများ၊လက်ကားသမားများနှင့် လက်လီသမားများ) မှတစ်ဆင့် ကုန်စည်ဖြန့်ဝေခြင်းနောက်ဝယ် အလီဘာဘာ(Alibaba) ကဲ့သို့သော Web Platformsများအားအသုံးပြုလျက်ကြားခံအဆင့်များအား လျှော့ချကုန်သွယ်ခွင့်ရမည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ် ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ထုတ်ကုန်များ- အေးခဲထားသော ငါးအသားလွှာ/ငါးအသားတုံးများ၊ တာရှည်ခံအောင်ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ထားသော/ပြုပြင်ထားသော ငါးများ၊ ကုန်ချောအဖြစ်စီမံထုတ်လုပ်ထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်မှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အေးခဲထားသော ငါးအသားလွှာ/ငါးအသားတုံးများ (HS 0304)တင်ပို့မှုသည် တန်ဖိုးအားဖြင့်အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄. ၉ ဘီလီယံကျော်ဖြစ်ပြီး ၎င်းမှာ ကမ္ဘာ့ကုန်တင်သွင်းမှု၏ ၂၃. ၄% ဖြစ်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်ထားသော/ပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော ငါးထုတ်ကုန်များ(HS

1604) တင်သွင်းမှုသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၈ ဘီလီယံကျော်ဖြစ်ပြီး ၎င်းမှာ ကမ္ဘာ့ကုန်တင်သွင်းမှု၏ ၁၀% ဖြစ်သည်။ ကုန်ချောအဖြစ်စီမံထားသော အခွံမာရေနေသတ္တဝါများ (HS 1605)များတင်သွင်းမှုသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာတန်ဖိုး ၂.၂ ဘီလီယံကျော်ရှိပြီး ၎င်းမှာ ကမ္ဘာ့ကုန်တင်သွင်းမှုဈေးကွက်၏ ၂၆.၅% ဖြစ်သည်။ ၎င်းကုန်ပစ္စည်းများ၏ အမေရိကန်ဈေးကွက်အတွင်းအရေးပါမှုသည် အဆင်ပြေလွယ်ကူမှုအပေါ်တွင် အမေရိကန်စားသုံးသူများ ထားရှိသောတန်ဖိုး အားအားအထူးပြုသလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်မြန်မာ့ပို့ကုန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများအား ငါးညှပ်ပေါင်မုန့်၊ ပေါင်မုန့်အသားကပ်ထားသောပုစွန်မုန့်စသောကုန်ပစ္စည်းများမိတ်ဆက်ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုအခွင့်အလမ်းများအားမီးမောင်းထိုးပြလိုက်သည်။ အမေရိကန်ဈေးကွက်အတွင်းဝင်ရောက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အစားအသောက်ဘေးကင်းစိတ်ချရမှု/အရည်အသွေးပြည့်မီမှုစံချိန်စံနှုန်းများအား(HACCP,GMPစသည်) အထူးကိုက်ညီအောင်ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။ ၎င်းအပြင်စားသုံးသူအကြိုက်အပြောင်းအလဲနှင့် အခြားပြိုင်ဆိုင်နေသော အင်အားစုများအားအမှီလိုက်နိုင်ရန်ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုနှင့်ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့တွင် အမြောက်အများရင်းနှီးမြုပ်နှံရမည်ဖြစ်သည်။ အလားတူအခြားဈေးကွက်များတွင်လည်းအမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် လုပ်သားကိုင်သားရှိရှိ ဈေးကွက်အတွင်းအောင်မြင်စွာထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်ရန်နှင့် ဈေးကွက်ကြီးထွားလာစေရန်ကုန်ချောထုတ်လုပ်သူများ(နှင့်/သို့) ကုန်စည် ဖြန့်ဝေသူများနှင့်ဆက်ဆံရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍအဖြစ်ပါဝင်နေလိမ့်မည်။

တန်ဖိုးကွင်းဆက်တွင်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖော်ဆောင်မှုများ (Structural Improvements to the Value Chain)

ဤကဏ္ဍ၏ နည်းဗျူဟာမှာ လက်ရှိအထူးပြုနေသော ကုန်တင်ပို့မှုဆိုင်ရာ ပြိုင်ဆိုင်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စရပ်များအား ဦးတည်ထားမည်ဖြစ်သော်လည်း ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တည်တံ့ခိုင်မြဲရန်အတွက် ကဏ္ဍဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုအပိုင်းတွင် ပြုပြင်မွမ်းမံဆောင်ရွက်မှုများထပ်မံလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ Value Chain တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများစွာရှိပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးနှင့် လူမှုစီးပွားရေးအရ သက်ရောက်မှုများကိုပါ တိုးမြှင့်စေမည်ဖြစ်သည်။အောက်ဖော်ပြပါအပိုင်းတွင် ရေရှည်ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် လိုအပ်သောဗျူဟာများအား သက်ဆိုင်ရာအကျိုးဝင် နှီးနှွယ်ပတ်သက်သူများမှ ဖော်ထုတ်ထားသည်။

- ပုံစံ(၁၁): တန်ဖိုးကွင်းဆက်တွင်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ဖော်ဆောင်မှုများ**
- ဇီဝ(အော်ဂဲနစ်) ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးမြှင့်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း
 - နေစွမ်းအင်အားမိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးလက်စွမ်းအင်ပေးသွင်းမှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား ပြင်ဆင်ပေးခြင်း
 - ခရီးသွားကဏ္ဍနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအား မြှင့်တင်ပေးခြင်း
 - ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဆီထွက်သီးနှံထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအား မြှင့်တင်ပေးခြင်း
 - စွန့်ပစ်ပစ္စည်းပြန်လည်သုံးစွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်အား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း
 - ဂေဟစနစ်များအား ကကြွယ်ခြင်းနှင့် စွန့်စားမှုအခြေပြု ကုန်တင်သွင်းမှုစနစ်များဖြင့် ကုန်သွယ်မှုပြုခြင်း

ဇီဝ(အော်ဂဲနစ်)ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့်ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးတိုးမြှင့်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း

ဇီဝ (အော်ဂဲနစ်) ထုတ်လုပ်မှုသည် လက်ရှိစားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတွင် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုအရှိဆုံးသော နယ်ပယ် တစ်ခုဖြစ်သည်။ အော်ဂဲနစ်မွေးမြူရေးများသည် သမားရိုးကျထုတ်လုပ်သူများထက်ပိုပြီး သိသာသောဈေးနှုန်းအာမခံချက်ကို တောင်းဆိုမှုပြုလာနိုင်ခဲ့သည်။အော်ဂဲနစ်ထုတ်ကုန်များ၏ဈေးကွက်သည် ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၆၂.၉ ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိခဲ့ပြီး ၁၉၉၉ ခုနှစ်ကာလများထက် တန်ဖိုးအားဖြင့် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅.၂ ဘီလီယံ)^{၇၂} ၃၀၀% တိုးပွား လာခဲ့သည်။ ဈေးနှုန်းမြင့်မားလာခြင်းသည် ရောင်းလိုအားနည်းခြင်း၊ လုပ်သားများပြားလာခြင်း၊ သွင်းအားစုဈေးနှုန်းများ ပိုမိုမြင့်မားလာခြင်း၊ အမြောက်အများထုတ်လုပ်မှုမှ ထုတ်လုပ်မှုရိတ်လျော့ကျနိုင်မှုနှုန်းနည်းခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းချိန်အလွန် ကုန်စည်ကိုင်တွယ်မှု ရှုပ်ထွေးခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ကြေးများနှင့် ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှု ထိရောက်မှုအားနည်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။^{၇၃} စရိတ်မြင့်မားလာမှုနှင့် အော်ဂဲနစ်မွေးမြူရေး၏ စွန့်စားရမှုများသည် ဈေးနှုန်းအပေါ်ထင်ဟပ် နေခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းအာမခံချက်သည် အမြတ်အစွန်းရရှိရန် ကြိုးပမ်းမှုတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့သည်။^{၇၄}

အခြားအော်ဂဲနစ်ထုတ်ကုန်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဇီဝငါးပုစွန်မွေးမြူရေးသည် ခြေကုတ်ယူရန်ပိုမိုအချိန်ယူရသည်။ အကြမ်းအား ဖြင့်လက်ရှိတွင် ဇီဝငါးပုစွန်မွေးမြူရေး၏စံနှုန်းများအားထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည့်နိုင်ငံ ၁၂ နိုင်ငံခန့်ရှိသည်။ ၎င်းပမာဏသည် အော်ဂဲနစ်ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးတစ်ခုလုံးကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် စံနှုန်းများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် အလွန်အလွန် သေးငယ်သော ပမာဏဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရများဆီမှ အော်ဂဲနစ်ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးဈေးကွက်၏ စံချိန်စံနှုန်းနှင့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ပိုမိုခိုင်မာလာစေမှုအတွက် စိတ်ဝင်စားမှုအရိပ်အယောင်များ ပိုမိုတွေ့လာရသည်။^{၇၅}

အော်ဂဲနစ်ဆော်လမွန်ငါး၏ အာမခံဈေးနှုန်းသည် အခြားမိရိုးဖလာငါးမျိုးများထက် ၅၀% မြင့်မားသည်ဟု ဥရောပ ယူနီယံမှထုတ်ပြန်သည်။ ၎င်းအချက်မှာ အော်ဂဲနစ်ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးမှာ အခွင့်အလမ်းနှင့် ကဏ္ဍသစ်တစ်ခုပြောင်းလဲဖို့ရာ ပင်မကျ သောမောင်းနှင့်အားတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း အရိပ်လက္ခဏာတစ်ခုအဖြစ် ပြသနေခြင်းဖြစ်သည်။^{၇၆} အော်ဂဲနစ် အလေ့အထများအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် လက်ရှိဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုကို အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီးစားသုံးသူများ၏သဘာဝထုတ်ကုန်များအပေါ် ဝယ်လိုအားတိုးပွားလာမှုမှတစ်ဆင့် အကျိုးကျေးဇူးပွားများ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။လက်ရှိထုတ်ကုန်များအားတန်ဖိုးတိုးအောင်ပြုလုပ်ခြင်း ဈေးမြှင့်ရောင်းချခြင်းများအပြင် အော်ဂဲနစ်ထုတ်ကုန် များမှာအရည်အသွေးမြင့်မားရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။ အရည်အသွေးမြင့်မားအောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာ့ထုတ်ကုန်များမှာ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ် ပိုမိုခိုင်မာလာစေမည်ဖြစ်ပြီး ပိုမိုလိုအပ်လျက်ရှိသော ဈေးကွက်များအတွင်း ထိုးဖောက်နိုင်မည်

⁷²Willer, H., Lernoud, J. & Kilcher, L. (eds.) (2013). *The World of Organic Agriculture: Statistics and Emerging Trends*. Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), Frick & International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM). Bonn.
⁷³FAO (n.d.). Organic Agriculture FAQ. Available from <http://www.fao.org/organicag/oa-faq/oa-faq5/en/>. Accessed 13 February 2014.
⁷⁴Clark, S. & Alexander, C. (2010). *The Profitability of Transitioning to Organic Grain Crops in Indiana*. Purdue Agricultural Economics Report. Indiana: Purdue University.
⁷⁵Jenny Hopkinson (2013). Organic standards for farm-raised fish come slowly. *Politico*, 30 October.
⁷⁶European Commission (2010). New organic aquaculture rules a route to a more sustainable and profitable future for aquaculture, 30 June. Available from http://ec.europa.eu/fisheries/news_and_events/press_releases/300610/index_en.htm.

ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် အော်ဂဲနစ်ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်ကြောင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေခြင်း၊ ဂေဟစနစ် ညစ်ညမ်းမှုအားလျော့ကျစေခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုအား လျော့ချပေးခြင်းစသည့်ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုး ကျေးဇူးများဖြစ်ထွန်းမည်ဖြစ်သည်။ အချုပ်အားဖြင့်အော်ဂဲနစ်ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးအား မိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် တာဝန်သိသော ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ်၏ အနာဂတ်ပုံရိပ်ဆီသို့ ခိုင်မာစွာ ခြေလှမ်းသစ်လှမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကဏ္ဍသစ်တွင် လူမှု စီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာစေရန်အတွက် အရည်အသွေးပြည့်မီပြီး တန်ဖိုးတိုးအောင်ထုတ်လုပ်ထားသော ကုန်စည်များအား တင်ပို့မည်ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံပိုင်းဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်ရန်ကြိုးပမ်းမှုများတွင် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် နိုင်ငံတကာအရည်အသွေးအာမခံသော အော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများတင်သွင်းခြင်းအားမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ငါးပုစွန်မွေးမြူကွင်းများမှ မွေးမြူရေးကန်များအထိ ထုတ်လုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကို ခြေရာခံသည့်စနစ်တစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာစေခြင်း၊ မြန်မာ့ထုတ်ကုန် စံချိန်စံညွှန်းနှင့် အာမခံချက် ခိုင်မာလာ စေခြင်း စသည်တို့အား မြန်မာ့မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးမှုဦးစီးဌာန (MLFRD) မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာ့သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာသုတေသနဦးစီးဌာနတို့အကြား အားထုတ်ကြိုးပမ်းရန် လိုအပ်လျက်ရှိ သည်။ ၎င်းအချက်မှာ တိုးချဲ့ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အော်ဂဲနစ်ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှုများ၊ မွေးမြူရေးသင်တန်းကျောင်းများနှင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်းရှိ အထောက်အပံ့ပေးနေသော အဓိကအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသိပညာများတည်ဆောက်ပေးနိုင်ရန် မရှိမဖြစ်အရေးပါလှသည်။

နေစွမ်းအင်အားမိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးလက်စွမ်းအင်ပေးသွင်းမှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား ပြင်ဆင် ပေးခြင်း

ယခင်အပိုင်းများတွင် ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ရေလုပ်ငန်းအဓိကလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော ကျေးလက်ဒေသများတွင် လျှပ်စစ်မီး အလုံအလောက်မရရှိခြင်းသည်ဤကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုအတွက်အဟန့်အတားတစ်ရပ် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ငါးကောက်ကွက် များတွင် အအေးခန်းကုန်သိုလှောင်ရုံများ ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်နှင့် လိုသလောက်ထုတ်ပေးနိုင်သည့် ရေခဲစက်ရုံများအတွက် လျှပ်စစ်မီးမရရှိမှုသည် အခက်အခဲဖြစ်စေသည်။ အအေးပေးမှုစနစ်မပြည့်ဝမှုသည် အရည်အသွေးတစ်သမတ်တည်းမရှိခြင်း၊ ဘေးကင်းစိတ်ချမှုအန္တရာယ်၊ ကုန်စည်ပျက်စီးမှုများအားမြှင့်တက်စေသည်။ စွမ်းအင်ပေးသွင်းမှုလိုအပ်ချက်များအား နေစွမ်းအင် စနစ်အားအသုံးပြုလျက်ဖြည့်စွက်နိုင်သည်။ လိုအပ်သောဝန်ဆောင်မှုများအား ဖြည့်စွက်ပေးနိုင်မည့်အပြင် သန့်ရှင်းသော စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုသည် အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် နမူနာပုံစံတစ်ရပ်ဖြစ်လာနိုင်မည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းသော၊ တာဝန်သိသော ထုတ်လုပ်သူအဖြစ် ရှေ့ဆောင်ဖြစ်မည်ဖြစ်ပြီး ဈေးကွက်မြှင့်တင်မှုနှင့် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်အမည်ဖောက်မှုများအတွက် အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ခရီးသွားကဏ္ဍနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအား မြှင့်တင်ပေးခြင်း

ရေလုပ်ငန်းနှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍများအတွင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အကျိုးရလဒ်များစွာရှိရှိနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း များစွာရှိသည်။ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများတွင်ပြည်တွင်းရေလုပ်ငန်းထွက်ကုန်များမှာခရီးသွားလုပ်ငန်း ValueChainအတွင်း ကောင်းမွန်စွာပေါင်းစည်းပါဝင်စေရန် အခိုင်အမာဆောင်ရွက်သင့်သည်။ စားသောက်ဆိုင်များနှင့်ဟိုတယ်များသည် ပြည်တွင်း လုပ်ငန်းများမှထုတ်လုပ်သားငါးများကိုသာဖြစ်နိုင်သမျှရယူသင့်သည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများငါးများအပျော်ခရီးထွက်ခြင်းနှင့်

ကျေးလက်ဒေသများသို့ အလည်အပတ်ခရီးတိုထွက်ခြင်း စသည်တို့အားဖြင့်လည်း ချိတ်ဆက်ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ကဏ္ဍနှစ်ခုအကြားပေါင်းစည်းမှုအားတောင့်တင်းခိုင်မာလာစေရန် ကုန်စည်တစ်ခု အပေါ်တွင်ကဏ္ဍနှစ်ရပ်စလုံးမှဝန်ဆောင်မှု ဆွဲဆောင်မှုတစ်ပြိုင်နည်တည်းပေးနိုင်မည့်(Cross-branding)အခွင့်အလမ်းများရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ် သောခရီးသွားအများစုမှာမြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအား သိရှိခံစားချင်ကြသည့်အတွက်ငါးပုစွန်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ဟင်းလျာများမှာ ယဉ်ကျေးမှု၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းဟင်းလျာများနှင့် ဟင်းပွဲအတွင်းပါဝင်ပစ္စည်းများမှာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအား မြှင့်တင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဆီထွက်သီးနှံထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအား မြှင့်တင်ပေးခြင်း

ရေလုပ်ငန်းထွက်ကုန်များ အရည်အသွေးပြည့်မီစေရန် အဓိကလိုအပ်သည့်အရာမှာ လုံလောက်သော အစာရရှိရေးဖြစ်သည်။ လုံလောက်သည့် ပဲဖတ်၊ နှမ်းဖတ် စသည့်အစာများ ရရှိနိုင်စေရန် ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဆီထွက်သီးနှံထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများတွင်ပိုမိုဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသင့်ပေသည်။ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနည်းလမ်းမှန်သမျှ အားဆွေးနွေးရန်ကဏ္ဍအလိုက်အဖွဲ့အစည်းများမှနေရာတကျစီစဉ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများအားတောင့်တင်း ခိုင်မာအောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် အရည်အသွေးပြည့်မီသော အစာများအား ပံ့ပိုးရရှိမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် စက်ရုံပိုင်ရှင်များနှင့် အစာထုတ်လုပ်သူများမှာ အစားအစာလိုအပ်ချက်များအရ လိုအပ်သောစွမ်းရည် များအားမြှင့်တင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုသည် အစာလိုအပ်ချက်ကို တည်ငြိမ်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရုံ သာမကဈေးကွက်အသစ်များကိုထိုးဖောက်ရာတွင်အထောက်အကူပြုမည့်အရည်အသွေးပိုင်းကိုပါ တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်စေသည်။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းပြန်လည်သုံးစွဲမှုလုပ်ငန်းစဉ်အား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

ငါးကောက်ကွက်များ၊ ကုန်ချောပြုလုပ်သည့် စက်ရုံများနှင့် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့်ကွင်းများတွင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား ထိထိရောက်ရောက်ပြန်လည်သုံးစွဲခြင်းသည် စရိတ်လျှော့ချရာရောက်သည့်အပြင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပြုန်းတီးမှုအားလည်း လျှော့ချရာကျသည်။ အချို့စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား ဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်ရာတွင် ပြည်လည်သုံးစွဲရသည်။ ပုစွန်အခွံ ထုတ်လုပ်ခြင်းမှ ထွက်ရှိလာသည့် ဘေးထွက်ကုန်များအား ကောက်ယူ၊ အခြောက်ခံပြီး တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နိုင်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် အဆိုပါဘေးထွက်ကုန်များအား ကော်လဂျင် (Collagen)ထုတ်လုပ်မှုအတွက် ကုန်ကြမ်းများအဖြစ်အသုံး ပြုသည်။ အစာထုတ်လုပ်သူများမှ အစာနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်မှုတွင်အသုံးပြုရန်အတွက် ကောက်ယူနိုင်သည့် အခြား စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများလည်းရှိသည်။ မွေးမြူရေးကွင်းများမှ ရှုံ့နွံများကဲ့သို့သော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးသုံး မြေဩဇာ အဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ငါးကောက်ကွက်များမှ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအားလုံး အပြည့်အဝ သုံးစွဲပြီးဖြစ်သည်။ ပြန်လည်သုံးစွဲမှု အရည်အတွက်နည်းပါးသေးသော်လည်း စွန့်ပစ်ပစ္စည်းပြန်လည်သုံးစွဲသည့် အလေ့အထကို ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန်အတွက် မလွဲမသွေ တိုးမြှင့်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဂေဟစနစ်များအားကာကွယ်ခြင်းနှင့်စွန့်စားမှုအခြေပြု(Risk-based) ကုန်တင်သွင်းမှုစနစ်များဖြင့် ကုန်သွယ်မှု ပြုခြင်း

ငါးလောင်းများနှင့်ငါးသားပေါက်များ တင်သွင်းအသုံးပြုမှုနှင့် မြန်မာပြည်မျိုးရင်းမဟုတ်သော ငါးပုစွန်မျိုးစိတ်များမွေးမြူရေး အထိကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်လာစေရန် မျှော်မှန်းချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် စွန့်စားမှုအခြေပြု(Risk-based)ကုန်တင် သွင်းမှုစနစ်များအားအကောင်အထည်ဖော်ရမည်။ ၎င်းအကောင်အထည်ဖော်မှုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံ၏အကျိုးသက်ရောက် မှုလေ့လာ ဆန်းစစ်မှုစွမ်းရည်ကိုမြှင့်တင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းစနစ်များတည်ထောင်ခြင်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ သွင်းအားစုများ တင်သွင်းမှုကိုအဓိကစည်းကြပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကုန်တင်သွင်းမှုတွင် ဒေသတွင်းရှိ တန်ဖိုးတိုးထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်မှုလည်ပတ် စနစ်အတွင်းသို့Pathogenရောဂါပိုးမွှားပျံ့နှံ့မှုအန္တရာယ်အား လျှော့ချလိုခြင်းဖြစ်သည်။ တင်သွင်းခြင်းမှပါလာသည့် ပိုးမွှားများ အနက်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှ ပင်လယ်ပုစွန်သားပေါက်များတွင်တွေ့ရသည့် ပိုးမွှားများမှာသာမန်မဟုတ်ပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် အရည်အသွေးနိမ့်သော သားပေါက်များသည် အဖြူစက်ရောဂါ (White Spot Disease)ပျံ့နှံ့စေသည့်အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းရောဂါပိုးသည် ၂၀၀၄-၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အကြီးစားနှင့်အလယ်အလတ်တန်းစား ပုစွန်ဆိတ်ထုတ်လုပ်မှုများ အားများစွာ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။⁷⁷ ၎င်းရောဂါပိုးမွှားများ ဝင်ရောက်လာခြင်းသည် စိတ်ချယုံကြည်ရသောထုတ်လုပ်မှုအရည်အသွေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှု၊ ဒေသတွင်း ဂေဟစနစ်တို့အပေါ် ဘေးဒုက္ခများစွာ ဖန်တီးပေးသည်။ စွန့်စားမှုအခြေပြု ကုန်တင်သွင်းမှုစနစ် စီမံခန့်ခွဲမှုသည် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား အဆိုပါဘေးအန္တရာယ်များကို ထိထိရောက်ရောက် စရိတ်သက်သာသော နည်းလမ်းများဖြင့် လျှော့ချနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

တန်ဖိုးကွင်းဆက်အသစ် (New Value Chain)တစ်ခုဆီသို့ ကူးပြောင်းရာတွင်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု၏ အခန်းကဏ္ဍ

ရေလုပ်ငန်းတန်ဖိုးကွင်းဆက်အား ကဏ္ဍဗျူဟာအရPlan of Action (PoA)ကို မျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လုပ်ဆောင်စေရန် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအမြောက်အများ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ကဏ္ဍဘုံဘဏ္ဍငွေနှင့် အလှူရှင်များသည် ဤရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအတွက် အရေးကြီးသောရင်းမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့်အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ စီးပွားရေး အသို အဝန်း၊ အစိုးရ၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအတွက် လမ်းညွှန်မှုတို့တွင် မြှုပ်နှံရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုသည်အမြတ်အစွန်းအရတွန်းအားပေးမောင်းနှင်နိုင်မှသာရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအတွက်ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည်သာ ပင်မရင်းနှီးမြုပ်နှံသူဖြစ်သင့်သည်။ အောင်မြင်သော ကဏ္ဍဗျူဟာတစ်ရပ်အနေဖြင့် ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုကို ပေါင်းစည်းပါဝင်သော အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း Value Chainဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရှေ့ဆောင် မောင်းနှင်အားတစ်ခုအဖြစ်သော်လည်းကောင်း သိမ်းသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။ ကာလလတ်နှင့် ကာလရှည်တို့တွင် တိုးမြှင့်မှုအရှိန် တစ်ရပ်ကို ဖန်တီးပေးသင့်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများထဲတွင် ပါဝင်လျက်ရှိပြီး ပဋိပက္ခဒဏ်ခံနေရသော အနေအထားပြည်သူ့ကဏ္ဍ အထောက်အပံ့များ၊ လှုံ့ဆော်ထားသည့်ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများနှင့် မြန်မာ့အနာဂတ်မျှော်လင့်ချက်များတို့ ပေါင်းစည်းမှုဖြင့် ကိုယ်ပိုင်ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတစ်ရပ်အား လှုံ့ဆော်ပေးနိုင်သော လုံလောက်သည့်ယုံကြည်မှုနှင့် အရှိန်အဟုန်တို့ရှိနေသည်။ စီးပွားရေးအသွင်ကူးပြောင်းနေသောကာလဖြစ်ပြီးဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍအလွန်အားနည်းသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့်ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

⁷⁷CBI (2012). Myanmar Seafood Exports: Quick Scan of the EU Market Potential.

အတွက်ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည်အသွင်ကူးပြောင်းနိုင်သည့်အဆင့်သို့ရောက်ရှိရန်မှာမြင်နိုင်သောအနာဂတ်ကာလအတွင်း မဖြစ်နိုင်သေးပေ။ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများအတွက် အားလုံးကိုခြုံငုံမိစေသော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု စီမံချက်တစ်ရပ် လိုအပ်ပေသည်။ သို့သော် ကာလတိုနှင့် ကာလလတ်ကာလများအတွက် နိုင်ငံခြားတို့ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အထူးအရေးကြီးသည်။

နိုင်ငံခြားတို့ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည်ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ ပြင်တွင်းဗဟိုပြုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ် သက်ရောက်စွာ ပြောင်းလဲနိုင်ပြီး ပို့ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို သိသိသာသာ အထောက်အပံ့ပေးသည်။ နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုသူများသည် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများတွင်မရရှိနိုင်သည့် လုပ်ငန်းသုံးမတည် Asset ပစ္စည်းများ၊ ပိုမိုကောင်းမွန်သော သွင်းအားစုများ၊ နည်းပညာများ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုကျင့်ထုံးများ၊ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက်မှုအတွေ့အကြုံများ၊ အမြောက်အများ ထုတ်လုပ်မှုမှ စရိတ်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုများနှင့် နိုင်ငံတကာ ကုန်စည်ဖြန့်ဝေမှုလမ်းကြောင်းများ စသည်တို့အား မိတ်ဆက်ယူ ဆောင်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဇယား ၂၂ FDIလိုအပ်မှုအရ Value Chain အစိတ်အပိုင်းနှင့် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော အရင်းအမြစ်ဥပမာများ

FDIလိုအပ်/ရရှိနိုင်သော ValueChain အစိတ်အပိုင်း	အာရှတွင်နိုင်ငံခြားတွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းများရှိသော နမူနာဦးဆောင်ကုမ္ပဏီများ	အရင်းအမြစ် နိုင်ငံ	လက်ရှိတည်ရှိလျက်ရှိသော ဒေသဆိုင်ရာတည်နေရာများ
ငါးနှင့်ပင်လယ်စာပေါင်းစည်းထုတ်လုပ်သူများ	Maruha Nichiro Corp.	ဂျပန်	တရုတ်၊ ထိုင်း
	Nippon Suisan	ဂျပန်	တရုတ်၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	Thai Union Group	ထိုင်း	အင်ဒိုနီးရှား၊ ဗီယက်နမ်
အအေးစနစ်ပေးသိုလှောင်ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ	DB Schenker	ဂျာမနီ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	CH Robinson	အမေရိကန်	တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ မလေးရှား၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	Hellmann WorldwideLogistics	ဂျာမနီ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
ငါးနှင့်ပုစွန်အစာထုတ်လုပ်ရေးနှင့်သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး	Charoen Pokphand	ထိုင်း	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ ဗီယက်နမ်
	Cargill	အမေရိကန်	တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	New Hope Group	တရုတ်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဗီယက်နမ်
	Guangdong Wen’s Group, Cofco, and East Hope Group အပါအဝင် တစ်နှစ်လျှင် ၁-၁၀ MMT/year ထုတ်လုပ်သော အခြားတရုတ်ကုမ္ပဏီများ အပါအဝင် တစ်နှစ်လျှင် ၁-၁၀ MMT/year ထုတ်လုပ်သော အခြားဂျပန်ကုမ္ပဏီများ Betagro (ထိုင်း), San Miguel (ဖိလစ်ပိုင်), Zuellig Gold Coin (မလေးရှား), Japfa Comfeed (အင်ဒိုနီးရှား), CJ Cheil Jedang (ကိုရီးယား), Easy Bio System		

	(ကိုရီးယား), Proconco (ဗီယက်နမ်) အပါအဝင် တစ်နှစ်လျှင် ၁-၁၀MMT/year ထုတ်လုပ်သော အခြားအာရှကုမ္ပဏီများ		
အရည်အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း	SGS	ဆွစ်ဇာလန်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	Cotecna	ဆွစ်ဇာလန်	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	Intertek	ယူနိုက်တက် ကင်းဒမ်း	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်
	NSF	အမေရိကန်	တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ မလေးရှား၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်

အရင်းအမြစ်: Undercurrent News (2013). Undercurrent news: world's 100 largest seafood companies, 11 September. Available from <http://www.undercurrentnews.com/report/undercurrent-news-worlds-100-top-seafood-companies/>; Food Logistics (2013). The top 100 3PL & cold storage providers for 2013, 23 August. Available from <http://www.foodlogistics.com/article/11123003/third-party-logistics-cold-storage-providers?page=10>; WattAgNet.com (2012). Special report: top feed companies 2011–2012, 31 August. Available from http://www.wattagnet.com/Special_report_Top_feed_companies_2011-2012.html; Murphy, S., Burch, D. & Clapp, J. (2012). *Cereal Secrets: The World's Largest Grain Traders and Global Agriculture*. Oxford, United Kingdom: Oxfam; and company websites.

လိုအပ်သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားများနှင့် ၎င်းတို့၏ ဖြစ်နိုင်ချေရှိသော အရင်းအမြစ်များ

ကဏ္ဍ၏ ထုတ်လုပ်မှုပမာဏအရည်အသွေး၊ စွမ်းရည်ပြည့်ဝမှု၊ တန်ဖိုးတိုးထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပို့ကုန်တင်ပို့မှုများ ချဲ့ထွင်လာမှုသည် အောက်ဖော်ပြပါ Value Chain အစိတ်အပိုင်းများအား ထောက်ပံ့မှုပေးသော ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများ တိုးတက်ပွားများလာစေရန် လိုအပ်သည်။

- ငါးပုစွန်အမြောက်အများမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကွက်အသစ်များ
- ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ (အထူးသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပေါင်းကူးဆက်နွယ် မွေးမြူသောစနစ်များ (Closed Systems))
- ငါးပုစွန်အစာများ
- ပိုးမွှားရောဂါထိန်းချုပ်မှုနည်းပညာနှင့်ငါးသားပေါက်များ၏ အရည်အသွေး (ဥပမာ - ဓာတုဖျိုဖျက်ပစ္စည်းများ၊ အစာဖြည့်စွက်ပစ္စည်းများ၊ ပိုးမွှားထိန်းချုပ်သော Pathogensများ)
- ရေခဲရိုက်စနစ်ဖြင့် ဖြန့်ဝေခြင်း
- ပင်လယ်စာ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း (အခြေခံအားခဲခြင်း၊ အအေးဓာတ်ပေးခြင်းနှင့် အသားလွှာပြုလုပ်ခြင်းများ ထက်ပို၍ ကျော်လွန်စီမံပြုလုပ်ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။)
- အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု ဝန်ဆောင်မှုများ

အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် အသင့်ဖြစ်နေသောကုမ္ပဏီများတွင် ငါးနှင့်ပင်လယ်စာ ပေါင်းစည်းထုတ်လုပ်သူများ၊ အအေးစနစ်ပေး သိုလှောင်ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ငါးနှင့်ပုစွန်အစာ ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများနှင့် အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးသောကုမ္ပဏီများ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။ မြင်နိုင်သောအနာဂတ်အတွင်း မွေးမြူရေး ပစ္စည်းကိရိယာများကို ငါးဖမ်းသမားများမှသာ တင်သွင်းကြမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသူများမှ တင်သွင်းကြဦးမည်မဟုတ်ပေ။ ၎င်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအတွက် ရှေ့ပြေးနေသော နိုင်ငံခြားတို့ရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ဇယား ၂၂ တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်အဓိကအကျိုးဝင်ပတ်သက်နေသောအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ များစွာသော ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှအဖွဲ့အစည်းများ၊ MLFRD နှင့်UMFCCIတို့သည် မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများနှင့်အတူ ခိုင်မာသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ ပေါ်ထွန်းလာစေရန် အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက်တွင်လည်း မြန်မာ့ဆွဲဆောင်မှုကို ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်သည့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတစ်ရပ်ကို ကိုယ်စားပြုအရေးဆိုပေးခြင်းလည်းကောင်းဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ဇယား ၂၂ တွင် ၎င်းတို့သက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်များတွင် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်၏အစိတ်အပိုင်းအတော်များများကိုထိန်းချုပ်ထားသောကုမ္ပဏီနမူနာများကိုဖော်ပြထားသည်။ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအလားလာရှိသည့် ကုမ္ပဏီများမှာ ၎င်းတို့ချည်းပဲမဟုတ်ဘဲ ဒေသဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီငယ်များမှာ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိစပ်လျက်ရှိခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းသိခြင်းစသည်တို့ကြောင့် နိုင်ငံတွင်းသို့အလျှင်အမြန်ဝင်ရောက်လာရန် အသင့်စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိသည်။သို့သော်

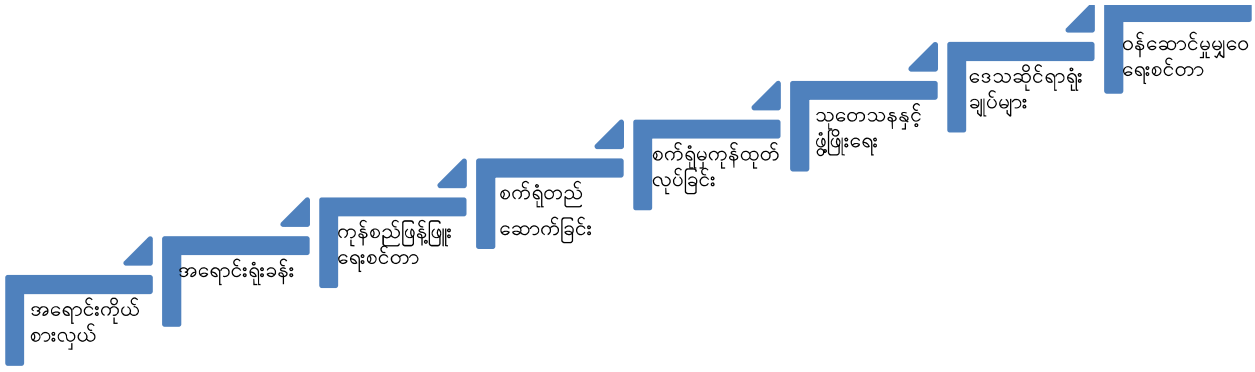
လည်းမတည်အရင်းအမြစ်ပစ္စည်း ကြွယ်ဝခြင်းနှင့် မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ ပထဝီအနေအထား နယ်ပယ်များအရ ကမ္ဘာ့ ရှေ့ဆောင်လုပ်ငန်းကြီးများသည် ကဏ္ဍ၏မျှော်မှန်းချက်အလားအလာများကိုဖြစ်ထွန်းစေမည့် ကဏ္ဍချဲ့ထွင်မှုအပိုင်းတွင် ပါဝင် လာရန်ရှိသည်။

၎င်းအပြင် ဇယား ၂၂ တွင်ဖော်ပြထားသော ကုမ္ပဏီတော်တော်များများသည် ဒေသတွင်းတည်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း အနာဂတ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစီမံကိန်းများသည် ၎င်းတို့၏ ပင်မရုံးချုပ်များ (သို့) ဒေသဆိုင်ရာ တွဲဖက်အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မရှိသေးသောကုမ္ပဏီများအတွက် ပထမဆုံးလုပ်ငန်းသည် အရောင်းပြခန်း (ရုံးခန်း) တစ်ခုအဖြစ်ရှိနိုင်သည်။ ၎င်းတို့မှ (ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများကဲ့သို့) အလုပ်အကိုင်၊ နည်းပညာ စသည် ပံ့ပိုးရရှိနိုင်မှု မရှိသော်လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့်တင်သူများအနေဖြင့် အရောင်းရုံးခန်းများအား ကဏ္ဍအတွက် အကျိုးအမြတ် နည်းခြင်း ကြောင့်ပယ်မချသင့်ပါ။ အရောင်းရုံးခန်းတစ်ခုသည် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီတစ်ခုအတွက် ဈေးကွက်သစ်တစ်ခုအတွင်း ဝင်ရောက်ရန် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့်စီးပွားရေးအခင်းအကျင်းနှင့် မည်မျှထိသက်တောင့်သက်သာ အလုပ်လုပ်နိုင်မည်နည်းအားလေ့လာသင်ယူနိုင်သည်။အရေးအကြီးဆုံးတစ်ခုမှာ ကဏ္ဍတောင့်တင်းခိုင်မာလာစေရန် မရှိမဖြစ် အရေးပါသောအရည်အသွေးပြည့်မီသည့်သွင်းအားစုများ(အရည်အသွေးကောင်းသော ငါးပုစွန်အစာ၊ ပိုးမွှားကာကွယ်နိုင် သော ဓာတုပစ္စည်းများ)အား လက်လှမ်းမှီလာစေမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားတို့ရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် ရှေ့ပြေးလျက်ရှိသော ပြိုင်ဖက်များ

ဤကဏ္ဍအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပြိုင်ဖက်များမှာ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုနှင့် ပြည်ပတင်ပို့မှုအတွက် များစွာထုတ်လုပ် လျက်ရှိသော အာရှရှိဝင်ငွေအလယ်အလတ်နှင့် ဝင်ငွေခန့်မှီသော နိုင်ငံများဖြစ်သည်။ ဇယား၂၃ တွင် ၎င်းပြိုင်ဖက်များအား ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၁၈။ သက်ဆိုင်ရာဒေသတစ်ခုတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတစ်ခု အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပုံ

တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊အင်ဒိုနီးရှားနှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံလေးနိုင်ငံမှာငါးနှင့် အခွဲမာရေနေသတ္တဝါများ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ပို့ကုန် တင်ပို့ခြင်းတို့တွင် ဦးဆောင်လျက်ရှိသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်တန်ဖိုးမြင့်မားခြင်းသည် တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကို ဒေသတွင်းရှိ အခြားဝင်ငွေခန့်မှီနှင့် ဝင်ငွေအလယ်အလတ်နိုင်ငံများ မယှဉ်နိုင်ချေ။ အားသာချက်မှာ

အခြားကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း၁၀နိုင်ငံအနက်ထိုင်းနိုင်ငံသည် ပင်လယ်စာထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည့် Thai Union Group ကုမ္ပဏီတည်ရှိသော တစ်ခုတည်းသော ဝင်ငွေမြင့်နိုင်ငံမဟုတ်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံသည် FDI အတွက် အဓိကတည်ချက်နေရာတစ်ခု (ကမ္ဘာ့အဆင့် ၃၆ မြောက်) ဖြစ်သော်လည်း ဇယား ၂၃ နောက်ဆုံးကော်လံနှင့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြင့်မားခြင်းမှာ မဖြစ်မနေဆက်နွှယ်ရန်မလိုကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၎င်းအချက်မှာ ဤတိုင်းတာပုံအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် နောက်ဆုံးအဆင့်တွင်ရှိသော်လည်း အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ကြောင်းပြသနေသည်။ သို့သော်လည်း အခြားတစ်ဖက်တွင် ကုန်တင်ပို့မှု၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှစ်ရပ်စလုံးတို့နှင့် ဆက်စပ်နေ ကြောင်းတွေ့ရသည်။ မြန်မာ့ငါးနှင့် အခွံမာ ရေနေသတ္တဝါများ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းနေသေးခြင်းနှင့် တိုင်းပြည်၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်ပေါကြွယ်ဝခြင်းတို့သည် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့ တိုးပွားလာရန် အခြေအနေများစွာပေးလျက်ရှိသည်။

ကဏ္ဍအလိုက်ရှုမြင်မှုအရ တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံလေးနိုင်ငံသည် အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အနိမ့်စား Value Addition စီမံကိန်းများ (ဥပမာ- ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကြီး တစ်ခု (သို့) မွေးမြူရေးသွင်းအားစုရောင်းချသော အရောင်းရုံးခန်းတစ်ခု စသည်) ဖြင့် ပထမဆုံးခြေဦးမှုဖြင့် အကျိုးအမြတ် ရယူလိုသောကုမ္ပဏီများမှာစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝန်းကျင် အလားအလာပေါ်မူတည်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အစားဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအားပိုမိုစိတ်ဝင်စားနိုင်သည်။ အခြားတို့ရှိပြိုင်ဖက်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ထိုင်းနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက်အရင်းအမြစ်တစ်ခု ဖြစ်လာနိုင်ချေပိုများသည်။

ဇယား ၂၃ ကဏ္ဍဦးတည်ပို့ကုန်များ၏ ဦးဆောင်လျက်ရှိသော ဝင်ငွေခန့်နှင့် ဝင်ငွေအလယ်အလတ် အာရှထုတ်လုပ်သူများ

ငါးဖမ်းဆီးရရှိမှုနှင့်ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးစုစုပေါင်းအရအဆင့်သတ်မှတ်ချက်	၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သော တန်ချိန်ပေါင်း	ကဏ္ဍအားလုံးရှိ၂၀၁၂ ခုနှစ် FDIစီးဝင်မှု ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်	HS 0303, 0304, 0305, 1604,& 1605များ၏ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ကုန်တင်ပို့မှုအဆင့်	၂၀၁၂ ခုနှစ် ပို့ကုန်တန်ဖိုး (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ထောင်ပေါင်း)	ကဏ္ဍအားလုံးရှိ၂၀၁၂ခုနှစ် FDIစီးဝင်မှု ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်	တစ်တန်ထုတ်လုပ်မှုအရ ပို့ကုန်တန်ဖိုးအဆင့်သတ်မှတ်ချက် (Proxy for Value Addition)	၂၀၁၁ခုနှစ် ပို့ကုန်တန်ဖိုးကိုထုတ်လုပ်မှု တန်ပေါင်းနှင့် စားထားသော တန်ဖိုး	ကဏ္ဍအားလုံးရှိ၂၀၁၂ ခုနှစ် FDI စီးဝင်မှု ကမ္ဘာ့အဆင့်သတ်မှတ်ချက်
တရုတ်	၆၆,၂၁၉,၂၅၅	၂	တရုတ်	၁၃,၇၄၇,၂၄၄	၂	ထိုင်း	၂,၀၇၅	၃၅
အင်ဒိုနီးရှား	၁၃,၆၅၁,၃၇၉	၁၇	ထိုင်း	၅,၉၅၄,၇၁၂	၃၅	ဗီယက်နမ်	၅၉၇	၃၆
အိန္ဒိယ	၈,၈၇၉,၄၉၉	၁၅	ဗီယက်နမ်	၃,၃၁၈,၃၇၃	၃၆	ပါကစ္စတန်	၃၃၂	၁၀၅
ဗီယက်နမ်	၅,၅၅၅,၀၀၀	၃၆	အင်ဒိုနီးရှား	၁,၉၁၀,၃၃၁	၁၇	သီရိလင်္ကာ	၂၆၄	၁၀၉
ဖိလစ်ပိုင်	၄,၉၇၅,၃၅၁	၆၂	အိန္ဒိယ	၉၅၆,၈၉၃	၁၅	တရုတ်	၂၀၈	၂

မြန်မာ	၄,၁၅၀,၀၉၁	၆၉	ဖိလစ်ပိုင်	၅၈၅,၇၈၂	၆၂	အင်ဒိုနီးရှား	၁၄၀	၁၇
ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၃,၁၂၄,၆၇၇	၉၆	မလေးရှား	၂၄၂,၁၁၈	၃၀	မလေးရှား	၁၂၇	၃၀
ထိုင်း	၂,၈၇၀,၂၀၀	၃၅	ပါကစ္စတန်	၁၉၇,၂၈၄	၁၀၅	ဖိလစ်ပိုင်	၁၁၈	၆၂
မလေးရှား	၁,၉၀၉,၄၀၅	၃၀	သီရိလင်္ကာ	၁၁၇,၃၅၅	၁၀၉	အိန္ဒိယ	၁၀၈	၁၅
ပါကစ္စတန်	၅၉၄,၉၃၅	၁၀၅	မြန်မာ	၇၁,၈၂၁	၆၉	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၁၉	၉၆
သီရိလင်္ကာ	၄၄၅,၁၀၁	၁၀၉	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၅၉,၈၃၃	၉၆	မြန်မာ	၁၇	၆၉
ထုတ်လုပ်မှု-နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု correlation (r ²)	၀. ၃၁		ပို့ကုန်-နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု correlation (r ²)	၀. ၃၅		တန်တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် ခြင်း- နိုင်ငံခြားရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု correlation (r ²)	၀. ၀၂	

ဇယား ၂၄-မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပြိုင်ဘက်နိုင်ငံများတွင် FDI နှင့် ဆက်စပ်သည့်ကဏ္ဍဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရာတွင်တွေ့ရသည့် အကြီးဆုံးအတားအဆီးများကို ထောက်ပြသည့် လေ့လာထားသော နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်း

	အုပ်စုပျမ်းမျှ	တရုတ်	ဗီယက်နမ်	အင်ဒိုနီးရှား	အိန္ဒိယ	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်
တရားဝင်မဟုတ်သောကဏ္ဍများအတွင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေပုံများ	၁၄. ၅	၁၀. ၁	၅၁. ၈	၁. ၂	၈. ၃	၁. ၂
နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှု	၁၃. ၁	၁. ၀	၁. ၃	၂၆. ၄	၀. ၀	၃၆. ၇
ဘဏ္ဍာရေး လက်လှမ်းမှီမှု	၁၂. ၉	၁၈. ၅	၂. ၆	၁၅. ၇	၁၃. ၉	၁၃. ၈
အခွန်နှုန်းထားများ	၁၀. ၅	၁၉. ၉	၂. ၃	၁. ၂	၂၇. ၈	၁. ၄
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား	၉. ၇	၂. ၇	၃. ၃	၈. ၉	၅. ၆	၂၇. ၈
ပြည့်ဝစွာပညာပေးထားခြင်းမရှိသော လုပ်သားထု	၈. ၂	၁၄. ၃	၁၅. ၄	၁. ၉	၅. ၆	၄
အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်မှု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ	၇. ၀	၁၁. ၅	၅. ၅	၈. ၃	၈. ၃	၁. ၄
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၅. ၃	၁၂. ၇	၃. ၉	၃. ၉	၅. ၆	၀. ၆
မြေယာလက်လှမ်းမှီမှု	၄. ၉	၃. ၈	၂. ၈	၉. ၃	၅. ၆	၂. ၉
အကတိလိုက်စားမှု	၃. ၈	၁. ၂	၁. ၅	၂. ၇	၅. ၆	၇. ၉
အလုပ်သမား စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ	၃. ၀	၁. ၅	၀. ၃	၄. ၃	၈. ၃	၀. ၄
အမှုအခင်းများ၊ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ၊ ဆူပူမှုများ	၂. ၇	၀. ၄	၀. ၅	၁၁. ၇	၀. ၀	၀. ၉

အခွန်စီမံခန့်ခွဲမှုများ	၂. ၆	၂. ၂	၄. ၁	၀. ၅	၅. ၆	၀. ၅
စီးပွားရေးလိုင်စင်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပါမစ်များ	၁. ၄	၀. ၂	၂. ၅	၄. ၀	၀. ၀	၀. ၅
တရားရုံးများ	၀. ၅	၀. ၀	၂. ၂	၀. ၂	၀. ၀	၀. ၀

အရင်းအမြစ်- World Bank (n.d) Enterprise Surveys. Available from /www.enterprisESurveys.org/. Accessed 15 April 2014. မှတ်ချက်။ ပန်းရောင်မှန်းထားခြင်းသည် လေ့လာထားသည့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက အကြီးဆုံးအတားအဆီးအဖြစ် ပြောဆိုသည့် ၁၀%ထက်ပိုသည့် အတားအဆီးကို ဖော်ပြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြိုင်ဘက်နိုင်ငံများတွင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် အရေးကြီးသော အချက်များ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စုမှာ နိုင်ငံပေါင်း ၁၃၅ နိုင်ငံတွင်းရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၃၀,၀၀၀ ထံမှ စီးပွားရေးအချက်အလက်များအား စစ်တမ်းကောက်ယူခဲ့သည်။ ၎င်းစစ်တမ်းပါအညွှန်းကိန်းများဖြင့် စစ်တမ်းပါနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးပြိုင်ဆိုင်မှုအဆင့်အား ခန့်မှန်းနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများအား ဇယားနံပါတ် ၂၃ ရှိ အရေးပါမှုအလိုက် အစီအစဉ်အတိုင်း(ဘယ်မှညာ) ဖော်ပြထားသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီတွင်ရှိသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား စီးပွားရေးလုပ်ရာတွင် တွေ့ကြုံရသည့် အဓိကအဟန့်အတားအခက်အခဲ ၁၅ ခုအနက်မှ တစ်ခုစီကို ရွေးချယ်စေခဲ့သည်။ ဇယား ၂၄ တွင် ၎င်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းစစ်တမ်း၏ ရလဒ်များကို သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီအောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ရာတွင် အဓိကအဟန့်အတားနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစစ်တမ်းမှာ ထိုင်းနိုင်ငံမှအပ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများအတွက် ထွက်ရှိလာသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစစ်တမ်းမှာ အကောင်အထည်ဖော်နေဆဲဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ် ဇွန်လ⁷⁸ စာရင်းအချက်အလက်ရရှိချိန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝန်းကျင်အတွင်း အားသာချက်နှင့်အားနည်းချက်များများ နှိုင်းယှဉ်နိုင်မည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် ကဏ္ဍအတွင်း အဓိကအကျိုးဝင်ဆက်နွယ်နေသူများအား မည်သည့်နေရာတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား ပြုလုပ်ရမည်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်စေမည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကဏ္ဍအတွက် ပိုမိုဆွဲဆောင်ရာလည်း ရောက်သည်။

ဇယား ၂၂ တွင်ဖော်ပြထားသော နိုင်ငံခြားတွဲဖက်အဖွဲ့အစည်းများအား ချဉ်းကပ်ချိန်တွင် မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်သူများသည် (ကြီးမားသောဈေးကွက်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်ပေါကြွယ်ဝခြင်းကဲ့သို့သော) အလုံးစုံအကျိုးအမြတ်ရရှိမှုနှင့် (ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများထက်သာသော အခွန်နှုန်းထားရှိမှုကဲ့သို့သော) နှိုင်းရအကျိုးအမြတ်များအပေါ် အခြေခံလျက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြရန် ကြိုးစားဆွဲဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်သူများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတစ်ယောက်စဉ်းစားမည့်အခြားသောနေရာများမှ ၎င်းတို့ကိုယ်၎င်းတို့ သီးခြားသုံးသပ်ရမည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်းစီအလိုက် စရိတ်နှင့်စွန့်စားရမှု (ဘေးအန္တရာယ်) အသေးစိတ် အချက်အလက်များမရှိသည့်အတွက် ဇယား ၂၄ သည် နှိုင်းရအကျိုးကျေးဇူးများကိုအကြမ်းဖျဉ်းသာဖော်ပြနိုင်သည်။ ဇယားတွင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများတွင်ရှိ(အများဆုံးအဟန့်အတားအဖြစ်ထုတ်ဖော်ပြောကြားသော) တရားဝင်မဟုတ်သောကဏ္ဍများအတွင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေပုံများမှ (အနည်းဆုံးအဟန့်အတားအဖြစ်ထုတ်ဖော်ပြောကြားသော) တရားရုံးများအထိ စီစဉ်ဖော်ပြထားသည်။

⁷⁸ (World Bank Group, 2013)

အုပ်စုလိုက်ပျမ်းမျှကို ကြည့်မည်ဆိုပါက မြန်မာ့ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံများ၏ ထိပ်ဆုံးပြဿနာလေးရပ်ကို တွေ့မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၎င်းပြဿနာရှိသည့် ဧရိယာများတွင် ကောင်းမွန်စွာဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကို ဆွဲဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အခွန်နှုန်းထားတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြားသော နိုင်ငံများထက်သာသော အနေအထား တွင်ရှိပြီး ဇယား ၂၃ တွင်ရှိ နိုင်ငံများအားလုံးထက်လည်း သာလွန်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးလုပ်ရာတွင် အခွန်ပေးဆောင်ရမှုအဆင့်သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်မှတိုးတက်လာခဲ့သည်။ အရေးအကြီးဆုံးတစ်ခုမှာ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယ တွင်ရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် အခွန်ပေးဆောင်ရမှုသည် အကြီးမားဆုံးအခက်အခဲတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ အခြားသော (ထိပ်ဆုံးတွင်ရှိသော) အဓိကပြဿနာများအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆောင်ရွက်မှုညံ့သောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ တရားဝင် မဟုတ်သောကဏ္ဍများအတွင်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေပုံများ၊ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှု၊ ဘဏ္ဍာရေး လက်လှမ်းမီမှု စသည့်အဟန့် အတား ပြဿနာရပ်များတွင် မည်သို့မျှ မပြိုင်နိုင်ပေ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအပြိုင်လုပ်ရမည့် စီမံကိန်းများတွင် အခွန်နှုန်းထားသည် အားသာချက်တစ်ခုဖြစ်နိုင်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အခွန်နှုန်းထားကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အတွက် အဓိကအခက်အခဲတစ်ခုအဖြစ်ဖော်ပြထားပေ။ စင်စစ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံးအခက်အခဲနှစ်ရပ်ဖြစ်သော နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသည် မြန်မာ့အဓိကအခက်အခဲများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

၎င်းအချက်သည် NES၏ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိကပြဿနာနှစ်ရပ်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့် ဘဏ္ဍာငွေလက်လှမ်းမီမှုဖြစ် သည်ဟူသောအချက်အား အထောက်အပံ့ပေးသည်။ သက်ဆိုင်သော ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ လုပ်ဆောင် ခြင်းဖြင့်ကဏ္ဍအား တောင့်တင်းခိုင်မာလာအောင်ပြုလုပ်နိုင်သည့်အပြင် FDI ပြိုင်ဆိုင်နေသောနိုင်ငံများအကြား ပြိုင်ဆိုင်မှု အကျိုးကျေးဇူး (Competitive Advantages) နှစ်ခုအား ကဏ္ဍအတွက် ပေးစွမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်မီးရရှိရေး အတွက်ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှမျှော်မှန်းကူညီထောက်ပံ့ငွေအမေရိကန်ဒေါ်လာဘီလီယံသည်၎င်းအားထုတ်မှုကိုအထောက်အကူပြုသင့် ပြီး နိုင်ငံ၏ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အခွင့်အာဏာသည် နိုင်ငံတော်အစိုးရလက်ထဲတွင်ရှိသည်။

ပဏာမလေ့လာဆန်းစစ်မှုများသည် အသုံးဝင်သော်လည်း မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ဆွဲဆောင်မှုများနှင့် လက်ရှိအခြေအနေမှ မည်သို့တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို အကြမ်းဖျဉ်းညွှန်ပြမှုသာပြုလုပ်နိုင်သည်။ သို့သော် MTDC နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အကျိုးဝင်ပတ်သက်သူများသည် ကဏ္ဍ၏ပြိုင်ဆိုင်မှုအဆင့်သတ်မှတ်ချက်ကို သတ်သတ်မှတ်မှတ်ဖော်ထုတ်သော လေ့လာမှု တစ်ခုစီအတွက်စရိတ်နှင့် အဟန့်အတားများကို ဖော်ထုတ်လေ့လာရမည်။ စရိတ်-အကျိုးအမြတ်နှင့်စွန့်စားရမှု ဘေးအန္တရာယ် များအားအလားအလာရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက်ဆန်းစစ်ရမည်။ ၎င်းသတင်းအချက်အလက်များနှင့်အတူ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန(DICA)သည်ပြိုင်ဆိုင်မှုအရှိဆုံးသော လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ ချိန်ရွယ်ဖော်ထုတ်ရန်နှင့်အခြားသော ပြိုင်ဆိုင်မှုများအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအပိုင်းအဝန်းပြည်လည်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း စဉ်များအား ကိုယ်စားပြုအရေးဆိုရန် လိုအပ်သည်များကို အသင့်ပြင်ဆင်ထားရမည် ဖြစ်သည်။ DICA ကို NES ပါ ထောက်ခံချက်များဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အမျိုးမျိုးသောပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ MLFRD, UMFCFI နှင့် အခြား အကျိုးဝင်ပတ်သက်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း တောင့်တင်းခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

မည်သို့ရောက်ရှိအောင်သွားရမည်နည်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရည်အသွေးနှင့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်တင်ပို့သော ပေါင်းစည်းပါဝင်သော၊တာဝန်သိသော ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်၏ အနာဂတ်ရည်မှန်းပုံရိပ်ဗျူဟာသည် အဟန့်အတားများရှိနေသည်။ သို့သော်ကဏ္ဍဗျူဟာ၏ ရည်မှန်းချက်များအပေါ်တွင်လည်း တုံ့ပြန်မှုရှိသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ အပိုင်းတွင် ကဏ္ဍဗျူဟာကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လမ်းညွှန်မှုပေးသည့် မူဘောင်တစ်ရပ်အား ရှင်းလင်းထားသည်။ မည်သည့်အရာများပြုလုပ်မည်၊ မည်သူကပြုလုပ်မည်စသည့် အသေးစိတ်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဤအခန်း နောက်ဆုံးပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်အဓိကမောင်းနှင်အားတစ်ရပ်ဖြစ်သည့် ရေလုပ်ငန်း ကဏ္ဍ၏ အနာဂတ်ရည်မှန်းပုံရိပ်တွင်ကဏ္ဍစွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ ၎င်းစွမ်းဆောင်ရည်ကို လက်တွေ့ကျပြီး အောင်မြင်နိုင်သော လမ်းညွှန်မြေပုံတစ်ခု အကောင်အထည်ဖော်မှုမှတစ်ဆင့် တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်သည်။ အောက်ဖော်ပြပါအပိုင်းတွင်ကဏ္ဍဗျူဟာကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လမ်းညွှန်မှုပေးသည့်မူဘောင်တစ်ရပ်အား ရှင်းလင်း ထားသည်။မည်သည့်အရာများပြုလုပ်မည်၊မည်သူကပြုလုပ်မည်စသည့်အသေးစိတ်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်(PoA)များ အား ဤအခန်းနောက်ဆုံးပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

မဟာဗျူဟာရည်မှန်းချက်များ

ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အနာဂတ်ရည်မှန်းပုံရိပ် ဝီပြင်လာစေရန် ဗျူဟာကျနသော ရည်ရွယ်ချက် ၅ ချက်လိုအပ်သည်။ ၎င်းရည်ရွယ်ချက် ၅ ချက်သည် နောင်လာမည့် ငါးနှစ်အတွင်း ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမှုအတွက် လက်တွေ့ ကျနသော မူဘောင်တစ်ရပ်အား ထောက်ပံ့ပေးသည်။

ပထမဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်သည် ခေတ်မှီအခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ လုံလောက်သော ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှုနှင့် တိုးတက်လာသော ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ကုန်ချောပြုလုပ်မှု နည်းပညာများမှတစ်ဆင့် ရေရှည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းအား တိုးမြှင့်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ၎င်းကို အောက်ပါတို့အားဖြင့် အောင်မြင်စွာရရှိနိုင်သည်-

- ထုတ်လုပ်မှုအခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်လာခြင်း
- လုံလောက်သော ဘဏ္ဍာငွေအား လက်လှမ်းမှီစေခြင်း
- တည်ငြိမ်သော စွမ်းအင်ပေးသွင်းမှုတစ်ရပ် ရရှိစေခြင်း
- သားဥပေါက်သည့်နေရာများမှ ငါးသားပေါက်များနှင့် ငါးသားလောင်းများ အလုံအလောက်ရရှိစေခြင်း
- အစာနှင့် အခြားသောသွင်းအားစုများရရှိမှု တိုးမြှင့်စေခြင်း
- ကုန်ချောထုတ်လုပ်သောစက်ရုံများအတွက် အရည်အသွေးမြင့်မားသော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပိုမိုရရှိစေခြင်း

ဒုတိယဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်သည်တိုးတက်လာသော စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းဆောင်ရည်များနှင့် Value Chain တစ်လျှောက် အရည်အသွေးမြင့်မားသောစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တစ်ရပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုတို့မှတစ်ဆင့်ကဏ္ဍထုတ်ကုန်များ၏အရည်အသွေးနှင့်

ဘေးကင်းစိတ်ချရမှု တိုးမြှင့်လာစေရန်ရည်ရွယ်သည်။ ဤရည်မှန်းချက်အား အောက်ပါတို့အားဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည်-

- GAQPနှင့်ပတ်သက်ပြီးတောင်သူများ၏အသိရှိမှုနှင့် စွဲမြဲလိုက်နာမှု တိုးမြှင့်လာစေခြင်း
- ကုန်ချောထုတ်လုပ်သူများ၏GMPအပေါ်လက်ခံကျင့်သုံးမှု မြှင့်တင်စေခြင်း
- အစားအစာဘေးကင်းစိတ်ချရမှုနှင့်အရည်အသွေးပြည့်မီမှုအတွက်ကောင်းမွန်သောစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တစ်ရပ် တောင့်တင်းခိုင်မာလာစေခြင်း

တတိယဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်သည်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်ရေသယံဇာတများစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ထိရောက်သောမူဝါဒများ အကော်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်းကဏ္ဍ၏ အဖွဲ့အစည်း ကြီးထွားလာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ၎င်းကိုအောက်ပါတို့ဖြင့် ဖော်ဆောင်နိုင်သည်-

- မူဝါဒနှင့် ဥပဒေရေးရာ တောင့်တင်းခိုင်မာစေခြင်း
- Value Chainတွင် ပါဝင်သူများအကြား ကုန်သွယ်မှုချိတ်ဆက်များ ပေါ်ထွန်းလာစေရန် ဆောင်ရွက်စေခြင်း
- ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ပြည်သူ့ကဏ္ဍ-ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတရားဝင်ချိတ်ဆက်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ အားတောင့်တင်း ခိုင်မာစေခြင်း
- ရေရှည်တည်တံ့သော သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှုရှိစေရန်အတွက် မူဘောင်အား ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း

စတုတ္ထဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်သည်ထိရောက်သောသိပ္ပံသုတေသနများ၊ အချက်အလက်ကောက်ယူမှုများဖြင့် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများမှတစ်ဆင့်ကဏ္ဍ၏ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်တီထွင်ဆန်းသစ်မှုစွမ်းရည် တိုးတက်လာစေရန်ရည်ရွယ်သည်။ ၎င်းတို့ကို အောက်ပါတို့အားဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- သုတေသနစွမ်းရည်အား တည်ဆောက်ပေးခြင်း
- အားလုံးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပါဝင်သော အချက်အလက်ကောက်ယူမှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များ တည်ထောင်ပေးခြင်း
- ထုတ်ကုန်တိုးတက်မှုအတွက် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်း

ပဉ္စမဗျူဟာမြောက်ရည်ရွယ်ချက်သည် ရေလုပ်ငန်းထွက်ကုန်များ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်များအတွင်း ပြိုင်ဆိုင်နိုင်ရန်အတွက် ထုတ်ကုန်စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ပြုလုပ်ခြင်းအား တည်ဆောက်ပေးရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းကို အောက်ပါတို့အားဖြင့် ပြည့်မီအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးစွမ်းရည်အား တိုးမြှင့်စေခြင်း
- ကဏ္ဍသတ်သတ်မှတ်မှတ်ပို့ကုန် ဘဏ္ဍာငွေ အစီအမံတစ်ရပ် တည်ထောင်ပေးခြင်း
- ပြည့်စုံသော ကုန်သွယ်မှုသတင်းအချက်အလက်နှင့် ဈေးကွက်အသိပေးအချက်အလက်များ ရရှိစေခြင်း
- ကဏ္ဍအလိုက် ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ကုန်ပစ္စည်းအရောင်းမြှင့်တင်ရေးတစ်ရပ်အား တည်ထောင်ပေးခြင်း

အထက်ပါဗျူဟာမြောက် ရည်မှန်းချက်များသည် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာရပ်များအတွက် ဦးတည် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်အသီးသီးအတွက်ဦးတည်ရည်မှန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုချင်းသည် သော်လည်းကောင်း၊လုပ်ငန်းစဉ်များတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာအပိုင်း များ၏အားနည်းချက်များအားတိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအားနည်းချက်များ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာခြင်းသည် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နေသော ဧရိယာများအတွင်း ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးတိုးတက်လာစေရန် အုတ်မြစ်တစ်ရပ် ဖြစ်လာပေမည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့်ဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်များအကောင်အထည်ပေါ်လာမည်ဖြစ်ပြီး ထိုသို့အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်းဖြင့် ကဏ္ဍ၏ အနာဂတ်မျှော်မှန်းပုံရိပ်အား ပီပြင်လာစေမည်။

ဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်တစ်ခုစီသည်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုရည်မှန်းချက်တစ်ခုစီအပေါ်တွင် တည်မှီလျက်ရှိသည်။ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုရည်မှန်းချက်များမှာဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်များထိရောက်အောင်မြင်စေရန်ကြားအဆင့်တွင်အောင်မြင်ရမည့် ရည်မှန်းချက်များဖြစ်သည်။ အခြေခံအဆင့်တွင်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုရည်မှန်းချက်များမှာသက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် အသီးသီး ကိုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်အောင်မြင်နိုင်သည်။လုပ်ငန်းစဉ်အသီးသီးသည်လည်း သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုရည်ရွယ်ချက် အသီးသီးကိုအထောက်အပံ့ပေးလျက်ရှိသည်။သဘောတရားအားဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ကိုစီမံကိန်းတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင် သည်။ဤအပိုင်းအဆုံးရှိPoA တွင်ပါရှိသော ‘လက်ရှိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသောလုပ်ငန်း စီမံကိန်းများနှင့်အလားအလာ ရှိသောထောက်ပံ့မှုများ’ စာတိုက်တွင် အလှူရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် ကိုက်ညီမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုအား ရွေးချယ်နိုင်ရန်ဖော်ပြထားသည်။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် အဆိုပြုလုပ်ငန်းစဉ်များမှ လက်တွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် ဖော်ဆောင် နိုင်မည်။

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိသော အကောင်အထည်ဖော်မှု၏ အရေးကြီးမှု

ခြုံငုံပါဝင်မှုရှိသော အကောင်အထည်ဖော်မှု၏ ရှုပ်ထွေးသောသဘောသဘာဝနှင့်အတူ လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဂရုတစိုက် အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သည်။၎င်းအကောင်အထည်ဖော်မှုတွင်အရင်းအမြစ်များအား ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချမှု နှင့်ရလဒ်များအားမက်ခရိုနှင့်မိုင်ခရိုစီးပွားရေးအဆင့် လေ့လာစောင့်ကြည့်မှုရှိရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးကော်မတီ (MTDC)သည် NESအား အသေးစိတ်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ခြင်းတို့အတွက်ပြည်သူ့ကဏ္ဍ-ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍလက်တွဲဆောင်ရွက်မှုကိုထောက်ပံ့အားပေးရန် တည်ထောင်ထား သည်။အထူးသဖြင့်MTDCသည်လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်မှုအား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းမှာ များပြားလှသော အကျိုးဝင်ပတ်သက်နေသူများအကြား အရင်းအမြစ်နှင့် ကြိုးပမ်းမှုများအစွမ်း ကုန်ခွဲဝေဖြန့်ဖြူးပေးရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ဤမူဘောင်အတွင်းတွင် ရေလုပ်ငန်းဗျူဟာအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း သည်MTDC မူဘောင်အတွင်းတွင်သာရှိပြီး မြန်မာ့ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်နှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ သက်ရောက်မှုများကို အာမခံချက်ရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ တစ်နေရာတည်းထပ်ကာ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမှ ရှောင်ကျဉ်ရန်အတွက်လည်းကောင်း အလှူရှင်များ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် ပြည်သူ့ကဏ္ဍမှ အဖွဲ့အစည်းများအား NES ၏ ဦးစားပေးဧရိယာများအား လမ်းညွှန်ပေးရန် ကြိုးပမ်းရမည်။ လုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်မှု၏ ရလဒ်များနှင့် အကျိုးရလဒ် များအားစောင့်ကြည့်လေ့လာရန် တာဝန်လည်းရှိသည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ဗျူဟာမြောက်ရည်မှန်းချက်များအား

ပေါ်ထွန်းလာစေမည့် မူဝါဒများအား ထောက်ခံထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ အလုံးစုံ တိုးတက်မှုရှုမြင်မှုပုံစံဖြင့် ကော်မတီသည် ဘုံဘဏ္ဍာငွေများအား အကောင်းဆုံးစီမံခန့်ခွဲရမည်ဖြစ်ပြီး အလှူရှင်များနှင့် အကျိုးဝင်ပတ်သက်သူများအား အစီရင်ခံစာများ ပုံမှန်ပေးပို့ရမည်။ ၎င်းအပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြောင်းလဲလျက်ရှိသော လိုအပ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီစေရန် ဗျူဟာကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီဖြစ်စေခြင်း စသည်တို့အတွက် MTDCသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍတွင်ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။

မိတ်ဖက်အကောင်အထည်ဖော်သူများ-ဦးဆောင်နေသော၊အထောက်အပံ့ပေးနေသော

အဖွဲ့အစည်းများ

TSI အခန်းနှင့် PoA တို့တွင် ဖော်ပြခဲ့သကဲ့သို့ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ PoA ကို အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အဓိကအခန်း ကဏ္ဍတွင်ပါဝင်နေသောအဖွဲ့အစည်းများစွာရှိသည်။ အချို့အဖွဲ့အစည်းများသည် PoAအောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်မှုအတွက် တာဝန်အပြည့်အဝရှိနေပြီး အချို့အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မဟုတ်ဘဲ မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအဖြစ် ရှိကြသည်။ PoA၏ ဗျူဟာတွင် ကဏ္ဍနှင့် ရေလုပ်ငန်းပို့ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုချင်းစီမှ အထောက်အပံ့ပေးရမည်များကို သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
 အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ
 ရေထွက်ကုန်လုပ်ငန်းကဏ္ဍမဟာဗျူဟာ(၂၀၁၅-၂၀၁၉)

အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစီမံချက်

အောက်ပါလုပ်ငန်းစီမံချက်သည်မဟာဗျူဟာ၏မျှော်မှန်းချက်ကို ရရှိအောင်မြင်ရန် နောင်၅နှစ်တာကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအားလုံးကိုအသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။လုပ်ငန်းစီမံချက်ကိုစာတမ်းတွင်ဖော်ပြထားသည့် အခက်အခဲများနှင့်အခွင့်အလမ်းများကို ဖြေရှင်းနိုင်မည့် မဟာဗျူဟာမြောက်ပြီး လက်တွေ့ကျသောဦးတည်ချက်များဖြင့် ရေးဆွဲချမှတ်ထားပါသည်။လုပ်ငန်းစီမံချက်သည် ရေထွက်ကုန်လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရှင်းလင်းတိကျပြီး အသေးစိတ်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းရပ်များကို ပံ့ပိုးထားပါသည်။

အမျိုးသားပို့ကုန်မဟာဗျူဟာ(NES)၊ ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းကဏ္ဍ မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းပိုင်းဦးတည်ချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ

မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် (၁)	အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ခေတ်မီစေရန်ပြောင်းလဲပေးခြင်း၊ လုံလောက်သောငွေကြေးအထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊ တိုးတက်ကောင်းမွန်သော ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံမှုနှင့် ပြုပြင်မွမ်းမံမှုနည်းပညာများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရေထွက်ကုန်ကဏ္ဍရှေ့ပြည်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြှင့်တင်သွားရန်။						
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	ဦးစားပေး	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သော အတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် အစည်းအဝေး	အထောက်အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့် ရရှိလာနိုင်ချေရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)
၁.၁ ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်ရေး	၁=မြင့် ၂=လတ် ၃=နိမ့်	တောင်သူလယ်သမားများ	အဆင့်မြင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အထွက်ဦးစားပေးလျာထားသတ်မှတ်ရာမြေ၏ ၁၀% ဖြစ်ရန်။	ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် (MFF)	-	၅၀၀,၀၀၀
၁.၁.၁	၁	ရေလုပ်ငန်းများတွင် မြေအသုံးချမှု ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ဗဟိုအစိုးရ၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသ အစိုးရများ၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ရဲကဲသို့သော တာဝန်ပေးအပ်ခံရသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့များက ခိုင်မာစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးတို့အတွက်လက်ရှိဥပဒေများ ခေတ်မီအောင်ဆောင်ရွက်၍ ဥပဒေအသစ်များ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ရန်။	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန / မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တို့သည်လမ်းများ၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်အားများ ဆက်သွယ်ပံ့ပိုး၍ ရေလုပ်ငန်းစက်ရုံများ တူထောင်သွားနိုင်သော မွေးမြူထုတ်လုပ်မှုဇုန်များအဖြစ်ဖော်ထုတ်မည့် ဦးစားပေးကျေးရွာစာရင်းများ ပြုစုပေးရန်၊ အဆိုပါဇုန်များသည် နိုင်ငံတော်၏ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်နေကြောင်း သိရှိနိုင်ရန် ဇုန်စာရင်းကို စီမံကိန်းပွားဝန်ကြီးဌာန၊ မွေး/ရေ/ ကျေးလက်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာနများသို့ ပေးပို့ထားရန်။	တောင်သူလယ်သမားများ	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊	စီမံ/စီးပွားဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	၅၀,၀၀၀

၁.၁.၃	ပြုပြင်ထုတ်ပိုးစက်ရုံများနှင့် ကွာဝေးသောမွေးမြူရေးကန်များ၊ ကုန်ချဆိပ်ကမ်းများ တည်ရှိရာဒေသများကို ဦးစားပေး၍ လမ်းပေးရေးများ ပြင်ဆင်ရေး၊ လမ်းသစ်များ ဖောက်လုပ်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် သွားရန်၊ (ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တွံတေး-ရန်ကုန်လမ်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဖျာပုံ၊ ဘိုကလေး-မှရန်ကုန်လမ်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း မောင်တော၊ ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင် မှ စစ်တွေသို့လမ်း) ။	၂	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး	၁၀၀% လမ်းများ ဦးစားပေး ပြင်ဆင် သွားရန်	ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန	ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ	အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်၊ အပူပေး ဖျာပုံလမ်း၊ ပြုပြင်ရေး လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၊ အာရှ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်၏ မဟာမဲခေါင် ဒေသခွဲ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းစီမံကိန်း၊ B-O-T စနစ်	၃၀,၀၀၀
၁.၁.၄	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC, NACA ကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားရေလုပ်ငန်း မွေးမြူရေးနှင့်ဆက်စပ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော နည်းပညာများကို ထိရောက်စွာ ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း၊ မော်တော်ပီအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ခေတ်မီထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ လက်တွေ့သရုပ်ပြမှု အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်သွားရန်၊	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး	သရုပ်ပြအစီအစဉ် ထူထောင်၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (FAO)၊ SEAFDEC, NACA	၂,၀၀၀,၀၀၀
၁.၁.၅	ပြုပြင်ထုတ်ပိုးမှုနှင့် ရေလုပ်ငန်း ထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ ခေတ်မီစေရေး အတွက် အတိုင်းအတာတစ်ရပ်ဖြစ်သော ရာခိုင်နှုန်းအား ဖြင့်စီးပွားရေးအခွန်ကောက်ယူခြင်း(သို့) သီးသန့်ရုံပုံငွေခွဲရုံပုံငွေသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မက်လုံးပေးမည့် (သို့) ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအစီအစဉ်ကို ထူထောင်ရန်၊ အကျကြတ်သတ်မှတ်ခြင်းအပေါ် အခြေခံသည့်မက်လုံးများ ခွဲဝေထောက်ပံ့၍ ရေထွက်လုပ်ငန်းအတွက် အမှုဆောင်အာဏာပိုင်အဖြစ် ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်က ဆောင်ရွက်ရန်၊	၁	ထုတ်လုပ်သူများ၊	အစီအစဉ်များ ထူထောင်၍ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	မြန်မာနိုင်ငံ ရေထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူများ နှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊	၂,၀၀၀,၀၀၀	

	<p>၁.၁.၆ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ၎င်းလက်အောက်ရှိ MPEA နှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများသည် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် လိုအပ်သော အဓိကသွင်းအားများ စာရင်းကို ပြုစုပေး၍ ၎င်းတို့အတွက် သွင်းကုန်အခွန်လျော့ပေါ့ စေရန်၊ ၎င်းစာရင်း ရရှိပြီးပါက အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန(သို့) မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးများ ကျင်းပ၍ အဆိုပါပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်၊ လျော့ပေါ့ခွင့်ကို ဆွေးနွေးရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ထုတ်လုပ်သူများ</p>	<p>စာရင်းပြုစု၍ တစ်နှစ် လျင့်ကြိမ် အစည်းအဝေး ကျင်းပရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ရေထွက် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ (MPEA)</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် (MFF)</p>		<p>၄၀,၀၀၀</p>
<p>၁.၂ လုံလောက်သောရုံပုံငွေ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ချဉ်းကပ်မှု</p>	<p>၁.၂.၁ ရေလုပ်ငန်း ကဏ္ဍအတွက် ချေးငွေရရှိရန် အပေါင်းပစ္စည်း လိုအပ်ချက် လျော့နည်းစေရေး ရည်ရွယ်၍ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှုဘဏ်များ၌ လုံလောက်သောငွေအရင်းအမြစ် ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ချေးငွေအာမခံစနစ် တစ်ခုထူထောင်ရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး</p>	<p>ချေးငွေအာမခံမှု စနစ်ထူထောင်ရန်၊ အပေါင်းပစ္စည်း လိုအပ်ချက်လျော့ချရန်၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များ၊ ကုန်သွယ်ရေးဘဏ်များ၊</p>		<p>၅၀၀၀,၀၀၀</p>
<p>၁.၂.၂</p>	<p>ချေးငွေတောင်းခံရာတွင် အပေါင်းပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သော မွေးမြူထားသော ငါး၊ ပုစွန်များ၊ စက်ကိရိယာများ၊ ငါးဖမ်းရေယာဉ်များ၊ ငါးဖမ်းကိရိယာများကဲ့သို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများကို အာမခံထားနိုင်သည့် ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများ ဥပဒေကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး</p>	<p>ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲအတည်ပြုရန်၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန</p>	<p>တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်နှင့်ကုန်သွယ်မှုဘဏ်များ</p>		<p>၁၀၀,၀၀၀</p>
<p>၁.၂.၃</p>	<p>ကျေးလက်ဒေသရုံပုံငွေဖွံ့ဖြိုးမှုမူဝါဒအရ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်သွယ်သော အဖွဲ့အစည်းများကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၎င်း၏ကဏ္ဍခွဲများ၌အတိုးနှုန်းအနည်းဆုံးဖြင့် ဝင်ငွေ တိုးတက်ရရှိရေးအတွက် ရုံပုံငွေအထောက်အပံ့ပေးခြင်း အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးလက်ရုံပုံငွေဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ထုတ်လုပ်သူလုပ်ငန်းရှင်များ၊</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများသို့ ကျေးလက်ရုံပုံငွေမူဝါဒရောက်ရှိရေးဇန်နဝါရီလအထိ ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည် မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>သမဝါ ယဇဝန်ကြီးဌာန၊ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများ၊</p>		<p>၂,၅၀၀,၀၀၀</p>

၁.၂.၄	မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုနှင့် သဘာဝဘေးများအတွက် ကယ်ဆယ်ရေးအစီအမံများဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက်ရေလုပ်ငန်းအာမခံလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်၊	၂	တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	အာမခံလုပ်ငန်း ထူထောင်ရန်၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန	အာမခံဌာန	၁၀,၀၀၀,၀၀၀
၁.၂.၅	ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဘဏ်လုပ်ငန်း(သို့) အထူးရုံပုံငွေ အဖွဲ့အစည်းများမှ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍသို့ အထူးရေလုပ်ငန်းချေးငွေ ထုတ်ချေးခြင်း(သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းထားဖြင့် ရေရှည်ချေးငွေထုတ်ပေးမှုစနစ်)(သို့) ရေ လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုရန်ပုံငွေ (ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ထုတ်ပိုးပြုပြင်ခြင်း) အတွက် ထူထောင် ဆောင်ရွက် ကြရန်၊	၁	ထုတ်လုပ်သူ နှင့်ပြုပြင် ထုတ်ပိုးသည့် လုပ်ငန်းရှင်များ၊	ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှု ရုံပုံငွေဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီးဌာန၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီးဌာန၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်များ/စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊	၅,၀၀၀,၀၀၀
၁.၂.၆	ရင်းနှီးငွေအပေါ် ပြန်ရနှုန်းများ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊မုလျော့ကျစေရန်ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်းထားအတက်အကျပြောင်းလဲမှုအနိမ့်ဆုံးဖြစ်စေရေးအတွက် ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ်သွားရန်၊	၂	တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုလုံး	ညှိနှိုင်းစည်းရုံး ဆောင်ရွက်ရန်၊	ကုန်သည်/စက်မှုအသင်းချုပ်	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊	၁၀,၀၀၀
၁.၂.၇	မွေးမြူရေးကန်များအား GAQP-complaint farms အဖြစ်သွတ်သွင်းနိုင်ရေး၊ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ ရေးအတွက် မွေးမြူရေးကန်များကို ခေတ်မီအောင် ပြုလုပ်ရေးနှင့် စက်ရုံများကို GMP အဆင့်မြှင့် တင်ရေးအတွက် သီးသန့်ရုံပုံငွေလုပ်ငန်းစဉ် ထူထောင်၍ အကောင်အထည်ဖော်သွားရန်၊ ရုံပုံငွေ လုပ်ငန်းစဉ်တွင် GAQP နှင့် GMP လုပ်ငန်းစဉ် များနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရေးအတွက် အလားအလာရှိသောမွေးမြူရေးကန်များ၊ စက်ရုံများ သို့မဟုတ်လုံး/ကနဦးအထောက်အပံ့အဖြစ် ချေးငွေများ၊ဂရုယာဝေစုများနှင့် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအဖြစ်ကြိုတင်ပေးငွေများကို ဖက်စပ်မွေးမြူရေးကန်များ စက်ရုံများသို့ထုတ်ပေးခြင်းများ ပါဝင်သည်။	၂	တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	ရုံပုံငွေလုပ်ငန်းစဉ် လည်ပတ်နေရန်၊ (ဖွံ့ဖြိုးရေးရုံပုံငွေ နှင့်ဆက်စပ်သည်)	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီးဌာန၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စီးပွား/ ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊	၁,၀၀၀,၀၀၀

	၁.၂.၈	လက်ရှိတွင်မွေးမြူသူများမှစိုက်ပျိုးမြေများအား မွေးမြူရေးကန်အဖြစ် ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင် သည့်ခွင့်ပြုချက်သာ ကိုင်ဆောင်ထားကြရာသ ဖြင့်၎င်းတို့၏ မွေးမြူရေးကန်များကို ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ်စီမံခန့်ခွဲလုပ်ကိုင်ခြင်း (လွှဲပြောင်း၊ ရောင်းချ၊ဝယ်ယူခြင်း) များဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ငါး/ပုစွန်မွေးမြူသူများအတွက် မတည်ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှုအခွင့်အရေး/ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကိုဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက်ရန်၊ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်သည် မြန်မာ့ငါး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအသင်း၏လွှဲပြောင်း၊ ရောင်းချ၊ ဝယ်ယူခြင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင် ဖြင့် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။	၁	ထုတ်လုပ်သူ များ	မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် ငါးမွေးမြူသူများ၌ ရှိစေရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ /ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၊	၅၀၀,၀၀၀
၁.၂ လောင်စာစွမ်းအင် အထောက်အပံ့ တည်ငြိမ်မှုရှိရေး	၁.၂.၁	ပုဂ္ဂလိကနှင့် ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍလက်တွဲမှု (PPP) အရမြို့ပြဒေသများရှိ စက်မှုဇုန်များ၊ အထူး စီးပွားရေးဇုန်များ (SEZs) ဆိုက်ရောက်စခန်း များ၊ ရေခဲစက်များသို့ လုံလောက်သောပုံမှန် လျှပ်စစ်ရရှိစေရေးအတွက် (ရေအား၊ ဓာတ်ငွေ့၊ နေရောင်ခြည်၊လေအား၊ဒီဇယ်၊ ကျောက်မီးသွေး၊ နျူကလီးယားစွမ်းအင်ဖြင့်) စွမ်းအင်ထုတ်လုပ် မှုလုပ်ငန်းများထူထောင်လာရေးအတွက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွားရန်၊	၁	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	ညှိနှိုင်းမှု စာတမ်း ခွင့်ပြုရေးဆောင် ရွက်ရန်၊	ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးအစိုး ရများ၊	ADB Off-Grid ပြန်လည် အသုံးချစွမ်း အင်သရုပ်ပြ မှုလုပ်ငန်း စီမံ ကိန်း	၅၀,၀၀၀
	၁.၂.၂	နေရောင်ခြည်သုံး ရေလုပ်ငန်းစက်ရုံများ ထူ ထောင်နိုင်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်၏ အဖွဲ့ဝင်များအကြား လက်ရှိအစိုးရ ၏ ဦးဆောင်မှုများနှင့် အညီနေရောင်ခြည်သုံး ကိရိယာများ၊ နည်းပညာများ တင်သွင်းမှုကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန်၊	၂	တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှုကွင်း ဆက် တစ်ခုလုံး	MFFအဖွဲ့ဝင် ၁၀%သည်၎င်း ကိရိယာများကို တင်သွင်းရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်	အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ၊ ကုမ္ပဏီများ	၂၀၀,၀၀၀
	၁.၂.၃	နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ အများဆုံးရှာဖွေပေးသည့် ပုတ် သိုးလွယ်သောကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် စက် ရုံများရှိသောအထူးစီးပွားရေးဇုန်များရှိ ရေလုပ် ငန်း ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံများ၊ အအေးခန်းများ အတွက် အထူးဦးစားပေးအနေဖြင့် အစိုးရ	၁	ပြုပြင်ထုတ်ပိုး မှုလုပ်ငန်းရှင် များ၊	လျှပ်စစ်စွမ်းအား ပြတ်တောက်မှု လျော့ကျရေး၊	မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	လျှပ်စစ် စွမ်းအား ဝန်ကြီးဌာန၊	၅၀,၀၀၀

		လျှပ်စစ်ဓါတ်အားရှိရေးအတွက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန်၊	၂	ငါးဖမ်းသမားများ	လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ လျော့ချရေး	စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ		၅၀,၀၀၀
၁.၃.၄		စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်အရ ဥပဒေအသစ်များပြဋ္ဌာန်းပြီး ရန်ကုန်ရှိငါးဖမ်း စက်လှေများအတွက်စွမ်းအင်လုံလောက်စွာ သို့လောင်နိုင်ရေး၊ လွှဲပြောင်းရေး၊သယ်ယူရေးစသည့် လမ်းကြောင်းများ၊ပြည်လျားသောလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တိုတောင်းအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊	၂	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး	စည်းရုံးဆော်ကြမှုဆောင်ရွက်ပြီးစီးရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန		၅၀၀,၀၀၀
၁.၄ ငါးဥပေါက်မှစ၍ငါးနတ်ငါးသန်း၊ငါးသားလောင်းများသို့ ထောက်ပံ့မှုလုံလောက်မှုရှိစေရန်	၁.၄.၁	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး၏ ရောဂါစစ်ဆေးရေး ဓာတ်ခွဲခန်း၏ ရုံပုံငွေအရင်းအမြစ်များကို ရုံပုံငွေကို ပိုမိုချမှတ်ခြင်း၊ ရုံပုံငွေ အထောက် အပံ့ရယူခြင်းစစ်ဆေးခများ၊ စရိတ်မျှဝေခြင်းနှင့်ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့်နိုင်ငံအောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊	၁	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဓာတ်ခွဲခန်း၊ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံး၊	အရေးပါသောရုံပုံငွေတိုးမြှင့်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC, NACA	၁,၀၀၀,၀၀၀
၁.၄.၂		လုံလောက်သော ငွေကြေးရုံပုံငွေ အထောက်အပံ့နှင့် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များအရ ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ပုဂ္ဂလိက ငါး/ပုစွန်သားပေါက်စခန်းများ၏ စွမ်းဆောင်မှုပမာဏနှင့် လုပ်ငန်းကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန်နှင့် သားပေါက်စခန်းများ၏အထူးဆောင် ရွက်ချက်များကိုလည်း အာမခံ နိုင်ရမည်- - ဌာနဆိုင်ရာ သားပေါက်စခန်းများသည် ပြည်တွင်း မျိုးသစ်များနှင့် ပြည်ပမှတင်သွင်းသည့် မျိုးများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သားပေါက်ခြင်း၊ခေတ်မီသားပေါက်မှုနည်း စနစ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော သုတေသနလုပ်ငန်းများကို	၂	ပုစွန်/ငါးသားပေါက်စခန်း	အထောက်အပံ့ဖြစ်စဉ်ထူထောင်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC, NACA	၅၀၀,၀၀၀

			<p>အံဝင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်းများကို အလေးထားဆောင်ရွက်ရန်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်၊ အများပိုင်သားဖောက်စခန်း များသည် ငါး၊ ပုစွန်နှင့် အခြားရေနေ သတ္တဝါ များ၊ ရေနေပင် မျိုးစေ့များကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ထုတ်လုပ်ရေးကိုအဓိကအလေး ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>၂</p>	<p>ငါး/ပုစွန်သားဖောက်စခန်း၊</p>	<p>နည်းပညာလွှဲပြောင်းခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC NACA</p>	<p>၅၀၀,၀၀၀</p>
<p>၁.၄.၃</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ပုဂ္ဂလိကပိုင် သားဖောက်လုပ်ငန်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၏ သားဖောက်လုပ်ငန်းအပေါ် ဝယ်လိုအားလျော့ ကျစေရေးအတွက် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်အဖြစ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ လေ့ကျင့်ပညာပေးရေးလုပ်ငန်းအားဖြင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ငါး/ပုစွန်မျိုး ဖောက်လုပ်ငန်းသို့ ဆက်စပ်တာဝန်ပေးရန်၊</p>	<p>၂</p>	<p>ထုတ်လုပ်သူများ၊</p>	<p>ပြင်ပနှင့် ဆက်စပ်သည့်လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>၁၀၀,၀၀၀</p>			
<p>၁.၄.၅</p>	<p>စစ်မှန်သော ဓါတုဆေးဝါးပစ္စည်း ရောင်းချသူများအတွက် ကုန်သွယ်လုပ်ငန်း ခွန်လျော့ပေးရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၏ ပူးပေါင်းမှုနှင့် လမ်းညွှန်မှု ရယူခြင်းဖြင့် ရေ သတ္တဝါများ ကူးစက်ရောဂါကာ ကွယ်ထိန်း ချုပ်ရေးအတွက် တင်သွင်းသော ဓါတုဆေးဝါးများအတွက် သွင်းကုန်ခွန်လျော့ပေးရေး (အရည်အသွေးစစ်မှန်သော သွင်းကုန်များအပေါ် အခွန်ကင်းလွတ်</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခု လုံး၊</p>	<p>သွင်းကုန်ခွန်ပြန်အမ်းစနစ်ထူထောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>စီးပွား/ ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>၃၀,၀၀၀</p>			

				<p>P +P Project ရေးဆွဲတည်ထောင် ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ် ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့၊ SEAFDEC NACA USAID</p>	<p>၁၀,၀၀၀</p>
<p>၁.၄.၆</p>	<p>ရေး) ကို အားပေးဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ဒေသ ဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေလုပ်ငန်း မွေးမြူရေးအဖွဲ့အစည်းကြီးများနှင့် ပူးပေါင်း လျက် ရောဂါကာကွယ်ကုသရေးအတွက် သာသာ Gnap ဆိုင်ရာနည်းပညာဆိုင်ပွားမှု ကိုလည်း အားပေးဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>J</p>	<p>ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ကဏ္ဍ</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ် ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့၊ SEAFDEC NACA USAID</p>	<p>၁၀,၀၀၀</p>	
<p>၁.၄.၇</p>	<p>ပြုပြင်ထုပ်ပိုးမှုလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်တွင်း ဈေး ကွက်များအတွက် ထုတ်ကုန်အမြောက် အများ ထုတ်လုပ်ရန် ချမှတ်ထားသည့် မဟာဗျူဟာ အတွင်းသားပေါက်စခန်းများ၊ မွေးမြူရေးကန် များ၊ရေခဲစက်များ၊ အအေးခန်းများ၊ အစာစက် ရုံများပါဝင်သည့်ရေလုပ်ငန်းမွေးမြူရေးစုန်များ ကိုထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုး မှုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လာ စေရန်ဗဟိုအဖွဲ့၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများမှ ဦးစားပေး ဖော်ထုတ်သွားရန်၊</p>	<p>J</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှုကွင်း ဆက်တစ်ခု လုံး၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး အစိုးရများ၊ မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>၃၀,၀၀၀</p>		
<p>၁.၄.၈</p>	<p>လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်နည်းပညာ ပြန့် ပွားစေရေးအတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားမှု အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ရန်၊ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် လုံလောက်သောရုံးငွေရယူရန်၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၌ နည်းပညာ၊ လူသား အရင်းအမြစ်၊ ရုံးငွေနှင့် သွင်းအားစုများ လုံလောက်စွာ ပံ့ပိုးမှုများအတွက် အဖွဲ့အစည်း များဖြင့် ဆက်သွယ်မှုကျယ်ပြန့်အောင် တိုးချဲ့</p>	<p>၁</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီး ဌာန</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ အမျိုးသားစီမံ ကိန်းနှင့်စီးပွား ရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>၅၀၀,၀၀၀</p>		

၁.၅ တိရစ္ဆာန်အစား အစာနှင့်အခြား သွင်းအားစုများ တိုးမြှင့်ရရှိရေး။	၁.၅.၁	ဆောင်ရွက်ရန်၊ အစားအစာအရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက်ပါ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက်(ဂျီပူနို၊ ပဲဝိစပ်၊ ငါးပူနို၊ ပြည့်စွက်ဆေးဝါးအစရှိသဖြင့်) ငါးစာ၊ ပုစွန်စာ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်သွင်းအားစုများ တင် သွင်းရာတွင် သွင်းကုန်အခွန်ကို ဖယ်ရှားပေးရန်၊	၁	အစားအစာ ထုတ်လုပ်သူ များ	တိရစ္ဆာန်အစား အစာအတွက် သွင်းအားစုအပေါ် အခွန်ဖယ်ရှားရန်၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန၊အကောက် ခွန် ဦးစီးဌာန၊	၅၀,၀၀၀
	၁.၅.၂	ငါးစာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းတွင် အစားအစာများ၊ အစာကုန်ကြမ်းများ၊ သွင်းအားစုများသည် လိုအပ်သောအရည်အသွေး ပြည့်မီစေရေး အတွက် မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်း အစားအစာထုတ်လုပ်မှု အသင်း(MFF လက်အောက်ရှိအသင်း) နှင့် မြန်မာ ပဲမျိုးစုံနှင့်နှမ်းကုန်သည်များအသင်းတို့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကိုမြှင့်ရန်နှင့်၎င်းအဖွဲ့အစည်း နှစ် ခု၏ပဋိညာဉ်စာတမ်း(Charter)၌ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းရန်၊	၁	အစားအစာ ထုတ်လုပ်သူ များ	ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်၊	မြန်မာနိုင်ငံပဲ မျိုးစုံနှင့်နှမ်းကုန် သည်များ အသင်း၊	၃၀,၀၀၀
	၁.၅.၃	မြန်မာနိုင်ငံ၏အစားအစာထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း တွင်သာမန်နှင့် ဩဂျန်ဟူ၍ မျိုး ရှိပြီး၊ အမျိုး အစားစုံလင်သော ထုတ်လုပ်နေမှု နှင့်အတူ ဩဂျန်ငါးမွေးမြူရေးကဏ္ဍအဖြစ် ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းခွဲတစ်ခု ထူ ထောင်ရန်၊	၂	ဩဂျန်စံ မွေးမြူ သူများ	အစားအစာထုတ် လုပ်မှုနှစ်မျိုး နှစ်စားဆောင် ရွက် ရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်၊	မြန်မာ့ရေ လုပ်ငန်းအစား အစာထုတ်လုပ် ရေး အသင်း၊	၅၀၀,၀၀၀
၁.၆ ပြုပြင်ထုပ်ပိုး စက်ရုံများအတွက် အရည်အသွေး ပြည့်ဝသောကုန် ကြမ်းများရရှိရေး တိုးမြှင့် ရန်၊	၁.၆.၁	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၏ အကူအညီရယူလျက် အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက်ညီညွတ်မှုရရှိနိုင် သောစံပြဘက်စုံငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေး ကန်များ ကိုမြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် နှင့်ဖက်စပ် ထူထောင်သွားရန်၊ဤလို့ဆောင်ရွက်မှု၏ အောင်မြင်မှုကို အခြေခံ၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန၏ အကူ အညီဖြင့်အဆိုပါဖက်စပ်လုပ်ငန်းမှ နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုဆွဲဆောင်သွားရန်၊ အဆိုပါစံပြမွေးမြူရေးကန်ကိုအသုံးပြု၍ အလားအလာကောင်းသောဝယ်ယူသူများ၊ နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ဆွဲဆောင်ရန်၊	၁	တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခု လုံး။	ဘက်စုံမွေးမြူရေး စံပြကန်ဖွင့်လှစ်ရန်၊	မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်၊	ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန၊	၁,၀၀၀,၀၀၀

၁.၆.၂	အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေလုပ်ငန်း ကုန်သွယ်မှု ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ၊ ဥပမာ- fish info & Service, INFOFISH, (FIS) FISHSAT(သို့) ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ် / ရေထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များ (သို့) ငါးလုပ်ငန်းကုန်သွယ်မှု ပြပွဲများတွင် စီးပွားရေးမိတ်ဖက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး အခွင့်အလမ်းများကိုကြေငြာ ခြင်းဖြင့် အကျိုးတူဖက်စပ် ငါးမွေးမြူခြင်းနှင့် ပြုပြင်ထုပ်ပိုးမှုများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန်။	၀	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး။	အကျိုးတူ ဖက်စပ်မွေးမြူရေး တိုးမြှင့်ရန်။	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်။	ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။	၃၀,၀၀၀
၁.၆.၃	နယ်စပ်မြို့နယ်များဖြစ်သော (မြဝတီ၊ တာချီလိတ်၊ မြိတ်၊ ကော့သောင်းနှင့် မောတောင်း စသော) ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်မြို့ မူဆယ်၊ ရင်းရွှေဟော်စသော တရုတ် နယ်စပ်မြို့၊ စစ်တွေ၊ မောင်တောစသော ဘင်္ဂလား ဒေသနယ်စပ်မြို့၊ တမူးစသော အိန္ဒိယနယ်စပ်မြို့များ၌ အခွန်လျော့ချခြင်း၊ ပံ့ပိုးပစ္စည်းများ၊ အတိုးနည်းချေးငွေတို့ ပံ့ပိုးခြင်းဖြင့် မက်လုံးပေး ထောက်ပံ့ရန်နှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို ကန့်သတ်နိုင်ရန်နှင့် ဒေသပြုပြင်ထုပ်ပိုးစက်ရုံများ (မြိတ်၊ ကော့သောင်း၊ စစ်တွေများရှိ) အတွက်ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်ပေးရန်။	၀	ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများ။	နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တင်ပို့မှုလျော့ချရန်	ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန။	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ကုန်သည်/စက်မှုအသင်းချုပ်။	၂,၀၀၀,၀၀၀
၁.၆.၄	နိုင်ငံ၏ ပြုပြင်ထုပ်ပိုးစက်ရုံများ အတွက်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်း အလုံအလောက်ရှိရေးနှင့် ရင်းသေများရှိ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၌ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရေးတို့အတွက် မပြုပြင်ရသေးသောငါး၊ ပုစွန်များကို နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှုအရ Quota ကန့်သတ်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားရန်။	၂	ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများ။	နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တင်ပို့မှုလျော့ချရန်	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန။	ပြည်နယ်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့များ၊ စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန။	၅၀၀,၀၀၀
၁.၆.၅	နိုင်ငံတွင်းသွင်းအားစုများထုတ်လုပ်သူအတွက် လုံလောက်သော သွင်းအားစုပေါ်ပေါက်လာပြီး ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်တင်းပေးနိုင်သည့်အထိ နိုင်ငံအတွင်း ပြုပြင်	၂	ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများ။	သွင်းအားစုများအတွက် အခွန်ကင်းလွတ်မှုစနစ် ထူထောင်ရန်။	ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန။	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန။	၂၀၀,၀၀၀

		<p>ထုပ်ပိုးသူများအတွက်(ဒေသ ဈေးကွက်နှင့် ပြန်လည်ပြည်ပတင်ပို့မှု) သွင်းကုန်များ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝပြီးပြုပြင်ပြီးထုပ်ပိုးပစ္စည်းများတိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် သွင်းအားစုများ ဖြစ်သော (Pre-mixes, concentrates, additives etc) များကိုထုတ်လုပ်ခြင်း၊တင်သွင်းခြင်းဖြင့် တိုးမြှင့် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊</p>							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် ၂။ တန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်လျှောက်အရည်အသွေးစိမ်းစန့်ခွဲမှုစနစ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်စွမ်းဆောင်ရည်တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်ရေလုပ်ငန်း ကဏ္ဍ၏ ထွက်ကုန်များ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝရေးကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။									
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	ဦးစားပေးခြင်း	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သော အတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့်ရရှိလာနိုင်ချေရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အခေရိကန်ဒေါ်လာ)	
၂-၁ GAqP နှင့် ပတ်သက်ပြီး မွေးမြူသူများ အသိပညာပြည့်ဝစေရေးနှင့်အလေးထားစေရေး၊	ရုံပုံငွေချထားမှုကိုတိုးမြှင့်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်တန်း၊ စရိတ်တို့တွင် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လေ့ကျင့်ပညာပေးသူများ၊ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရငါးမွေးစခန်းများ၊ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ဌာနများ၊အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ရွေးချယ်ထားသောဦးတည် ချက်ထားသော ရေလုပ်ငန်းသမားများအတွက်GAqPသင်တန်းများပို့ချနိုင်ရေးအတွက် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုကို တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ဓေတိဗိပညာပေး နည်းလမ်း များဖြစ်သော (Online,mobile) ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ကျောင်းသင်္ချာစာနှင့်စာပေထုတ်ဝေမှုစသည်တို့ တိုးမြှင့်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပညာပေးမှုစွမ်းဆောင်ရည်ကို တိုးမြှင့်သွားရန်၊	၂	ထုတ်လုပ်သူများ၊	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်အောက်ရှိထုတ်လုပ်သူများ၏ ၆၀%ကို ၄ နှစ်အတွင်း သင်တန်းလေ့ကျင့်၍အဖွဲ့အစည်း၏ အရင်းအမြစ်များ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီးဌာန၊	ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊မြန်မာနိုင်ငံငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊		၁၀၀၀၀၀၀၀	
		၁	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊	သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည်တိုးမြှင့်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီးဌာန၊	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊SEAF DECNACA		၂၀,၀၀၀	

၂-၁-၃	<p>၂</p>	ထုတ်လုပ်သူများ	<p>သရုပ်ပြမွေးမြူရေးကန်များဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းမြို့ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ ISE AFDEC NACA</p>	၂၀၀,၀၀၀
၂-၁-၄	<p>၂</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>GAQPညာပေးစာစောင်များကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြန့်ဖြူးရန်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းမြို့ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>		၅၀၀,၀၀၀
၂-၁-၅	<p>၂</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးအတွက်ကျင့်ထုံးဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းလိုက်နာရေး၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းမြို့ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>		၁၅၀,၀၀၀

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ ဒေသဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းသုတေသနနှင့်လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွဲဖက်၍မွေးမြူသူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးသူများအား GAQP နှင့် ဆိုင်သော အသက်မွေးမှုပညာသင်တန်းများပေးနိုင် ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်) ၌ သရုပ်ပြမွေးမြူရေးကန်များထူထောင်သွား ရန်၊ ၎င်းသရုပ်ပြမွေးမြူရေးကန်များသည်အဆင့်မြင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာပြန့်ပေးရေးအတွက်လုပ်ငန်းခွင်မွေးမြူသူသင်တန်းများ၊ farmer field schools လေ့ကျင့်သင်ကြားရေး ကျောင်းများအဖြစ် ထမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။

(အာဆီယံ GAQP, ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၏ ရေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ Code of Conduct ကျင့်ဝတ်များကို GAQP လမ်းညွှန်များအဖြစ် (ဘာသာပြန်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း)၊ လက်စွဲ စာစောင်များအဖြစ် ဘာသာပြန်ခြင်း) နှင့် လက်ကမ်းကြော်ငြာများ (မိခင်ဘာသာ သို့ပြန်ဆိုခြင်း) များ ဖြန့်ဝေ ဆောင်ရွက်ရန်၊

GAQP အားလေးစားလိုက်နာမှု ရှိစေရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ကျင့်ထုံးဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် သုံးသပ်ခြင်းပြုရန်၊ မွေးမြူရေးကန်များ၊ ကုန်သည်များ၊ ကုန်ဝယ်ယူသူများ၊ ပြည်ပတင်ပို့သူများ သို့မဟုတ် ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများအတွက် Permit စနစ်ကို ထူထောင်လျှင်အရေးယူခြင်း၊ မက်လုံးပေးစနစ်များကို ဆောင်ရွက်သွားရန်၊

J-၁.၆	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ GaqP နှင့် GMP အလေ့အကျင့်များ မလိုက်နာမှုအပေါ် အပြစ်ပေးခြင်းနှင့်ပိုမို၍ လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းများ၊ လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းအားဖြင့် ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များကို အနီးကပ်ကြီးကြပ် သွားရန်၊ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို အဓိပ္ပါယ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ဥပဒေအား အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်က ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် တတိယအဖွဲ့အစည်းမှပုံမှန်စစ်ဆေးရေးဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	J	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>တတိယအဖွဲ့အစည်းမှထုတ်လုပ်ရာနေရာများကို ပုံမှန်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ပုစွန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>	-	၁၅၀,၀၀၀
J-၁.၇	<p>ကုန်သွယ်မှုပြပွဲများ၊ ကုန်စည်ပြပွဲများ၊ အများပြည်သူသိအောင် ကြေညာခြင်း၊ မီဒီယာနှင့်အရောင်း ခန်းမကြီးများမှတစ်ဆင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်၌ ပိုမို၍ဝယ်လိုအား တက်လာစေရန်နှင့်အရည်အသွေး ပြည့်ဝသော ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများဆီသို့ တိုးတက် ဆောင် ရွက်နိုင်မည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ်အရ ပြည်တွင်း ဈေးကွက်အတွင်း အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ထုတ်ကုန်များ ပိုမိုစားသုံးလာစေရေး တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	J	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>နှစ်စဉ်ကုန်ပစ္စည်းတိုးမြှင့်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဆောင်ရွက်ရန်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>စီးပွား/ ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာကုန်သွယ်မှုနှင့်တင်ရေးအဖွဲ့မြန်မာနိုင်ငံ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊</p>	၂၅၀,၀၀၀	
J-၂	<p>လက်ရှိငါးမွေးမြူရာဌာန၊ ကုန်ချစခန်း၊ ရေခဲစက်များ၊ ပြုပြင်ထုပ်ပိုးစက်ရုံများ၊ လက်ကားငါးဈေးကြီးများ၊ အစာစက်ရုံများရှိ လက်ရှိ ပံ့ပိုးမှုစနစ်ကို အစားထိုးခြင်း၊ အဆင့်မြှင့်ခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ထုတ်လုပ်မှုနေရာ၏ အဆင့်မြှင့်ရေးသန့်စနစ်တွင် မြေအောက်ရေတွင်းပိုက်များ၊ အဓိကရေထောက်ပံ့ရာနေရာမှ ရေပိုက်သွယ်တန်းမှုစနစ်နှင့် ရေသန့်စင်ခြင်းနှင့် ရေဆိုးစိမ်းနစ်မြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေရန်၊</p>	၁	<p>ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း</p>	<p>ရေသန့်စင်မှုစနစ်သစ်နှင့် ပြန်ပြုမှုလုပ်ငန်းစဉ်လည်ပတ်နေရန်၊</p>	<p>ဗဟိုအစိုးရ</p>	<p>ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ များ၊</p>	၁၀,၀၀၀,၀၀၀	
J-၂.၂	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တို့သည်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း</p>	၁	<p>ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း</p>	<p>(GaQOနှင့် ဆက်စပ်လျက်)</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	၅၀၀,၀၀၀	

J-၂ ပြုပြင်ထုပ်ပိုးသူများမှ GMP အလေ့အကျင့်ကို လက်ခံတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေး၊

J-၂.၂

					များနှင့် ပူးပေါင်းလျက် နိုင်ငံတကာစံများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လက်မှတ်ထုတ်ပေးမှု လိုအပ်ချက်များနှင့် အညီဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် လေ့ကျင့်ပညာပေးမှုလုပ်ငန်းများ အရ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ သင်တန်းများ၊ ကွန်ဖရင့် များစသည့်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်းအား ဖြင့်ငါးဖမ်း သမားများ၊ ငါးဖမ်းရေယာဉ်များမှ တဆင့်ငါးဖမ်း ချိန်လွန်နည်းပညာများလိုက်နာ ကျင့်သုံးမှု အား ပေး ဆောင်ရွက်ရန်၊	၁	လေ့ကျင့်သင် ကြား သူများ	လေ့ကျင့်သင်ကြား သူများအတွက် အသိအမှတ်ပြုရေး ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ သွားရန်၊	စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	မြန်မာနိုင်ငံ ရေထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူများ နှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်း ရှင်များအသင်း၊ SEAFDEC		၃၀၀,၀၀၀
J.၂.၃				ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန/ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန နှင့် ပြုပြင်ထုပ်ပိုးစက်ရုံများရှိ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ စစ်ဆေးရေးမှူးများ၊ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေး သူများအတွက် GMP နှင့် HACCP ဘာသာ ရပ်၌အရည်အချင်း ပြည့်ဝနေစေရန် ကာလရှည် လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးလက်မှတ် ထုတ်ပေးရေး အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ရွက်သွားရန်၊	J	တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊	သင်ရိုးညွှန်းတမ်း နှင့်အစီအစဉ်များ ခေတ်နှင့်လျော်ညီ အောင်ဆောင်ရွက် သွားရန်၊	စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်/ရေထွက် ပစ္စည်းထုတ်လုပ် သူများနှင့် ပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း၊		၅၀,၀၀၀	
J.၂.၅				GMP နှင့် အရည်အသွေးစိစစ်မှုစနစ် (အစား အသောက်ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေး အစီအမံ များ) နှင့်လည်းကောင်း၊ စက်မှုကဏ္ဍ လိုအပ် ချက်များနှင့် လည်းကောင်း ညီညွတ်မှု ရှိစေရန် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလေ့ကျင့် သင်ကြားမှု သင်ရိုးညွှန်းတမ်း၊ အစီအစဉ်များကို ခေတ်မီစေ ရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ကဏ္ဍနှင့် သင်ကြား ရေးအဖွဲ့အစည်းများ (တက္ကသိုလ်များ၊ အသက် မွေးမှုသင်တန်းကျောင်းများ) အကြား ညှိနှိုင်းမှု ပြုလုပ်ရန်၊	J	ပြုပြင် ထုပ်ပိုးသူများ	နှစ်စဉ် GMP သင်တန်းနှစ်ကြိမ် ပို့ချပေးရန်နှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု ကိုတစ်နှစ်နှစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံ ငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် ISGS ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၊		၄၀၀,၀၀၀	

<p>၂-၃အစား အသောက် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးနှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေး အတွက် အရည် အသွေး စိမ့် ခန့်ခွဲမှုစနစ် ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>၂-၃-၁</p> <p>စေရေးကိုပုံမှန်ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲ သွားရန်၊ ရေလုပ်ငန်းထွက်ကုန်များစစ်ဆေးခြင်း၊ စမ်းသပ် ခြင်းနှင့် လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်း များ(ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်း စစ်ဆေး ရေးနှင့်အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဆေး ပညာတက္ကသိုလ်များ၊ MITA, SGS, SEAFDEC) များရှိသင်တန်းများမှတဆင့်ဒီပလိုမာအဆင့်၊ ဘွဲ့လွန်အဆင့်အရည်အသွေးပြည့်မီသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ပိုမိုမွေးထုတ် သွားရန်၊</p>	<p>၁</p> <p>တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>အရည်အသွေးစိမ့် ခန့်ခွဲမှုအရည် အသွေးပြည့်ဝ သောလက်မှတ်ရ နည်းပညာရှင်များ မန်နေဂျာများ တိုးမြှင့် လာစေရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ နွေးဖြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ MITI ဆေးပညာ တက္ကသိုလ် SGS၊ SEAFDEC</p>	<p>၅,၀၀၀,၀၀၀</p>
<p>၂-၃-၂</p> <p>ဗဟိုနှင့် ဒေသအဆင့်ငါး/ပစ္စုန်စာ ဓာတ်ခွဲခန်း များ၊ ငါး/ ပစ္စုန်ကျန်းမာရေးနှင့် ရောဂါ ရှာဖွေ ရေး လုပ်ငန်းကိုခေတ်မီကိရိယာပစ္စည်းများဖြင့်အဆင့် မြှင့်တင်ရန်၊ ငါး/ပစ္စုန်ကျန်းမာရေးနှင့်နိုင်ငံ တကာ ကုန်သွယ်မှုအတွက် အရေးပါသော စမ်းသပ်မှုများ (EU) ဈေးကွက်အတွက် ဓာတုပစ္စည်းအကြွင်း အကျန်များ စမ်းသပ်ခြင်း၊ ရေအရည်အသွေး၊ အသင့်စားအစားများ၊ အချောထည် ပစ္စည်းများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှု၊ ပတ်ဝန်းကျင် ညစ် ညမ်းမှုနှင့် လေထုညစ်ညမ်းမှု၊ ဟိုမုန်း ပါဝင်မှု) ထူထောင်ခြင်း အဆင့်မြှင့်ရန်၊ ဦးစွာအလေးထား ရမည်မှာ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာနရှိ ဓာတ်ခွဲခန်းများ ကို အမျိုးအစားများစွာ စစ်ဆေးမှုထက် လက်ရှိ အရေးကြီးသောအရာကိုသာ စစ်ဆေးနိုင်ရေး အ ဆင့်မြှင့်သွားရန်၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့်မွေး/ရေ ဝန်ကြီးဌာန(သို့) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ မှတဆင့်ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်မှ နိုင်ငံတော် အစိုးရ နှင့် ညှိနှိုင်းသွားရန်၊</p>	<p>၁</p> <p>တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊ ငါး လုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၏ဓာတ် ခွဲခန်း</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းထုတ် ကုန်များစစ်ဆေး ရန်ဓာတ်ခွဲခန်းကို အဆင့်မြှင့်ခြင်း၊ ရုံပုံငွေချမှတ်မှု မြှင့်တင်ရေး အလေးထား ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ နွေးဖြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC NACA</p>	<p>၁,၀၀၀,၀၀၀</p>
<p>၂-၃-၃</p>	<p>၁</p> <p>တန်ဖိုး ပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>အရေးကြီးသော ထုတ်လုပ်မှု ဧရိယာ များ၌ သင်တန်း ကျောင်းအသစ် (၃)ခုထူထောင်</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>၉၀၀,၀၀၀</p>	

	<p>၀သောလူ့အင်အားလုံလောက်မှုဖြင့်လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများထပ်မံဖြည့်တင်းပေးသွားရန်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရန် အဓိက လိုအပ်ချက်ဖြစ်သော TED ပိုက်ကွန် အသုံးပြုမှုကို ငါးဖမ်းသမားများအား အထူးသင်တန်းပေးရန်၊</p>	<p>၂</p>	<p>ငါးဖမ်းသမားများ၊</p>	<p>တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်သင်တန်းပေးခြင်း၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>၃၀၀,၀၀၀</p>
<p>၂-၃-၄</p>	<p>သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များ၊ တာဝန်ပေးအပ်ထားသည့်အဖွဲ့အစည်းများမှ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ စစ်ဆေးရေးမှူးများကို ပိုမို လေ့ကျင့်ပေးရန် - ငါးဖမ်းသင်တန်းနှင့် ငါးဖမ်းကရိယာအရွယ်အစား၊ အတိုင်းအတာ၊ အင်ဂျင်ပင်ပေါ်ဆက်သွယ်မှု ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်လှေ၊ ကိရိယာများ၊ ပင်လယ် ရေကြောင်းလက်မှတ်၊ သင်တန်းသားစာရင်းမှတ်တမ်း စာအုပ်စသည်၊ ငါးဖမ်းအကူကိရိယာများ၏ ဒီဇိုင်း၊ အရွယ်အစား၊ အရေအတွက် (ပိုက်၊ ငါးမျှားချိတ်နှင့် အကူပစ္စည်းများ) - ကုန်ချစခန်း၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ကုန်တင်ကုန်ချကိရိယာများ၊ ရေထောက်ပုံမှု၊ ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာတို့မှ လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း၊ - ရေခဲစက်၊ အတိုင်းအတာ၊ ရေခဲသတ္တု၊ ရေခဲပုံးများ၊ ကုန်သေတ္တာများ၊ ရေထောက်ပုံမှုနှင့် ရေအရည် အသွေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ - ထုပ်ပိုးစက်၊ GMP, HACCP, ISO ပမာဏ၊ အတိုင်းအတာ၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ထုတ်ကုန် အမျိုးအစား၊ စက်ပစ္စည်းကရိယာများ၊ (ကုန်ကြမ်းကုန်ချော အရည်အသွေး) ရေအရည်အသွေး၊ ရေဆိုးပြုပြင်ခြင်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်း၊ သို့လျှင်ခြင်း၊ - ငါး၊ ပုစွန်ကန်၊ GAQPI အရွယ်အစား၊ မျိုးစိတ်၊ မွေးမြူခြင်းစနစ်၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ရေပြုပြင်ခြင်း၊ အစားအစာ၊ ပတ်ဝန်းကျင် သက်ရောက်မှုစသည်။</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု စစ်ဆေးရေးမှူး (၅)ဦးပါဝင်ရန်၊ တစ်နှစ်လျှင် စစ်ဆေးမှု တစ်ကြိမ် မှန်ကြိမ် အတွင်းဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>၅၀၀,၀၀၀</p>
<p>၂-၃-၆</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများနှင့် ၎င်း၏ အသိုက်အဝန်း ရေရှည်ကျယ်ပြန့်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ</p>	<p>၁</p>	<p>ထုတ်လုပ်သူများ</p>	<p>ရွှေပြောင်းအတတ်ခန်း၊ တူထောင်ရန်၊ အဓိကထုတ်လုပ်မှု</p>	<p>စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ဆည် မြောင်း</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>၅၀၀,၀၀၀</p>

		<p>ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု ဓာတ်ခွဲခန်းများနှင့် သွားလာဆောင်ရွက်မည့်အစုအဖွဲ့များထူထောင်သွားရန်၊</p>	၁	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>ဖုန်းများကိုနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်မှ နှစ်ကြိမ်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်</p>	<p>ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ကမ္ဘာစားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC, NACA, မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>		
	J.၃.၇	<p>GAQP နှင့် မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၏ ကျင့်ဝတ်ဥပဒေ၊ ရေလုပ်ငန်းကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု စသည့်ရေလုပ်ငန်း မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ပညာပေးမှုကို တစ်ပြည်ပြည်ချင်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ ဤစနစ်သည် တောင်သူလယ်သမား ပညာပေးရေးကဏ္ဍကိုသို့မဟုတ် ရေလုပ်ငန်း ပညာပေးရေးဖြစ်သည်။</p>		<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>ဖုန်းများကိုနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်မှ နှစ်ကြိမ်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်</p>	<p>ဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>ကမ္ဘာစားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊ SEAFDEC, NACA, မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>		

မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် - ၃။ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု၊ ပူးပေါင်းလက်တွဲမှု တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ရေလုပ်ငန်းအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲရေးတွင် ထိရောက်သော မူဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၏ အဖွဲ့အစည်းတိုးတက်မြှင့်တင်ရေးလမ်းညွှန်စာရွက်									
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	ရက်စွဲ	ဦးစားပေးခြင်း	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သော အတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့်ရှိလာနိုင်ချေရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	
၃.၁ မူဝါဒနှင့် ဥပဒေ မူဘောင်များ ခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်ရေး	၃.၁.၁	၁ ၂=လတ် ၃=နိမ့်	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	မူဝါဒရေးဆွဲအတည်ပြု အကောင်အထည်ဖော်ရန်	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	မြန်မာနိုင်ငံခြားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	၁၀၀,၀၀၀		
	၃.၁.၂	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များကိုမူဝါဒများတွင်ထည့်သွင်းပြီးစီးရေး	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟို အစိုးရနှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့	၅၀,၀၀၀		
	၃.၁.၃	၂	ဒေသဆိုင်ရာ တာဝန်ခံသူများ	ရေလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဥပဒေများ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်နာဆောင်ရွက်ရေးအတွက် (တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် အစိုးရများအပါအဝင်) သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ရေလုပ်ငန်းမူဝါဒနှင့် ဥပဒေမူဘောင်များ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ်	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	ဗဟိုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့	၅၀၀,၀၀၀		

	၂	<p>လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရယူ၍ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်၊</p> <p>တရားမဝင်သော အစီအစဉ်များဖြင့် ဥပဒေကိုရှောင်ကွင်းသော လုပ်ရပ်များ လျော့ပါးစေရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ (တပ်မတော်၊ ကမ်းခြေစောင့်တပ်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့) စသည်တို့အား အချို့သော ဥပဒေပြဌာန်း လိုက်နာမှုအာဏာကို လွှဲအပ်ခြင်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းလမ်းအရ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည် (စစ်ဆေးရေး၊ အရေးယူရေး၊ တရားစွဲဆိုခြင်း) များကို ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>ဥပဒေပြဌာန်းလိုက်နာရေးခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးရန်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ လွှဲအပ်မှုအကောင်အထည်ဖော်ပြီးစီးရန်၊</p>	<p>အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန</p>	<p>ဗဟိုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊</p>	<p>၁,၀၀၀,၀၀၀</p>
<p>၂-၂ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက်ရှိ လူ့ပုဂ္ဂိုလ်များအကြား စီးပွားရေးဆက်သွယ်မှုကို ထူထောင်မှုချောမွေ့စေရန်</p>	၂-၂-၁	<p>ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များအကြား ကန်ထရိုက်စာချုပ် စနစ်ဖော်ထုတ်ရေး၊ ကန်ထရိုက်စာချုပ်လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ ရပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ သင်ကြားမှု အစဉ်ပြုစေရေးအတွက် စံထား သော ကန်ထရိုက်စာချုပ်များကို ပံ့ပိုးပေးခြင်း ဖြင့် ကန်ထရိုက်စာချုပ် သဘောတူညီချက်များ ထူထောင်ရေး အားပေးဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>စံပြကန်ထရိုက်စာချုပ်ရေးဆွဲရန်၊ ကန်ထရိုက်စာချုပ် သင်တန်း၊ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်မှန်စီ ကြိုမပို့ချရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံသားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံသားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>၁၅၀,၀၀၀</p>
	၂-၂-၂	<p>ကန်ထရိုက်စနစ် အဆင်ပြေစေရေးနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၏ ခုံသမားစွမ်းရည်ကို ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် အခြားလုပ်ငန်းများအကြား ကန်ထရိုက်သဘောတူညီချက်များ ဖော်ထုတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ခုံသမားကိစ္စတွင် မြန်မာ နိုင်ငံသားလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်၏ ပါဝင်မှုအခန်းကဏ္ဍ ခိုင်မာစေရန်၊ ကန်ထရိုက်စာချုပ်များ၌ ခုံသမားမိ ကိစ္စကို မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်မှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်ဟု ဖော်ပြပါရှိရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံသားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>MFF ၏ ခုံသမားစီမံကိန်းအတွက် စွမ်းဆောင်ရည်တည်ဆောက်မှုနှင့် အရင်းအမြစ်များ ပံ့ပိုးပေးရန်၊</p>	<p>ကုန်သည်/ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်</p>	<p>၄၀၀,၀၀၀</p>	
<p>၂-၃ ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို</p>	၂-၃-၁	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန အပေါ်ကျရောက်သည့် နည်းပညာလျာထားရေးအခြေခံ၊ ငွေကြေးရုံးပုံငွေ</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်း</p>	<p>တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်မှ</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံသားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>အသင်းအဖွဲ့များ၊</p>	<p>၁၀၀,၀၀၀</p>

<p>ဦးတည်လျက် အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက ဆွေးနွေးမှုကို ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ရန်</p>	<p>၃-၃-၂</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဦးဆောင်ဦးရွက် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ခံနိုင်သည့် (ပိုင်ရှင်များ/ဒါရိုက်တာများ၊ မန်နေဂျာများအဆင့်) ပါဝင်သည့် တရားဝင်-အမြဲတမ်း ခန့်အပ်ထားသည့် အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍကော်မတီတစ်ရပ် ထူထောင်သွား ရန်၊</p>	<p>ဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>သုံးကြိမ် ဆွေးနွေးခြင်း၊</p>	<p>အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ၊</p>	<p>၂၀၀,၀၀၀</p>
<p>၃-၃-၃</p>	<p>ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးမှုမဟာဗျူဟာများ၊ ကုန်သွယ်မှု ကိစ္စရပ်များ၊ ဈေးကွက်အလားအလာ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်အစရှိသဖြင့် တို့ဆွေးနွေးခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း ပြုနိုင် ရန်အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များမှ ပုံမှန်နှင့် အခါအားလျော်စွာ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပြုလုပ်သွားရန်၊</p>	<p>တစ်နှစ်အနည်းဆုံး အစည်းအဝေး လေးကြိမ် ကျင်းပ</p>	<p>တစ်နှစ်အနည်းဆုံး အစည်းအဝေး လေးကြိမ် ကျင်းပ</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ၊</p>	<p>၄၀,၀၀၀</p>
<p>၃-၃-၄</p>	<p>ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တရားဝင်ပထမအဆင့်ခြေ လှမ်းအဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်နှင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနတို့အကြား စံပြုကနဦးပေါင်း စပ်မှုကို ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက် များအရ အားပေး ဆောင်ရွက်သွားရန်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်နှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာနတို့ ကြားစံပြုသဘောတူညီချက်ထု ထောင်အကောင်အထည်ဖော်ပြီးစီးရန်၊</p>	<p>တစ်နှစ်အနည်းဆုံး အစည်းအဝေး လေးကြိမ် ကျင်းပ</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်၊ ပုဂ္ဂလိက ပြည်သူပိုင် လုပ်ငန်းများ</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ FAO/SEAFDEC, NACA</p>	<p>၅၀,၀၀၀</p>
<p>၃-၄ ရေပြည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖြစ် စီမံခန့်ခွဲရေး အတွက် MSY မှတောင်းပန်ပြန်</p>	<p>၃-၄-၁</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်တို့ ပူးပေါင်း၍ နည်းပညာ အကူအညီ တောင်းခံခြင်းဖြင့် နိုင်ငံတကာ အလေ့အကျင့် ကောင်းများနှင့် အညီ MSY ကိုပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း၊ ခေတ်မီအောင် ဆောင် ရွက်ခြင်းတို့အတွက်</p>	<p>တစ်နှစ်အနည်းဆုံး အစည်းအဝေး လေးကြိမ် ကျင်းပ</p>	<p>MSY ဦးစီးရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ FAO/SEAFDEC, EC, NACA</p>	<p>ရေလုပ်ငန်း Nansen စီမံကိန်း အရ ရေလုပ်ငန်း ဂေဟစနစ်ချဉ်းကပ် လေ့လာခြင်း၊</p>

လည် သုံးသပ်ရန်	၃.၄.၂	<p>နိုင်ငံတကာမှ နည်းပညာ အကူအညီကို တောင်းခံ သွားရန်၊</p> <p>ပြန်လည်ဆန်းသစ်ထားသော MSY မှတောင့်အရ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်း စွမ်းဆောင်ရည်ကို ရေလုပ်ငန်းမူဝါဒနှင့် ဥပဒေ အားလုံးမှ လိုက် နာဆောင်ရွက်ရေး၊</p>	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊	MSYကိုအကောင်အထည်ဖော်ပြဌာန်းလိုက်နာပြီး မူဝါဒများလည်း ညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီးစီးရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီး ဌာန၊	ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ အဖွဲ့၊ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	နော်ဝေအေဂျင်စီ အရဖွံ့ဖြိုးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ FAO	၃၀၀,၀၀၀
	၃.၄.၃	<p>ခေတ်မီနည်းပညာ၊ ကိရိယာများ အသုံးပြုလျက်ပင်လယ်ငါးဖမ်းဆီးမှုလုပ်ငန်းတွင် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ထောက်လှမ်းခြင်းစနစ်များ၌ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေး၊ ပညာရပ်ကျွမ်းကျင်မှုအတွက် (FAO) ကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ ပညာရပ် ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားရန်၊</p>	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊	MCS စနစ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိ	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း/ဝန်ကြီး ဌာန၊	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်		၅၀၀,၀၀၀
	၃.၄.၄	<p>ငါးဖမ်းရာသီ ရပ်နားချိန်အတွင်း စစ်ဆေးရေးရေယာဉ်များ ရွေ့ပြောင်းအဖွဲ့များနှင့် စစ်ဆေးခြေရာခံသော ပြုလုပ်စနစ်သုံး ရေယာဉ်များ တာဝန်ချထားခြင်းဖြင့် တရားမဝင်သော၊ ဥပဒေချိုးဖောက်သော၊ သတင်းမပို့သော ငါးဖမ်းရေယာဉ်များကို အရေးယူတိုက်ဖျက်ရေး ကြိုးကြပ်ကွပ်ကဲရေး၊ ထိန်းချုပ်ရေး၊ ထောက်လှမ်းရေး စနစ်များခိုင်မာရန်နှင့်ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်၊ အစဉ်အတိုင်းဦးတမ်းမဝင်သော၊ ဥပဒေထိုးဖောက်သော၊ သတင်းမပို့သော ငါးဖမ်းရေယာဉ်များ ကျက်စားရာဒေသကို လက်ရှိစွမ်းဆောင်ရည်ဖြင့် ပိုမိုထိရောက်သော ဥပဒေရေးရာလုပ်ငန်း လိုက်နာမှုများနှင့် ဘက်စုံပူးပေါင်းမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊	ကနဦး MCS စနစ် ကိုခိုင်မာအောင် နှင့်ကျယ်ပြန့်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီးစီး ရန်၊	စိုက်ပျိုး/ မွေးမြူ/ ဆည်မြောင်း/ ဝန်ကြီး ဌာန၊	ရေတပ်၊ ကမ်းခြေစောင့်ရေတပ် လုံခြုံရေး အင်အားစု၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	ဒေသတွင်း ရေလုပ်ငန်း အသိုက်အဝန်း	၅၀၀,၀၀၀

	<p>၃.၄.၅ နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသတွင်းရေလုပ်ငန်း ပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းလျက် ပုံမှန်ငါးဖမ်း လုပ်ငန်းစစ်တမ်းပြုခြင်း၊ နမူနာကောက် ယူခြင်း များကိုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် MSY ကို ထိန်း သိမ်းလျက် တိုးတက်မှု အခြေအနေကို စဉ်ဆက် မပြတ်စစ်ဆေးနိုင်ရေးအတွက် စာရင်း အချက် အလက်စုဆောင်းခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူမှုစွမ်း ရည်ကို တည်ဆောက် သွားရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲ မှုကွင်းဆက်တစ် နှလုံး၊</p>	<p>MSY data စုဆောင်းသူများ၊ ဆန်းစစ်သူများ ၏အရည်အသွေး ကို ခိုင်မာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်</p>	<p>FAO</p>	<p>၃၀၀,၀၀၀</p>
<p>၃.၄.၆</p>	<p>နိုင်ငံတော်၏ ကမ်းရိုးတန်းလုံခြုံရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်လျက် တရားမဝင်သော၊ ဥပဒေချိုးဖောက်သော၊ သတင်းမပို့သော ငါးဖမ်း ခြင်းများကို တိုက်ဖျက်ရန်၊ နယ်စပ် ဖြတ်ကျော် ကိစ္စရပ်များအတွက် (ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်၏ ဂေဟစနစ် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း အဖွဲ့ဝင်များ၊ အာဆီယံ) ဒေသဆိုင်ရာနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ဝင် များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ငါးဖမ်းသမား များ</p>	<p>ဒေသဆိုင်ရာ သဘောတူညီ မျက် လက်မှတ် ထိုးပြီး</p>	<p>ပြည်ထောင်စု အစိုးရ</p>	<p>အာဆီယံ၊ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော် ဂေဟစနစ် လုပ်ငန်း စီမံကိန်း</p>		<p>၂၀၀,၀၀၀</p>

မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် ၄။ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထိရောက်သော သိပ္ပံနည်းကျသုတေသနနှင့် သတင်းအချက်အလက်စုဆောင်းခြင်းနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံခြင်းဖြင့် ရေထွက်လုပ်ငန်း ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် တီထွင်မှုစွမ်းရည်တိုးမြှင့်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်									
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဦးစားပေးပုံစံ	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သော အတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့်ရရှိလာနိုင်ချေရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကျန်ကျ စရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)	
၄.၁ သုတေသနစွမ်းရည် တည်ဆောက်ရန်။	၄.၁.၁ မြန်မာနိုင်ငံရေလုပ်ငန်းမွေးမြူရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအဟန့်အတားဖြစ်စေသောအဓိကအားနည်းချက်များလျော့ပါးစေရန် မျိုးဗီဇဆိုင်ရာ သားဖောက်မှုစွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး သုတေသနပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများကိုနိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းလျက်ရင်းတို့ထံမှ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန /မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် တို့ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ထူထောင်သွားရန်။	၁	ထုတ်လုပ်သူများ	ရေလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးအဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ထူထောင်ခြင်း၊ ငွေထည့်ဝင်ခြင်း၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်ခြင်းပြုရန်။	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့	၅၀၀,၀၀၀	
	၄.၁.၂ သီးသန့်လုပ်ငန်းရပ်များအဖြစ် (သို့) အပြန်အလှန် အကျိုးစီးပွားအတွက် သုတေသန လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် သဘောတူညီမှု ရယူရန်နှင့် ကမ္ဘာ့ ရေလုပ်ငန်း သုတေသနပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း လက်တွဲဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် တိုးတက်စေရန်။	၂	ထုတ်လုပ်သူများ	မိတ်ဖက်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့မှ နှစ်ဖွဲ့အထိ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန	နိုင်ငံတကာ ပညာရှင် အဖွဲ့အစည်း	နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကိစ္စ အတွက်ဘက်လားပင်လယ်အော် ဂေဟစနစ်စီမံကိန်း။	၅၀,၀၀၀	
	၄.၁.၃ ပြုပြင်ထုပ်ပိုးမှု နည်းပညာအပါအဝင် ရေလုပ်ငန်း သိပ္ပံတွင်လက်ရှိသုတေသနပညာရှင် များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားရန်နှင့် သုတေသနပညာရှင်သစ်များမွေးမြူလေ့ကျင့် သင်ကြား ပေးရန်။	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး	နှစ်စဉ် သုတေသန ပညာရှင်အသစ် ၂၀ဦးမှ ၄၀ဦး အထိ လေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးရန်။	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ MPEA		၁,၀၀၀,၀၀၀	
	၄.၁.၄ တစ်ယူနစ်တန်ဖိုးအရ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အရည်အသွေး ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး	၂	ထုတ်လုပ်သူများ	တစ်နှစ်လျှင် မျိုးစိတ်သစ် ၅	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း		၂,၀၀၀,၀၀၀	

		<p>အလားအလာ မြင့်မားစေရန် နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်၌ ရေပန်းစားနေသော မျိုးစိတ်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး မျိုးပွားခြင်း၊ ပျံ့ပွား အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည့် စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်သွားရန်နှင့် ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် လက်ရှိ ကမ္ဘာ့သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုလျက်သတင်းအချက်အလက်ရယူ စုဆောင်းရန်၊</p>	၂	ထုတ်လုပ်သူများ	<p>မျိုးမှ ၁၀ မျိုး စမ်းသပ်ပြီးစီးရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>စီးပွား/ ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုနှင့်တင်ရေး အဖွဲ့</p>	၆၀၀,၀၀၀
၄.၂ ပီပြင်သော သတင်းအချက်အလက်ကောက်ယူခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်ထူထောင်ခြင်း	၄.၂.၁	<p>ဒေသငါးမျိုးများ (mesher, ငါးခူ၊ ငါးရှဉ့်၊ ငါးရံ) များကို ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်နှင့် အညီကိုက်ညီမှု ရှိစေရေးနှင့် ပြည်ပပို့ကုန် အလားအလာအတွက် စမ်းသပ်မှုပြုရန်၊ စမ်းသပ်မှုပြီးပါက စားသုံးသူများ အုပ်စု၊ ကုန်သွယ်မှုပြုပွဲများနှင့် ပြပွဲများအရ ဈေးကွက် စမ်းသပ်မှု ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	၂	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီး</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊</p>	<p>ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် လယ်ယာဖိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	၅၀,၀၀၀
	၄.၂.၂	<p>သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအား လိုအပ်သော စာရင်းအချက်အလက် များပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် မြန်မာ နိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ အကောက်ခွန်၊ သမဝါယမဝန်ကြီး ဌာန၊ အခြား ရေလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်နွယ်သော ကဏ္ဍများ၊ အသိုက်အဝန်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရေလုပ်ငန်း ထုတ်လုပ်မှု၊ ပြုပြင်ထုတ်ပိုးမှုနှင့် ပြည်ပတင်ပို့မှုများကို ပံ့ပိုးမှုအားဖြင့် (လစဉ်) ငွေလစာပတ်၊ နှစ်စဉ် စုဆောင်းခြင်း၊ ပြုစုခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သွားရန်၊</p>	၂	<p>တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>ထုတ်လုပ်မှု၊ ပြုပြင်ထုတ်ပိုးမှုပြည်ပတင်ပို့မှု၊ သတင်းအချက်အလက်များကောင်းမွန်တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်၊ ရဲ့ထွင် အသုံးပြုပြီး နှစ်စဉ် အစီရင်ခံစာနှင့်စာအုပ် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိရန်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊</p>	<p>ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၊ စီးပွား/ ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊ အကောက်ခွန်၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊</p>	၂၅၀,၀၀၀

	၄.၂.၃ မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းအခြေအနေကို မှန်ကန်တိကျသောအချက်အလက်အပေါ်အခြေခံ၍ အစီရင်ခံစာပြုစုခြင်း၊ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်းကိုဆောင်ရွက်ရန်၊	၂	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊		ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်		၁၀၀,၀၀၀
၄.၃ ထုတ်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစွမ်းရည် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄.၃.၁ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန/ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် လက်အောက်တွင် ရေလုပ်ငန်းပြုပြင်ထုတ်ပိုးမှုလုပ်ငန်းအတွက် အစားအသောက် နည်းပညာ ဓာတ်ခွဲခန်း(သို့) သုတေသနပညာရပ် အဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ရန်၊ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းသည်ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ စားသောက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်၊ စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ မဟာဗျူဟာအရ ပြုပြင် ထုတ်ပိုးမှုတွင် အရေးပါသောဧရိယာ များ၌ သုတေသန ဓာတ်ခွဲခန်းများ ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း ရှိရမည်။	၁	ပြုပြင် ထုတ်ပိုးသူများ	စားသောက်ကုန် နည်းပညာ ဓာတ်ခွဲခန်းကို ၂၀၁၇ တွင် ထူထောင်ဖွင့်လှစ်ရန်၊	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊	၃၀၀,၀၀၀	
၄.၃.၂	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် မွေး/ရေး/ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ညှိနှိုင်းလျက် သက်ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများနှင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ တွင် (ရေလုပ်ငန်းပြုပြင်ထုတ်ပိုးမှုနှင့် အစားအသောက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းပါဝင်သည့်) ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အစားအသောက်သိပ္ပံ နှင့် နည်းပညာအတွက်သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများ၊ သင်ကြားမှုစွမ်းဆောင်ရည် များတိုးမြှင့်ရန်၊	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊	သင်ရိုးညွှန်းတမ်း ခေတ်မီအောင် ဆောင် ရွက်ရန်	သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ ဝန်ကြီးဌာန	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သိပ္ပံ နှင့် နည်းပညာ ဝန်ကြီးဌာန	၆၀,၀၀၀	
၄.၃.၃	ရေလုပ်ငန်းထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဆက်စပ်သော သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လွယ်ကူစေရေး အထူးသုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်အဖြစ်ရပ်ပုံငွေ/ဘတ်ဂျက်တစ်ရပ် ထူထောင်သွားရန်၊	၁	တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကွင်းဆက်တစ်ခုလုံး၊	သီးသန့် R&D အတွက်ရပ်ပုံငွေ ထူထောင် ဆောင်ရွက်ရန်	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊	ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဒေသကြီး အစိုးရများ၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန	၁၀၀,၀၀၀	

မဟာဗျူဟာဦးတည်ချက် - ၅။ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်၌ အောင်မြင်စွာယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရေးအတွက် ရေထွက်ကုန်လုပ်ငန်း ကုန်အမှတ်တံဆိပ်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန် စွမ်းဆောင်မှု တည်ဆောက် သွားရန်။											
လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာဦးတည်ချက်	၅.၁	၅.၁.၁	၅.၁.၂	၅.၁.၃	ဦးစားပေးခြင်း	အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ	ဦးတည်သော အတိုင်းအတာ	ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	အထောက်အကူပေးမည့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်း	လက်ရှိစီမံကိန်းများနှင့်ရရှိလာနိုင်ချေရှိသည့် အထောက်အပံ့များ	ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ)
၅.၁ သယ်ယူပို့ဆောင်မှု စွမ်းရည် တိုးမြှင့်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်	၅.၁.၁	ကုန်လှောင်ရုံမှ ဆိပ်ကမ်းသို့လည်းကောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် ပြည်ပတင်ပို့ရန်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သော အအေးခန်းတွဲယာဉ်များ ရရှိရေးအတွက် ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်နှင့် ကုန်ဖြည့်တင်းရေး အသင်း/ အဖွဲ့အစည်း များအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆောင်ရွက်တည်ဆောက်သွားရန်။	၅.၁.၂	ပြည်ပပို့ကုန်စွမ်းရည် တိုးမြှင့်စေရေးအတွက် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများဖြစ် သည့် ဖွင့်လှစ်ချိန်၊ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များစသည်တို့ ခေတ်မီတိုးတက်လာစေရန်၊ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ပြည်ပ ပို့ကုန်ကဏ္ဍများမှ ပူးပေါင်းညှိနှိုင်း၍ တင်ပြ တောင်းဆိုသွားရန်။	၅.၁.၃	ပြည်ပပို့ကုန်ကဏ္ဍအတွက် လမ်း၊ တံတား၊ ဖြတ်ခန့်ထားများ လျော့ကျစေရေး အတွက် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်ညှိနှိုင်းရန်၊ အခြားပြည်ပပို့ကုန်အသင်းများနှင့် ပူးတွဲ ဆောင်ရွက်သွားရန်။	၀	မူဘောင်ထူထောင်၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်သွားရန်။	ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန	၂၅,၀၀၀
					၀	ပြည်ပ ပို့ကုန်တင်ပို့ သူများ	ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွက် အကောက်ခွန်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက်ရန်	စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ/ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန။	ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့၊ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်		၈၀,၀၀၀
					၀	ပြည်ပပို့ကုန်တင်ပို့ သူများ။	ပို့ကုန်တင်ယာဉ်များအတွက်ဦးစားပေးနှုန်းထားဖြင့်ဆောင်ရွက်ရန်	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	ကုန်သည်/ စက်မှုအသင်းချုပ်၊ ပြည်နယ်/တိုင်းအစိုးရအဖွဲ့၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန။		၃၀,၀၀၀

<p>၅.၁.၄</p>	<p>ပြည်ပပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ဖြစ်နိုင်ချေ ရှိသော ဆုံးရှုံးမှုမှ ရှောင်ရှားရန် အတွက် အာမခံ လုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန တို့ ညှိနှိုင်းလျက် ကြားခံစခန်း အာမခံစနစ် ဖော်ဆောင်ရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ပြည်ပပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ</p>	<p>ကြားခံစခန်း အာမခံစနစ် ဖော်ဆောင်ရန်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ကုန်သည်/ စက်မှုအသင်းချုပ်</p>	<p>၅၀,၀၀၀</p>
<p>၅.၁.၅</p>	<p>သံတမန်ဆက်သွယ်မှု နည်းလမ်းအရ EU ဖြင့် ဆက်သွယ်လျက် (၂၄၇/၂၀၀၁) ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ရေလုပ်ငန်းပြည်ပတင်ပို့မှုပြု ရန်အသုံးမဝင်တော့ကြောင်း အကြောင်း ကြားစားဖြင့် ညှိနှိုင်းမှုများကို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ပြည်ပပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ</p>	<p>EU ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အ သစ်များကို လက်ခံရန်၊</p>	<p>စိုက်ပျိုး/မွေးမြူ /ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>စီးပွား/ကူးသန်း ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ ကုန်သွယ်မှု မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့</p>	<p>၇၀,၀၀၀</p>
<p>၅.၂</p>	<p>၅.၂.၁</p>	<p>၁</p>	<p>ပြည်ပ ပို့ကုန် ဆောင်ရွက်သူ များ</p>	<p>TT ပြဋ္ဌာန်း ချက်ပြင်ဆင် ပြီး စီးရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>စီးပွား/ကူးသန်း ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ ကုန်သွယ်မှု မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့</p>	<p>၂၀,၀၀၀</p>
<p>၅.၂</p>	<p>၅.၂.၂</p>	<p>၁</p>	<p>ပြည်ပပို့ကုန် ဆောင်ရွက်သူ များ</p>	<p>လုပ်ငန်းစဉ် ထူ ထောင်၍ ရံပုံငွေချထား ပေးရန်၊</p>	<p>စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန၊ ဘဏ်များ</p>	<p>၅,၀၀၀,၀၀၀</p>
<p>၅.၂</p>	<p>၅.၂.၁</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှုကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်၏ဈေး ကွက် သတင်း စနစ် တိုးတက် မြှင့်မားအောင် ဆောင် ရွက်ရန်၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၊ စီးပွား/ကူး သန်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာကုန်သွယ်မှု မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့</p>	<p>၁၀၀,၀၀၀</p>

<p>များနှင့် ဈေးကွက် ထောက်လှမ်း မှုသတင်း အချက် အလက်များ ပံ့ပိုးဖြည့် တင်း ပေးရန်</p>	<p>၅-၃-၂</p>	<p>အဖွဲ့အစည်းများအကြား သတင်း အချက် အ လက် ကွန်ယက်ကို တရားဝင် ထူထောင်ရန်၊ အားထားရသော၊ အချိန်နှင့်တပြေးညီ ဖြစ် သောဈေးကွက်သတင်းများကိုပြုပြင် ထုတ်ပို့ သူများ၊ တင်ပို့သူများ သိရှိနိုင်စေရန်အတွက် ကွက်ရှိအမယ်သစ်များ၊ အလား အလာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ပြန်ချိမ်းနိုင် ရေးအတွက် ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဆက်စပ်နေသောဌာနအဖွဲ့ စည်းများအား ကမ္ဘာ့ဈေး ကွက်သတင်းနှင့် အလားအလာများ၊ ကုန်ပစ္စည်း တင်သွင်းနေ သောနိုင်ငံများ၏ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ မူဝါဒ များ၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကို စုဆောင်း စေရန်၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ သ တင်းကွန်ယက်ကိုသတင်းအချက်အလက် စီးဆင်း နိုင်ရေးအတွက် ထူထောင်သွားရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>တန်ဖိုးပြောင်း လဲမှုကွင်း ဆက်တစ်ခုလုံး</p>	<p>ကူးသန်း ရောင်းဝယ် ရေးသတင်း ကွန်ယက် ထူထောင်ရန်၊</p>	<p>စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>မြန်မာ ကုန်သွယ်မှု ဖြင့်တင်ရေးအဖွဲ့ ၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ် ငန်းအဖွဲ့ ချုပ်၊</p>	<p>FIS INFOFISH</p>	<p>၁၀၀,၀၀၀</p>
<p>၅-၃-၃</p>	<p>၁</p>	<p>ပြည်ပတင်ပို့သူများအား ထွက်ကုန်ဖွံ့ဖြိုးမှု အခွင့် အလမ်းများသိရှိနေရန် တစ်ကမ္ဘာလုံး ရှိ ရေလုပ် ငန်းကဏ္ဍများမှ ထုတ်လုပ်သော ထွက်ကုန်အမျိုး မျိုးနှင့် ကုန်အမယ်ကွဲများ အတွက် လမ်းညွှန် စာအုပ်ထုတ်ဝေရန်၊</p>	<p>၁</p>	<p>ပြုပြင်ထုတ် ပို့သူများနှင့် ပြည်ပ တင်ပို့သူများ၊</p>	<p>လမ်းညွှန်စာ အုပ်ပြုစုဖြန့် ဝေရန်၊</p>	<p>ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန</p>	<p>စီးပွား/ကူးသန်း ဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ ကုန်သွယ်မှုဖြင့်တင် ရေးအဖွဲ့၊ ငါးလုပ် ငန်း အဖွဲ့ချုပ်၊</p>	<p>၂၀,၀၀၀</p>	
<p>၅-၃-၄</p>	<p>၂</p>	<p>ရေလုပ်ငန်းပြည်ပတင်ပို့သူများ၏ စွမ်းဆောင် ရည်ကို ကုန်သွယ်မှုသတင်းများ ရယူစုဆောင်း ခြင်း၊ ဆန်းစစ်ခြင်းပြုနိုင်ရေး နှင့် ကမ္ဘာ ကုန်သွယ်မှု အလားအလာကို ပိုမိုနက်ရှိုင်းစေ ရေး အတွက်ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက် ၍ သင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်းဖြင့် တည် ဆောက်သွားရန်၊</p>	<p>၂</p>	<p>ပြည်ပပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ</p>	<p>တစ်နှစ်လျှင် ၂၀ ဦးမှ ၄၀ ဦး(ပြည်ပ တင်ပို့သူ များ) ကိုလေ့ ကျင့်သွားရန်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံငါး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံရေ ထွက်ပစ္စည်းထုတ် လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင် များအသင်း</p>	<p>CBI, FIS, INFOFISH</p>	<p>၁၅၀,၀၀၀</p>
<p>၅-၄-၁</p>	<p>၂</p>	<p>စရိတ်မျှပေးအစီအစဉ် ထူထောင်ရန်လည်း ကောင်းပြည်ပတင်ပို့သူများ ပုံမှန်ဆက်သွယ် မှုရှိစေရန် ပူးပေါင်းခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အရည် အသွေးမြင့်မားပြီး အမယ်မျိုးစုံသော ကုန်အမှတ် တံဆိပ်ရှိပြီး ထုတ်ပို့ခြင်းများနှင့် ပတ်သက်သော နိုင်ငံတကာ ကုန်သွယ်မှုပြပွဲ</p>	<p>၂</p>	<p>ပြည်ပ ပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ</p>	<p>စရိတ်မျှပေး အစီအစဉ်ကို ထူထောင်ရန်</p>	<p>စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန၊</p>	<p>မြန်မာကုန်သွယ်မှု ဖြင့်တင်ရေးအဖွဲ့ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်၊ ရေထွက် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူ</p>	<p>၂၅၀,၀၀၀</p>	

ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅.၄.၂	<p>များတွင်ပြည်ပ ကုန်တင်ပို့သူများ ပါဝင်တက်ရောက်ရေး မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ရန်၊ မွေး/ရေ/ ဝန်ကြီးဌာနမှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများ၌ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်အမှတ်တံဆိပ်ရ ရေထွက် ပစ္စည်းများ အရောင်းမြှင့်တင်ရေးနှင့် ရေ လုပ်ငန်းကုန်သွယ်မှု သတင်းအချက်အလက် ရယူရေးအတွက် ဦးတည်ရည်မှန်းထားသော ဈေးကွက်များရှိ စီးပွားရေးသံမှူးများ ကျယ်ပြန့်စွာ တာဝန်ပေးရေးအတွက် မေတ္တာရပ်ခံသွားရန်၊ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်/ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းတို့သည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန /မွေး/ရေ/ကျေးလက်ဝန်ကြီးဌာန တို့မှ တစ်ဆင့် မြန်မာ့ရေထွက်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များကို (နမူနာပစ္စည်း)စီးပွားရေး သံမှူးများသို့ ပံ့ပိုးပေးသွားရန်၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများသို့ သတင်းအချက်အလက်များ ပျံ့နှံ့နိုင်စေရန်၊ (ဥပမာ- ရည်မှန်း ထားသော နိုင်ငံများရှိ ကုန်သွယ် ရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ဈေးကွက်ရှာဖွေ ရေး)</p>	၂	ပြည်ပပို့ကုန် တင်ပို့သူများ	<p>စီးပွားရေးသံမှူးများကို လေ့ကျင့်ပေးရန်၊ သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများက တစ်လလျှင် နှစ်ကြိမ်ခန့် သံမှူး များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန်၊</p>	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန	CBI	၅၀,၀၀၀
	၅.၄.၃	<p>အရည်အသွေးပြည့်ဝသော စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေခံအဆောက်အဦး ဖွံ့ဖြိုးလာပါက ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ၏ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ရေပြည့်တည်တံ့မှု စသော သီးခြား ဝိသေသများနှင့် ထွက်ကုန်များ၏ အရည်အသွေး အာမခံမှု၊ အမျိုးအမယ် စုံနှင့် ယှဉ်ပြိုင်မှုဈေးနှုန်းများကို အခြေခံသော ကုန်အမှတ်တံဆိပ် တစ်ခု ပေါ်ထွက်လာစေရေးအတွက် ဈေးကွက် ကုမ္ပဏီများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် သွားရန်၊</p>	၂	ပြည်ပ ပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ	<p>ကုန်အမှတ်တံဆိပ် အစီအမံ ဖော်ထုတ် ဆောင်ရွက် သွားရန်</p>	<p>စီးပွား/ကူးသန်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ ကုန်သွယ်မှုဖြင့်တင် ရေးအဖွဲ့ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊</p>		၁၀၀,၀၀၀
	၅.၄.၄	<p>နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှု ပြပွဲများ၌ တိုးတက်ပါဝင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ</p>	၂	ပြည်ပပို့ကုန် တင်ပို့ သူများ	<p>သွင်းကုန်တိုးတက်ရေးအဖွဲ့</p>	<p>စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း</p>	CBI, နိုင်ငံတကာကုန်	၅၀,၀၀၀

				အစည်းများ ဖြင့်မိတ်ဖက် ဆောင်ရွက်ပြီး	ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန	ကုန်သွယ်မှုဖြင့်တင် ရေးအဖွဲ့၊ ၂၀၁၆လုပ်ငန်းဦးစီး ဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့၊ ချုပ်၊ ရေထွက် ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူ များနှင့် ပို့ကုန် လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း	သွယ်မှုစင်တာ		
မိတ်ဖက်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန် ၂			တန်ဖိုး ပြောင်း လဲမှု ကွင်းဆက် တစ်ခုလုံး၊	နှစ်စဉ်ငါးလုပ် ငန်းကုန်သွယ် မှုပြုလုပ်ကျင်းပ ပြီး	စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း ဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန	မြန်မာကုန်သွယ်မှု ဖြင့်တင်ရေးအဖွဲ့၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ ချုပ်၊ ရေထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သူများနှင့် ပို့ကုန်လုပ်ငန်း ရှင်များအသင်း		၅၀၀,၀၀၀	
၅.၄.၅	မြန်မာနိုင်ငံ၌ နှစ်စဉ် ငါးလုပ်ငန်း ကုန်သွယ် မှုပြုလုပ် ကျင်းပသွားရန်၊								

BIBLIOGRAPHY

- Agriculture and Agri-Food Canada (2010). *Malaysia's Market for Imported Fish and Seafood: A Guide for Canadian Exporters*. Available from <http://www.ats-sea.agr.gc.ca/ase/5688-eng.htm>.
- Asian Development Bank (2013). *Myanmar Off-Grid Renewable Energy Demonstration Project: Project Data Sheets*.
- Australia, Department of Agriculture (2013). *Australia's Seafood Trade*. Available from http://www.daff.gov.au/_data/assets/pdf_file/0005/2359643/aus-seafood-trade.pdf.
- Australia, Department of Agriculture (2014). Aquaculture. Available from <http://www.daff.gov.au/fisheries/aquaculture>.
- CBI (2012). *Myanmar Seafood Exports: Quick Scan of the EU Market Potential*.
- Clark, S. & Alexander, C. (2010). *The Profitability of Transitioning to Organic Grain Crops in Indiana*. Purdue Agricultural Economics Report. Indiana: Purdue University.
- Clifford Chance (July 2013). *Myanmar Update: New York Convention Enters Into Force*. Available from www.cliffordchance.com/publicationviews/publications/2013/07/myanmar_update_newyorkconventionersint.html
- Dapice, D. (2012). *Electricity in Myanmar: The Missing Prerequisite for Development*. Ash Center for Democratic Governance and Innovation at the John F. Kennedy School of Government, Harvard University.
- Economist Intelligence Unit (n.d.). Data tool. Available from <http://data.eiu.com>.
- European Commission (2010). New organic aquaculture rules a route to a more sustainable and profitable future for aquaculture, 30 June. Available from http://ec.europa.eu/fisheries/news_and_events/press_releases/300610/index_en.htm.
- Export Finance Navigator (2013). Documentary credit. Available from www.exportfinance.gov.au/Pages/Documentarycredit.aspx#content.
- FAO (2006). Fishery Country Profile: Myanmar. Available from <http://www.fao.org/fi/oldsite/FCP/en/MMR/profile.htm>. Accessed 27 November 2013.
- FAO (2003). *Myanmar – Mission Report on Coastal Aquaculture*.
- FAO (2003). *Myanmar – Mission Report on Aquaculture and Inland Fisheries*.
- FAO (n.d.). Organic Agriculture FAQ. Available from <http://www.fao.org/organicag/oa-faq/oa-faq5/en/>. Accessed 13 February 2014.
- FAO Fisheries and Aquaculture Department (2014). National aquaculture legislation overview – Myanmar. Available from http://www.fao.org/fishery/legalframework/nalo_myanmar/en.
- IDE-JETRO (2012). Myanmar economy viewed at night. *Policy Review Series on Myanmar Economy*, No. 05, August.
- IFC Advisory Services in East Asia and the Pacific (2013). *Microfinance in Myanmar Sector Assessment*.
- Institute of Marine Research (2013). Dr. Fridtjof Nansen surveying the waters of Myanmar. Available from http://www.imr.no/forskning/utviklingssamarbeid/surveys/myanmar_2013/dr_fridtjof_nansen_surveying_the_waters_of_myanmar/en.
- Jenny Hopkinson (2013). Organic standards for farm-raised fish come slowly. *Politico*, 30 October.

- JICA (2009). *Small-Scale Aquaculture Extension for Promotion of Livelihood of Rural Communities in Myanmar: Project Design Matrix*.
- JICA (n.d.). Activities in Myanmar: Ayeyawady Delta integrated mangrove rehabilitation and management project. Available from <http://www.jica.go.jp/myanmar/english/activities/activity13.html>.
- Kenyon College Department of Biology (n.d.). Aquaculture. Available from <http://biology.kenyon.edu/stures/Compsnelson/Aquaculturepage.htm>.
- Livelihoods and Food Security Trust Fund (LIFT) (2012). Website. Available from <http://lift-fund.org>.
- Moo, W. (2002). Inland Fisheries of the Union of Myanmar. In *Cold Water Fisheries in the Trans-Himalayan Countries*, T. Petr & S.B. Swar, eds., FAO Fisheries Technical Paper 431, Rome: FAO.
- Myanmar Legal Services Ltd (2013). *Doing Business in Myanmar*.
- Myanmar State Law and Order Restoration Committee (1997). *National Food Law (Law No. 5/97)*.
- Myanmar State Law and Order Restoration Committee (1991). *The Freshwater Fisheries Law (Law No. 1/91)*.
- Myanmar State Law and Order Restoration Committee (1990). *The Myanmar Marine Fisheries Law (Law No. 9/90)*.
- Myanmar State Law and Order Restoration Committee (1989). *Law Relating to the Fishing Rights of Foreign Fishing Vessels (Law No 11/89)*.
- Okamoto, I. (2008). The Shrimp Export Boom and Small-Scale Fishermen in Myanmar. IDE Discussion paper no. 135. Japan: Institute of Developing Economies (IDE).
- Organisation for Economic Co-operation and Development (2001). Glossary of Statistical Terms: Maximum Sustainable Yield. Available from <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=3075>. Accessed 16 January 2014.
- Packaged Facts (2013). *Fish and Seafood Trends in the U.S.* Available from <http://www.marketresearch.com/Packaged-Facts-v768/Fish-Seafood-Trends-7649917/>.
- PricewaterhouseCoopers (2012). *Myanmar Business Guide*.
- Republic of the Union of Myanmar Ministry of Hotels and Tourism (2013). *Myanmar: Tourism Master Plan 2013–2020, Final Draft Report*.
- Republic of the Union of Myanmar Ministry of Livestock and Fisheries, Department of Fisheries (2012). *Fishery Statistics 2012*. Nay Pyi Taw.
- Schwarz, M.H., Jahncke, M.L. & Lazur, A.M. (2010). *Overview of Good Aquaculture Practices*. Virginia: Virginia Cooperative Extension. Available from <http://pubs.ext.vt.edu/600/600-054/600-054.html>.
- Seafish (n.d.). *Seafood Export Profiles: United Arab Emirates*. Available from http://www.seafish.org/media/Publications/ExPro_UAE_SEP.pdf.
- Seafood Choices Alliance (2007). *The United Kingdom Marketplace for Sustainable Seafood*. Available from <http://www.seaweb.org/resources/documents/SCAUKMPReport.pdf>.
- SeafoodSource.com (2013). China eating more seafood than it produces, 13 June. Available from <http://www.seafoodsource.com/en/news/supply-trade/18903-china-eating-more-seafood-than-it-produces>.
- United Nations Industrial Development Organization (Myanmar Standards Department) (2013). *Myanmar: Strengthening the National Quality Infrastructure for Trade (Mission Report)*.
- Willer, H., Lernoud, J. & Kilcher, L. (eds.) (2013). *The World of Organic Agriculture: Statistics and Emerging Trends*. Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), Frick & International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM). Bonn.
- World Bank (2013). *Doing Business in Myanmar: Enforcing Contracts*. Available from www.doingbusiness.org/data/explore-economies/myanmar#enforcing-contracts.

**IMPORT BY FISHERY PRODUCT TRADING COUNTRIES
(2012-2013) (IN US\$)**

No.	COUNTRY	FISH		PRAWN		OTHER		TOTAL	
		QTY	VALUE	QTY	VALUE	QTY	VALUE	QTY	VALUE
1	China	37038.104	97.646	6073.713	25.984	47668.917	120.619	90780.734	244.249
2	Thailand	1215233.591	112.166	1513.392	8.44	14594.682	12.559	137631.665	133.165
3	Singapore	16276.679	32.991	1030.369	5.176	9277.429	11.581	26584.477	49.748
4	Kuwait	34499.334	49.116	8.842	0.017	7.750	0.020	34515.926	49.153
5	Malaysia	2896.768	6.509	1879.035	8.827	14512.536	30.342	19288.339	45.678
6	Japan	80.602	0.138	5168.261	31.986	1646.34	2.847	6895.203	34.971
7	Saudi	21386.151	30.819	15.043	0.035	337.641	0.952	21738.835	31.806
8	UAE	14587.366	17.788	431.116	1.248	124.114	0.388	15142.596	19.424
9	UK	6201.942	13.996	48.033	0.139	91.314	0.426	6341.289	14.561
10	Bangladesh	5825.649	6.838	604.211	3.277	3099.531	1.863	9529.391	11.978
11	Vietnam	130.332	0.419	213.565	2.535	687.873	1.434	1031.770	4.388
12	Australia	558.644	1.582	7.148	0.042	386.45	1.413	952.242	3.037
13	Bahrain	1577.075	2.045	2.768	0.005	3.010	0.008	1582.853	2.058
14	Italy	1021.009	1.536	0.06	0.001	9.975	0.027	1031.044	1.564
15	Canada	699.518	1.493	1.241	0.003	3.131	0.014	703.890	1.510
16	Hongkong	4.469	0.026	169.224	1.073	6.650	0.046	180.343	1.145
17	Qatar	809.063	0.965	7.563	0.010	2.880	0.008	819.506	0.983
18	USA	377.116	0.676	42.399	0.110	24.188	0.082	443.703	0.868
19	Korea	86.054	0.110	26.739	0.211	424.102	0.463	536.895	0.784
20	India	106.75	0.223	-	-	153.612	0.220	260.362	0.443
21	Pakistan	379.509	0.388	-	-	-	-	379.509	0.388
22	Indonesia	-	-	9.212	0.130	40.904	0.171	50.116	0.301
23	South Africa	120.319	0.204	5.736	0.019	5.897	0.014	131.952	0.237
24	Sweeden	104.301	0.143	-	-	-	-	104.301	0.143
25	Netherland	74.405	0.107	-	-	-	-	74.405	0.107
26	Jordan	52.1	0.064	-	-	3.860	0.005	55.960	0.069
27	Greece	24.333	0.033	-	-	-	-	24.333	0.033
28	Cyprus	23.79	0.032	-	-	-	-	23.790	0.032
29	Phillipine	-	-	10.26	0.017	-	-	10.260	0.017
		266464.973	378.053	17267.93	89.286	93112.786	185.502	376845.689	652.840

Source: Myanmar Ministry of Finance and Revenue (2012).

**TOP TEN COUNTRIES IMPORTED FISHERY PRODUCTS
FROM MYANMAR (2011-2012 TO 2012-2013)**

Quantity - Metric Ton
Value - US \$ Million

Quantity - Metric Ton
Value - US \$ Million

No.	2011-2012		
	Countries	Quantity	Value
1	China	92775.645	258.759
2	Thailand	136278.599	124.457
3	Malaysia	23325.904	53.623
4	Kuwait	45496.48	51.155
5	Singapore	15881.889	34.522
6	Japan	6839.415	30.361
7	Saudi	20771.696	28.610
8	Bangladesh	17296.858	23.124
9	UAE	16045.36	21.320
10	U.K	6275.849	13.845

No.	2012-2013		
	Countries	Quantity	Value
1	China	90780.734	244.249
2	Thailand	137631.665	133.165
3	Singapore	26584.477	49.748
4	Kuwait	34515.926	49.153
5	Malaysia	19288.339	45.678
6	Japan	6895.203	34.971
7	Saudi	21738.835	31.806
8	UAE	15142.596	19.424
9	U.K	6341.289	14.561
10	Bangladesh	9529.391	11.978

Source: Myanmar Ministry of Finance and Revenue (2012).

Myanmar Ministry of Commerce

Postal address: Office No.3, Zeya Htani Road
Nay Pyi Taw
Phone: +95 67 408495 / +95 67 408266
Fax: +95 67 408256
E-mail: nesmyanmar@gmail.com

International Trade Centre

Street address: 54-56, rue de Montbrillant
1202 Geneva, Switzerland
Postal address: Palais des Nations
1211 Geneva 10, Switzerland
Telephone: +41-22 730 0111
Fax: +41-22 733 4439
E-mail: itcreg@intracen.org
Internet: www.intracen.org

Federal Ministry
for Economic Cooperation
and Development

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH